

ÁTOSI

Xesosi Iokanatakini Kamakiti Pirena

Xesosi Kanapiriini Iaxiti

¹ Ereĕkai Teópiro, Teoso tiretakari. Merepitipanika niókatsopatakiti aātsopaā txari ikinipoko Xesosi kamakiti, isāpiretakiti pakini.

² Niókatsopatakiti mapotōkire auari Xesosi iaxiti sini pirena. Isini apisa isāpiretana iokanatakini Erekar Matamatakoti paniātakiti.

³ Ipinaāka atoko iuaīkana iuaka oerekaua ninoamoni, ininiā imarotarina atāopitika iua ōkitikapekaua. Koarēta pakini ōti iua auanāta ninoakata. Iuasaaki isāpiretana Teoso auītetxi ininiāua pirena. ⁴ Imakinika apotiitakasaakia itxana ninoa:

—Kona hītakanapapiri Xerosareē sitatxiti. Aīri iaxitikiri iokanaenetakiti hiātapako. Iua mitxi hītemoni nisāpiretakiti. ⁵ Atāopitikara Xoāoni patxisatai hīte āparaaā. Mapaōti napaka atoko, Erekar Matamatakoti apokako hītemoni. Iuasaaki hīpatxisataākako Erekar Matamatakotiā —itxa Xesosi sākire.

⁶ Ininiā imoianariakori apotiitakasaakia Xesosikata, ipimaārina iua:

—Aāuīte, uatxa iuaīkana pisikatar atixine atemoni, Isaeo apika mekaniriakorimoni? — itxarina.

⁷ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kona hīte imarotiniri ĩkapanini. Aĩrinanira imarotapaniri hīte tixine hītemoni isikini ōti. ⁸ Erekarī Matamatakoti apokasaakirako hītemoni, hāpakapariko posotiiretxi. Ininiā hīte nota kamakiti atamatakani hītxauako. Hīsāpiretariko hītiākiti, himarotakiti pakini Xerosareē sitatxiti auakanimoni, imakinika Xotéia tōpa auakanimoni, Samaria tōpa auakanimoni, ikini itixiti auakanimoni pakini hīsāpireāpotariko —itxa Xesosi ninoamoni.

⁹ Ikara atoko inaāka atoko, ninoa okiā atamatarī iua anikiko iaxiti. Katxiāri āki isa, ininiā kona nino itikaikari. ¹⁰ Iaxiti ionakaātakasaakina, apoka ipi kiki katsopiri mākatakani ninoa takote. ¹¹ Ninoa txana:

—Kiki Kariréiakini, kinirepa hionakanāta iaxiti? Īkora Xesosi iaxiti sikari, isini atokotxikana ikanapiriini —itxana ninoa.

Itanokiri Koaā Apotiitakaniua

¹² Ininiā Oriva xirataātaā ipotorikana. Ikanapiriāna. Xerosareēmoni isana. Oriva kona ōtakori. Kākiti Oriva xirata potoricakani sini Xerosareēmoni tako atokokanera Xoteo kiomaneakorini auiritari kākiti sini tomatiko ōtisaaki.

¹³ Xerosareē sitatxiti apokasaakina, ĩroāna aapokotxi āki. Ininiā isana itanokiri koaā. Petroma, Xoāoma, Txiakoma, Ātreema, Piripima, Tomeema, Patoromeoma, Mateoma, Txiakoma (Aopeo ākiri), Simāoma (Homano omanatakari), Xotasima (āti Txiako itari) pakini aua iuaātaā.

¹⁴ Ātipirika ninoa apotiitaua Teoso imisākiretinina ĩkapani. Apaka sitoakoro Xesosi sākire auīākani,

Maria Xesosi inoro, Xesosi itariakori pakini apotiitaua ninoakata. Ninoa misãkiretakasaakiri Teoso, ãtika kãkiti xinirenoka atoko itxana. Ininiã erekarinoka auana ninoamoni. Kona omanatakakauana.

Matxia Mereïko Pirena

¹⁵ Iuasaaki sêtovïtxi pakini Xesosi sãkire auiãkani aua. Petro òkitikaua ninoa sauaki. ¹⁶ Ininiã itxa:

–Nitariakori, hïtakaòtxikari Teoso sãkire kitxakapirïka Taviimoni isãpiretakiti. Tavii iòkatsopatari Xotasini pirena, Xesosi maïkakani oerekakari pirena, kotxi Erekarì Matamatakoti kamaimaroretari iua Tavii. Atão ikara Teoso sãkire kitxakapirïkari apokapeka uatxa. ¹⁷ Iua Xotasini atekata auakari iua. Ate parïka atoko ikama.

¹⁸ –Iuaritika isikari Xesosi imokaiakariakori-moni. Txineiro apakapakitoã iamotaãka itixi. Iuaã ipïpe. Itano okaua. Ixiti apokasaaki, iokirikiita. Ixoreka itikako. Iuasaaki itikapitsa poãpekatani. ¹⁹ Imakinika Xerosareë auakani kenakopiretari Xotasini ipinini. Ininiã ninoa akiritari iuaãtaã itixi uãka “Aseotama.” Popïkari akiritari “Arëkatxi Tixini.”

²⁰ –Xikari iòkatsopatakoriã iòkatsopatapeëkaika ia Xotasi pirena:

Iua aapoko takanapaãkako. Kona auiritaãka kãkiti auini iuaãtaã. Iparïka sikaãkako ãtimoni, itxa Teoso sãkire.

²¹ –Ininiã amereëriko ãti kiki atekata sikari tïkane. Amereëriko kiki mitxi Xesosikata sikari, mitxi amoiãnari ikiniòtika Xesosikata aãuakasaaki. ²² Amereëriko kiki Xoãoni patxisarauatini itiãkari, imakinika Xesosi kamakiti itiãkari, iaxiti isini

itiākari, kotxi anirekari iua amereēkiti Xesosi ōkitikiniua imarotakari ate atoko inakari –itxa Petro.

²³ Ininiā imereērina ipi kiki, Xosee Pasapasi inakori. Apanakini akiritari iua Xósito. Áti kiki uāka Matxia inakori. ²⁴ Iposo atoko imisākiretarina Teoso:

–Pite imarotari ikinimane kākiti ākixinire. Poerekaua íkiripa naia kiki pimereēkiti ²⁵ atekata paríkauatakari tīkane, Xesosi iokanatakiti tīkane, kotxi Xotasini takanapari ikara paríkaxi imaerekani xika, maerekani misiritikoātaā isini íkapani –itxana Teosomoni.

²⁶ Iposo atoko ikamarina sarauatxi atoko inakari imoianarina imarotinina íkapani. Ikara atoko ininiā, imereērina Matxia. Ininiā Xesosi iokanatakiti itxaua. Ikara ōti atoko, iua moianatari apanakini ōsi Xesosi iokanatakini.

2

Pētekósitxi Kīiniriti Ōti

¹ Pētekósitxi kiiniriti ōti (takari merepitipanika nikiko ōti) apokasaaki, Xesosi sākire auíākani ātika kākiti xinire atoko itxauana. Imakinika apotiitauana. ² Katimaritika iaxiti íkari kataparari ítimati atoko inakari xāpoka aapokotxi āki Xesosi moianariakori topākiniātaā. ³ Ininiā iusaaki xamina tirika atoko inakari tokiā. Imakinikana ikiiāna apoka. ⁴ Erekarí Matamatakoti íroā ikinika ākixinireē. Iusaakipeka ninoa sākirauata āti uāka sākireē, kotxi Erekarí Matamatakoti kamaimaroretana.

⁵ Iusaaki Xerosareē sitatxitiā auanāta ikini uākati kākiti Xoteoakori. Ninoa Teoso sākire

kĩpitakani. ⁶ Ikenakotakasaakirina iaxiti ĩkari ĩtima atoko inakari, apotiitauana mirikiniti kãkiti. Ininiã itikokitatana, kotxi ikenakotarina apanakini sãkirauatini isãkireẽna. ⁷ Itsorĩkaãtana:

—Kiãtokopa ininiãpa imarotatarina ate sãkire. Hãtamatana, Kariréiakini kara sãkirauanãta ateka sãkireẽ. ⁸ Kiãtokopa itxa akenakotiniri ateka sãkire? —itxana ninoa.

⁹ Iuaãtaã auari kaiãopokori kãkiti ãti uãka. Auari Patxiakinima, Métxiakinima, Erãokinima, Mesopotãmiakinima, Xotéiakinima, Kapatósiakinima, Põtokinima, Ásiakinima, ¹⁰ Piríxiakinima, Pãpíriakinima, Exitokinima, Arípiakinima, Sireni takotekinima, Homakinima pakini aua. Apanakini Homakini atão Xoteoakori. Apanakini mamakaua, ininiã Xoteo itxapekauana. ¹¹ Kretakinima, Arápiakinima pakini aua iuaã.

Ininiã ninoa txa:

—Ate kenakotari Kariréiakini sãkirauatini ateka sãkireẽ. Isãpiretarina ĩkinipoko erekari Teoso Api-ananiri kamakiti —itxana.

¹² Ininiã ninoa tsorĩkaãta. !Imarotarina.

—Natokopa itxana imarotinarina ate sãkire? —itxana.

¹³ Apanakini kãkiti napetana:

—Poãtakanira ninoa —itxana.

Petro Apakapapiretakiti Kãkitimoni

¹⁴ Iuasaaki Petro, õsi Xesosi iokanatakinikata misãkiretana iuaã apotiitakaniu. Itxari:

—Xotéia auakanii, ĩkinika Xerosareẽ sitatxiti auakanii, hĩtakaõtxikariko nisãkire himarotini ĩkapani. ¹⁵ Hĩuãkatana naia kikiakori poãtini. Kona ipoãtana, kotxi atokatxi inaãpotapanika. ¹⁶ Ia uatxa hãtamatakiti kitxakapirĩka Teoso sãpiretapekari

Xoeomoni. Iua Xoeo Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekaua. Iua txari:

17 Teoso txari: “Xipokatxi õti iatokopeka inakasaaki, niokanatari Erekarí Mata-matakoti ikini kãkitimoni. Pamariteakori sãpiretariko nisãkire apanakinimoni. Ætokoriakori atamatariko itapone atoko inakari Teoso sikakiti pokamarasaaki. Iuasaaki nisãkire nisãpiretana. Kiomãtxiakori taponetariko nota oerekakiti. Iuasaaki nisãpiretariko nisãkire ninoamoni.

18 Ìkora õtisaaki ninitiriakori, niniteroakoro pakinimoni niokanatari Erekarí Matamatakoti. Ninoa sãpiretariko nisãkire.

19 Iaxiti noerekariko niposotiire kãkiti mimarotakiniti. Ìkorapokoriti apaka noerekariko niposotiire Apiananiri nininiua imarotininina ìkapani. Arëkatxi, xamina, katxiãri pakini apokako.

20 Atokatxi piãkako. Kasiri arëkatxi atoko itxako. Apiananiri apokini apisapanikarako auako ikara atoko inakari. Peerekapaniri Apiananiri apokini õti. Ìkora õti apiatakari, kotxi iuasaaki Apiananiri oerekauako kãkitimoni.

21 Ininiã Apiananiri akiritakani makatxakaãkako imapinakani ìkapani,”

itxa Apiananiri Xoeomoni.

22 Petro sãkirauatapanika:

—Kãkiti, Isaeokini, hïkenakotariko nisãkire. Hïte apisatoõ Teoso oerekapekari Xesosi, Nasaree sitatxitikiri. Teoso mereëkiti itxaua, kotxi ikamari Teoso posotiire kãkiti mimarotakiniti

Teoso himarotini ĩkapani. Himarotapekari ikara. ²³ Xesosi sikaãka imokaiakariakorimoni, kotxi Teoso nirekari ikara atoko iniko. Teoso imarotapekari ikara atoko inakari apokini õti. Hĭtekara, apanakini maerekati kamakanikata maĩkari Xesosi. Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĭtokakitari, oka hĭtxapiri iuani. ²⁴ Iuaritika ipinaka atoko, iuaĩkana Teoso õkitikari iua. Teoso sikakari iua ipĭkitxi mamisiritakaniri ĩkapani. Ipĭkitxi ! iposotari ixipokiniri iua, kotxi Apiananiri itxaua.

²⁵ –Kitxakapirĩka Tavii sãpiretari Xesosi pirena. Itxari:

Nota itikapikari Apiananiri nota apisatoõ. Iua aua nikikomoni. Ininiã !nimakatxaãka.

²⁶ Ininiã nixinire poxokoniuatapeka itxa. Nisãkire poxokoni apaka aua. Niĩto auãki inakasaaki, iãtapari Teoso sikaenetakiti.

²⁷ Apiananiri kona takanapano nota ipĭkani auuniãtaã. Apiananiri !auiritano Erekari Kamakari paĩakini.

²⁸ Apiananiri oerekapekano mapĭkani kimaporite. Iua notakata aua, ininiã nipoxokoniuata, itxa Xesosi Taviimoni kitxakapirĩka.

²⁹ Ininiã Petro sãkirauatapanika:

–Kikiakori, hãuiritano nisãpiretiniri Tavii pirena. Tavii anirimane kitxakapirĩka auakari. Iuani ipĭpe, ikatapeẽka. Uatxa atemoni auapanika iua akauare. ³⁰ Iua Teoso sãkire sãpiretakari. Atão iua imarotari Teoso sãkire. Teoso sãpiretapekari iua apika mekani Teoso mereẽkiti itxauako. Tavii imarotari Teoso mereẽkiti õkitikaãkapanikako auĩtetxi ininiua tĩkane. Teoso sãpiretari imereẽkiti

topãka auñtetxi itopanere nopini. Ininiã atão auñtetxi itxaua.

³¹ —Tavii imarotari ikara atoko inakari Xesosi apokini apisapanika, kotxi iõkatsopatarari Xesosi ipinini pirena, iuaĩkana õkitikiniua pirena apaka. Iua txari:

Ipĩkani auiniãtaã !ikaikota. Iito !ipaiaka, itxa Tavii kitxakapirĩka.

³² —Iua Xesosi ipinaka atoko, Teoso õkitikari iua. Ate amakinika Xesosi õkitikiniua itikakani atxaua.

³³ Ininiã uatxaika Xesosi topãka Teoso kikomoni. Ikara atoko Xesosi Apiananiri itxaua. Apakapari Erekarari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti. Iposo atoko, iokanatarari Erekarari Matamatakoti atemoni. Iuakara uatxa hãtamata ikamakiti. Hĩkenakotari iua sãkire uatxa.

³⁴ —Tavii !isari iaxiti auñtetxi ininiua ĩkapani, iuaritika iõkatsopatarari:

Apiananiri misãkiretari niauĩte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika ³⁵ nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauĩte.

³⁶ —Ininiã Isaeo auakanii, himarotariko ia. Hĩte okari Xesosi, iuaritika Teoso kamari iua auñtetxi ininiua. Teoso mereẽkiti itxaua —itxa Petro.

³⁷ Iuasaaki Petro sãkire ikenakotakasaakina, ãkixinireẽna tsĩtxi apoka iouata iorotiniri tsii atoko itxa. Maerekaxiniretinoka itxana. Eereka itxana ninoa:

—Kiripa akama? —itxana.

³⁸ Petro apakapapiretana:

—Himaerekani hĩtakanapa. Hĩte imakinika hĩpatxisataãkako Xesosi Kristo uãkaã, ininiã Teoso

makatzakari himaerekani. Iuasaakiko hãpakapari Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti. ³⁹ Kotxi ikara Teoso sikaenetakiti hïte ïkapani, hamarite ïkapani, apanakini òtako auakani apaka ïkapani. Ikara Teoso sikaenetakiti ikinimane kãkiti Teoso akiritakini ïkapani —itxa Petro.

⁴⁰ Petro iteene òtãkikana ninoa, kotxi inirekari atão ikaminina, ininiã itokata òtãkikana ia atoko:

—Ïkorapokoriti auakani maerekati kamakani itxauana. Himakatzakaua. Hïtakanapariko himaerekani. Hãuikariko Xesosi sãkire —Petro txana ninoa.

⁴¹ Ïkora òti, tres mio kãkiti ipoxokoniritikana auikari Petro sãpiretakiti. Iuasaaki ipatxisa-taãkana.

Xesosi Sãkire Auiãkani Moianatakiniua

⁴² Eereka ikiniòtika apaiaòkarina Xesosi iokanatakini oerekakiti. Ætipirika itire-takakauana. Ætipirika ikamarina kiiniri komiri imapixinikinina Xesosi ipinini ixinikinina ïkapani. Ætipirika imisãkiretarina Teoso. ⁴³ Ikinimane tsorïkaãnãta, kotxi Xesosi iokanatakini kamari ito posotiiretxi kãkiti mimarotakiniti, apanakini Teoso imarotini ïkapani.

⁴⁴ Teoso sãkire auiãkani apotiitapikaua. Ninoa xanakari ikinika inakitina. ⁴⁵ Ivêtxitarina itiina, ininiã tiitxi ïki isikana matxineirotenimoni. ⁴⁶ Ikiniòtika aiko ãki Teoso misãkiretikoãtaã apotiitapikauana. Ninoa aapoko ãki ikamarina komiri mapixinikiko kiiniriti. Ætipirika ninoa apotiitaua ipoxokoniritikana nipokori inikinina ïkapani. Ækixinirena erekapitikari. ⁴⁷ Ixikarauatana Teoso ïkapani. Imakinika kãkiti apokaerekatana

ninoa. Ininiã ikiniõtika Teoso makatxakari kãkiti maerekani. Ininiã Teoso sãkire auiãkani apiaãpota.

3

Petro, Matĩpokotakati Pakini

¹ Áti õti mapiãtiki Petro, Xoão pakini sari Teoso misãkiretiko aikotimoni Teoso imisãkiretinina ãkapani. ² Iuasaaki ikiniõtika kãkiti anikari matĩpokotakati Teoso misãkiretiko aikoti toremoni. Itore uãka “Peereri.” Iuaã matĩpokotakati amanaãri txineiro iuaã napakanimoni. Iponaniãkasaaki matĩpokotakati itxaua iua. ³ Ininiã Petro, Xoão pakini ãroãkasaaki, iua amanaãri txineiro:

—Txineiro hãsikano —itxa.

⁴ Ininiã Petro, Xoão apaka atamatari iua. Ininiã Petro txari:

—Patamataua.

⁵ Ininiã iua matĩkati atamatana ninoa. Iuãkatar txineiro isikinina iuamoni. ⁶ Ininiã Petro:

—Kona auari txineiro atemoni. Kona pirata aua atemoni. Oro apaka !auari. Iuaritika nota auakiti nisikapitikal. Xesosi, Teoso mereẽkiti, Nasa-reekiri, iua uãkaã põkitikauako. Pitĩpokotako —Petro txari iuamoni.

⁷ Ininiã Petro mãkari iuako ikikomunikiri õkitikiniua ãkapani. Iuasaakipeka ikiti, ikitinota pakini kataparapeka itxa. ⁸ Ininiã okakataua, tĩpokota itxa. ãroã Petro, Xoão pakinikata Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iroãkasaaki, okaãpokataua. Itĩpokoãpokata.

—Ari, peerekari Teoso —itxanãta.

⁹ Ikinimane itikari iua tĩpokotini. Ikenakotari ixikarauatini Teosomoni. ¹⁰ Ikinimane imarotari iua kiki aiko ĩronakikoãtaã “Peereri” inakoriãtaã topãkanãtakari, txineiro amanaãnãtakari iua. Ininiã ninoa:

—Anekani. Kiripa atxiĩti? Mitxi matĩpokotakati. Uatxa itĩpokotape. Kanatokopa itxa? —itxana.

Petro Sãpiretakiti Kãkitimoni

¹¹ Apanakini kenakopiretana ninoa, ininiã imitekana ninoamoni matĩpokotakati pirena imarotinina ĩkapani. Iuasaaki ninoa auiniãtaã akiritaãka “Saromão pakita.” Iuaã Petro, Xoão pakini aua mitxi matĩpokotakatikata. Iua maĩkakanokeãpotana Petro, Xoão pakini. ¹² Iua Petro atapana kãkiti ninoamoni ĩkani. Itxana:

—Isaeo auakanii, kinirepa hĩte tikoka ere kiki tĩpokotini hãtamatakasaaki? Kinirepa hĩte itikaua ate? Na ate posotiireẽni kamari iua tĩpokotini. Ate ereka anini kona kamari iua tĩpokotini. ¹³ Apraãoni, Isakini, Xakooni pakini Teosone, aĩriakorini kitxakapirĩkarini Teosone, iuara oerekapekaua imi Xesosi ereka inini. Teoso ãkiripitikara itxaua. Iua posotiire auapitika. Iuakara hĩsika okiko ĩkapani. Eereka Pirato inakori nirekasaakiri isikakiniri. Hĩte ! inirekari iua sikakiniri Xesosi. ¹⁴ Iuasaaki hĩte kona nirekari erekarinoka kamakari. ! Hinirekari iua atão inakarinoka kamakari. Hĩte amanaãri Pirato isikakiniri kokaniri hĩtemoni. ¹⁵ Ininiãkara hĩte okapiri kãkiti auãki inini kamakari. Iuaritika ipĩkani sauaki Teoso õkitikari iua. Ate itikari atãopitikara iua õkitikiniri.

¹⁶ —Ia kiki hĩtikakiti himarotakiti kataparapeka itxa, kotxi iua auikari Xesosi posotiire. Iua auikari

Xesosi sãkire erekapeka inini ïkapani. Hãtamatarì hĩte apisatoõ iua ereka inini.

17 –Ininiã uatxa nitariakori, nimarotari hĩte, hĩte auĩteakori pakini okapiri Xesosi atão himimarotakani xika. 18 Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani oerekapekaua Kristo misiritiko. Ikara imisiritiko auapeka. 19 Ikara atoko ininiã, hĩtakanapariko himaerekani. Erekarì kimaporiti hinitako, ininiã Teoso makatzakari himaerekani. 20 Iuasaaki Apiananiri kamapoxokonitai. Isikataparatai. Iuasaaki iua iokanatarì Xesosi imereẽkiti hĩtemoni. 21 Merepanika iua Xesosi kaikota iaxiti. Teoso kamariko imakinika amaneri. Iuasaaki Xesosi apoka iuaĩkana. Iua atokokana itxana Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka. 22 Kitxakapirĩka Moisesi txari:

Apiananiri hĩTeosone iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatinì atokokana. Hinirimane itxaua iua. Hĩkenakotariko ikinika isãpiretakiti hĩtemoni.

23 Ikinimane iua sãkire makenakotakati xipokaãkako.

24 –Teoso sãkire sãpiretakari Samoeo inakori, eereka ikinikana Teoso sãkire sãpiretakani pakini sãpiretapekari Teoso iokanatiniri imereẽkiti kãkitimoni ïkorasaaki. 25 Teoso sãkire sãpiretakani anaakorirai hĩte, ininiãkara isãkire ninoamoni, iuatxikana isãkire hĩtemoni uatxa. Itxari Apraõni:

Ãti pimekaniri sikariko erekari ikini itixiti auakanimoni,

itxa Teoso. Ininiã ikara Teoso sikaenetakiti hĩkiomanekorinimoni, hĩtemoni apaka isikaeneta.

26 Ininiã Teoso iokanatarì iua ãkiri Xesosi hĩtemoni

merepitipanika. Iokanatari iua hĩtemoni erekari hĩtemoni isikini ĩkapani, himaerekani hĩtakanapini ĩkapani –itxa Petro.

4

Petro, Xoão Pakini Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

¹ Petro, Xoão pakini sãkirauatapanika kãkitimoni inakasaaki, sasetotxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakari, satoseoakori pakini apoka ninoamoni. ² Ininiã ninoa naiataua, kotxi Petro, Xoão pakini sãpiretari kãkiti ipĩkani õkitikiniua pirena, kotxi ninoa txari:

–Xesosi ipinaka atoko, iuaĩkana iua õkitikaua, ininiã ipĩkani õkitikauako.

³ Ininiãkara ninoa maĩkana Xoão, Petro pakini. Iuasaaki mapiãnikata, ininiã itakana kateia ãki ĩkanõka iuaã inapinina ĩkapani. ⁴ Iuaritika ito-maneri Petro sãkire kenakotakani auikapiretari iua sãkire. Sĩko mio kikiakori aukari Teoso sãkire Petro sãpiretakiti.

⁵ Katimatiniãkata Xoteo auĩteakori, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori pakini apotiimanetaua Xerosareẽ. ⁶ Sasetotxiakori auĩte apiatakari Anasi inakori iuaã aua. Inirimane Kaipasi inakori, Xoão inakori, Arexãtri inakori pakini aua iuaã apanakini sasetotxiakori auĩte nirimanekata. ⁷ Xoão, Petro pakini minaãka ninoa apisatoõ. Ipimaãrina:

–Kiposotiireẽpa hõkitikari matĩpokotakati? – itxana.

⁸ Erekari Matamatakoti moianatari Petro. Ininiã iua txana ninoa:

—Aãũteakori, akiomaneakori, ⁹ hinirekari asãpiretini uatxa erekari akamakiti matĩkatimoni. Hinirekari himarotiniri erekapeka inini. ¹⁰ Ininiã ikinika hĩte, ikinika Isaeo tixini auakani apaka, himarotariko ia. Xesosi Nasareekiri posotiireẽra ia kiki hĩte apisatoõ timakari makananitaãka. Iuara hĩte oka aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iuara Teoso õkitika iuaĩkana ipĩkani sauaki. ¹¹ Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Xesosi hĩte manirekakani, kotxi itxari:

Kai aapokotxi kamakanii, !hinirekari ãti kai soro.

Iua kai himanirekakiniti apiari itxapekaua.

Apanakini kai soro maĩkakari itxaua.

¹² —Xesosinokara makatxakari kãkiti maerekani. Kona ãti maerekanitxi makatxakakari !auari ikini itixiti. Teoso sikari iuanokara kãkitimoni imaerekani imakatxakini ĩkapani —itxa Petro.

¹³ Ninoa tsorĩkaãnãtana Petro sãkire ikenakotakasaakina, kotxi Petro, Xoão pakini sãkirauata itaparaxinireritika. Mitxi kona ninoa apaiaõkarauata, iuaritika ninoa imarotari atão isãkirauatini. Ninoa xinikari:

—Ixi. Ninoa minakani. Iuaritika kiĩkitena, kotxi Xesosi moianariakori itxauana —itxana.

¹⁴ Ininiã !kasãkirena, kotxi matĩkati tĩpokotapeka ninoa apisatoõ. ¹⁵ Ininiã ipaniãtana Petro, Xoão pakini mapara isinina, ninoa auĩtetxiakori ininimoniuana isãkirauatinina ĩkapani. ¹⁶ Ininiã auĩtetxiakori txari:

—Kanatokopa atxatana ninoa? Kotxi ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari itxĩkitakinirina matĩkati erekape inini. Atãopitikara ninoa kamari posotiiretxi. !Aposotari akipatiniri ia sãkiretxiti,

kotxi ikinipoko imarotapekari matĩkati tĩpokotini.
 17 Kona anirekari ikara pirena apikomoni iaripiretini kãkiti sauaki. Ininiã atxanako ninoa: “Na apikomoni Xesosi pirena hĩsãpiretapinikariko.”

18 Ininiã iuaĩkana akiritana. Eereka itxana:

—Kona hĩsãpiretapinikariko apikomoni Xesosi pirena. Kona hõerekapiriko iuaĩkana Xesosi pirena —itxana.

19 Ininiã Petro, Xoão pakini apakapapiretana:

—Kiripa atão akĩpitini? Hĩtekani? Teosokani? Kipa erekari? Hĩte mereẽri. 20 Kona aposotari atakanapiniri asãpiretiniri aĩtikakiti, akenakotakiti pakini —itxana.

21 Ininiã iuaĩkana auĩtetxiakori txitana. Iposo atoko auiritana isinina, kotxi maerekati !ika-mana. !Imisiritana, kotxi ipĩkarina kãkiti. Ikinimane kãkiti txari:

—Peerekari Teoso kamakiti matĩkati ĩkapani —itxana.

22 ĩkora kiki makananitakori koarẽta anope iuasaaki.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misãkiretiniri Teoso

23 Xoão, Petro pakini sikakikosaaki, ninoa kanapiriã imoianariakorimoni. Ikinika sasetotxi auĩteakori sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini ikinika isãpiretana. 24 Ikara ikenakotakasaakina, ikinikana misãkiretari Teoso. Ininiã itxana:

—Apiananiri, ikinika posotiiiretxi auari pite-moni. Pitenanira Teoso pitxaua. Pite kamari iaxiti, itixi, potxoari uiniti pakini. Imakinika iaxiti auakani, itixi auakani, potxoari uiniti auakani

pakini pikama. ²⁵ Kitxakapirĩka Erekarı Mata-
matakoti kamaimaroretari pinitiri aãtokiri Tavii.
Ininiã itxari:

Kinirepa kãkiti Teoso manirekaãkani
omanãkarauata? Kinirepa kãkiti maxikatiĩka
xinikari maerekati ikamini ätimoni?

²⁶ Auĩtetxiakori apotiitaua neenamtxi ikaminina
ĩkapani. Ninoa apotiitaua Apiananiri inai-
tinina ĩkapani, imereẽkiti apaka inaiatinina
ĩkapani,

itxa Tavii.

²⁷ —Atãopitikara Erotxi, Põsio Pirato pakini
apotiitaua Xoteo minakonikata, Xoteoakori
pakinikata. Ninoa apotiitaua uai ia sitatxitiã.
Isãkirauatana pamarite Xesosi okinina ĩkapani.
Txamari pite mereẽri iua erekarinoka kamakari.

²⁸ Mitxi pite imarotari imakinika ninoa kamakiti
tĩkane. Kãkiti kamari pinirekakiti, kotxi
kaposotiirei. ²⁹ Ininiã aãuĩte, pixinikariko
ikara maerekapirenati. Pisikataparaxiniretaua

ate pinitiriakoriua pisãkire asãpiretini ĩkapani.

³⁰ Pamarite erekari kamakari Xesosi posotiireẽ
pimakananitanako amianatakani. Kãkiti
maposotakinini pikamako. Posotiiretxi pikamako
pisãkire aõerekini ĩkapani. Ikara pikamako
pamarite Xesosi posotiireẽ —itxana ninoa
Teosomoni.

³¹ Teoso imisãkiretaãkana atoko, ninoa apoti-
itiniãtaãua iakeka. Erekarı Matamatakoti apoka
ikinimanemoni. Ininiã itaparaxinireritikana
isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Teoso Sãkire Auiãkani Moianatari Itariakori

³² Ikinika Teoso sãkire auiãkani ãtika kãkiti xinire atoko itxauana. Kona itxana: “Nota nakitira ia,” kona itxana. Kapotxinaniri !auari. Ninoa xanakari ikinika itiina. ³³ Xesosi iokanatakini itaparaxinireritikana txari ikinimanemoni:

—Xesosi Apiananiri iuaãkana õkitikaua ipinaka atoko. Ate imarotari, kotxi ate aõkitari iua ipinaka atoko —itxana kãkitimoni.

Ininiãkara Teoso sikari ikinika erekari ninoamoni. ³⁴ Ninoa sauaki tiitxi amonitakari ! auari. Kikio ipi auiniãri, kakikioteri vëtxitari ãtika. Aapokotxi ipi auiniãri, kaapokori vëtxitari ãtika. Oa txineiro ninoa sika ³⁵ Xesosi iokanatakinimoni. Eereka ninoa xanako oa txineiro matiitinimoni.

³⁶ Iuasaaki aua Xosee. Sasetotxi, Arevii apika mekaniri itxaua. Xipri inakori pokomiriitikiri iua. Xesosi iokanatakini takauãkatari iua Panapee inaãka. Popĩkari sãkireẽ iuãka: “Kasikapoxokoniri,” kotxi ãtipirika isikapoxokonitari kãkiti. ³⁷ Iua vëtxitari ãtika ikikiote. Iua kikio ãki isika Xesosi iokanatakinimoni.

5

Ananíasi, Sapira Pakini

¹ Iuasaaki auari Ananíasi inakori, ãtanoro Sapira inakoro pakini. Iua vëtxitari kikio.

² Ikaikotakaro ipixini kikio ãki. Ipixininoka isika Xesosi iokanatakinimoni. Sapira imarotari õtaniri kamakiti. Txamari iua sikasaakiro oa txineiro Xesosi iokanatakinimoni, itxari:

—Ikinika kikio ãki asika Teosomoni —itxa.

³ Iuasaaki Petro txari:

—Ananíasi, kinirepa pauiritari Satanas misirienetini maerekati pikamini ãkapani?

Erekari Matamatakotira pimisirieneta, kotxi ipixini kikio ìki kaikota pitekata. Kinirepa pisãpiretari ikinika txineiro pisikini Teosomoni? ⁴ Kikio pivêtxitini apisapanika, ìkora kikio pite nakiti. Eereka pivêtxitakasaakiri, òkora txineiro pite nakito. Ininiã kinirepa pitxari: “Ìkinika nisika Teosomoni?” Kona kãkitini pimisirieneta. Teosora pimisirieneta —Petro txari.

⁵ Iuasaakipeka Ananíasi iripe. Ipípe. Ininiã ikara kenakotakani pĩkarauakata. ⁶ Iuasaaki ãtokoriakori iapirikari Ananíasini ìto mãkatxi mataã ikatinirina ìkapani. Eereka anikarina, kata itxarina iuani.

⁷ Ipi oara, ãti oara pakini napaka atoko iua ìtanoro apoka. Kona oimarotapanikari oĩtanirini ipinini. ⁸ Ininiã Petro txaro:

—Pisãpiretano. Oia txineironokani hĩkikiote ìki hãpakapakito aua? Atão pisãpiretano? —itxaro.

Ininiã oa:

—Ari aroanokara ate apakapakito aua —otxari.

⁹ Ininiã Petro:

—Hĩte uãkatatari Erekari Matamatakoti auiritai himisirienetiniri iua? Uatxaika ìronakikoãtaã pĩtanirini katakani apokapeka. Ininiã ninoa anikapitikai pite apaka —itxaro.

¹⁰ Iuasaakipeka oĩripe, pĩpe otxa. Iuaĩkana ninoã ãtokoriakori ìroã. Apokarona oani, ininiã anikarona. Ikatarona õtanirini takote. ¹¹ Ininiã ìkinipoko Xesosi sãkire auĩãkani, apanakini ikara kenakoenetakani pakini pĩkarauata.

Amianatakani Makananitiko

¹² Iuasaaki Xesosi iokanatakini kamanãtari posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini kãkiti sauaki. Ikiniõtika Xesosi sãkire auĩãkani

apotiitaua Teoso misākiretikoãtaã, “Saromão pakita” akiritakori. ¹³ Xesosi sākire mauiaġkani apokaerekatana ninoa, txamari ipġkarena xika ! inirekarina imoianatinina. ¹⁴ Iuaritika apikomoni kākiti apotiiāpotaua ninoakata, kotxi kikiakori, sitoakoro pakini auikari Apiananiri sākire. ¹⁵ Iuasaaki Xesosi iokanatakini makananitana amianatakani, ininiākara kākiti anikana amianatakani kimaporimoni. Sirimatatxi nopini itakana ninoa kimaporiãtaã. Ininiā kākiti xinikari: “Petro napakasaaki, isanōka amianatanimoni apokiniā, imakananitaākana.” ¹⁶ Ininiā kaiāopokori kākiti Xerosareē takotekini apoka. Ninoa minana amianatakani, apaka kākiti maerekani matamatakoni misiritakini pakini. Ininiā Xesosi iokanatakini makananitana imakinikana.

Xesosi Iokanatakini Misiritiko

¹⁷ Iuasaaki sasetotxi auġte apiatakari, imoianariakorikata, satoseoakorikata xikotana Xesosi iokanatakini. ¹⁸ Ininiā ninoa maġkana. Eereka kateia āki taka itxapena ninoa. ¹⁹ Iua ġkanōkati Teoso nitiri iaxitikiri matakakari kateia tore. Eereka anika itxana iporikiti. Itxana:

²⁰ —Hġsa Teoso misākiretiko aġkotimoni. Iuaã hġsāpiretariko Teoso sākire kākitimoni kākiti auini amaneri inini ġkapani —itxa Teoso nitiri.

²¹ Ininiā ġkanōkapanika ninoa sari Teoso misākiretiko aġkotimoni. Teoso nitiri sākire iaōka ikamana. Iuaã isāpiretarina Teoso sākire kākitimoni.

Iuasaaki sasetotxi auġte apiatakari, imoianariakorikata pġkapiretana Xoteoakori kōtākikarerini, Xoteo kiomaneakori pakini, ininiā imakinika ninoa apakġtakana Xesosi iokanatakini.

²² Ininiã apanakini sari kateiamoni apinina ïkapani. Txamari apokasaakina iuaã, !auaikana Xesosi iokanatakini. Ininiã ikanapiriãna auïtetxiakorimoni isãpiretinina ïkapani. ²³ Ininiã itxana:

—Ate apokasaaki kateia tore, itotaãkapanika. Kateia nïkatakani auanãta itore takote. Txamari itore amatakakasaaki, kãkiti !auaika iriko ãki — itxana.

²⁴ Ininiã sasetotxi auïte apiatakari, Teoso aikote nïkatakani auïte, sasetotxiakori pakini kenakoenetakasaakiri ikara sãkiretxiti:

—Anekani? Nãpa ninoa atxiïti? Kiripa apikomoni auatako? —itxana.

²⁵ Iuusaakipeka kiki apoka. Isãpiretana:

—Hïkenakotariko nisãkire. Ninoa kikiakori kateia ãki hïtakakini Teoso misãkiretiko aikoti ãki aua. Oerekanãtarina Teoso sãkire kãkitimoni —itxana.

²⁶ Ininiã Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakani auïte, iniritiakorikata sari iuaã. Ninoa minana Xesosi iokanatakini iuaïkana auïtetxiakorimoni. Imaïkasaakina, kona iaritatana, kotxi ipïkarina kãkiti kai soroã kiporonakinina. ²⁷ Ninoa apokasaaki, ipaniãtana Xesosi iokanatakini Xoteoakori kõtãkikarerini apisatoõ itiminina. Sasetotxi auïte apiatakari txana:

²⁸ —Mïtxi ate paniãtai Xesosi sãkire himasãpiretakani kãkitimoni. Txamari hõerekapanikari iua sãkire ikinimane Xerosareẽ auakanimoni. Ate xika Xesosi ipina, hïtxanãta ikinimanemoni —itxa sasetotxi auïte.

²⁹ Ininiã Petro, apanakini Xesosi iokanatakinikata apakapapiretari:

—Ate kïpitari Teoso paniãtakiti. Kona kãkiti paniãtakitini akïpita. ³⁰ Teoso, akiomaneakorini

Teosone, òkitikari Xesosi iuaĩkana auini ĩkapani. Hĩtera okari iua Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. ³¹ Iuaritika Teoso takari Xesosi ikikomoni. Itxĩkitakari iua auĩtetxi ininiua. Kãkiti maerekani makatxaãkari itxaua. Ininiã Isaeo auakani takanapiniãri imaerekani, Xesosi makatxakari ninoa maerekani. ³² Ikara ate imarota. Apaka Erekari Matamatakoti imarotari ikara. Teoso sikari iua Erekari Matamatakoti isãkire kĩpitakanimoni –itxa Petro ninoamoni.

³³ Ikara ikenakotakasaakina, iteene omanãkarauatana. Ininiã ninoa:

–Mãokana –itxana.

³⁴ Iuasaaki Kamarieo inakori òkitikaua kõtãkikarerini sauaki. Pariseo itxaua. Teoso paniãtakiti oerekakari itxaua. Ikinimane paxitari iua. Ininiã iua txari:

–Hanikana naia mapara atenoka asãkirauatini ĩkapani –itxa.

³⁵ Ininiã eereka itxana:

–Isaeo tixini auakanii, hĩkitetariko hĩkamakiti ninoa Xesosi moianariakorimoni. ³⁶ Akokaxiti auari Teota inakori. Iua txari: “Auĩtetxi apiatakari nitxaua nota,” itxa. Iuasaaki koatrosẽtosi kikiakori moianatari iua. Auikarina iua sãkire. Txamari okapeẽka iuani. Eereka iuakata sikani iarikape. Iua auĩtetxi ininiua xipope. Isãkire !auikaãkaika.

³⁷ –Teotani ipinaka atoko Xotasi Kariréiakiri apoka. Iuasaaki auĩtetxiakori iaõtari ikinimane kãkiti. Kaiãopokori kãkiti auikari iua Xotasi sãkire, ininiã ninoa moianatari iua. Iua Xotasi imoianariakorikata nirekari ixipokinina auĩtetxiakori. Txamari iua apaka okapeẽka, ininiã imoianariakori iarikape.

38 –Ininiã uatxaikara nõtãkikai hñte: “Hñtakanapanako ninoa Xesosi iokanatakini. Hñsikakanako ninoa, kotxi atxiñti ninoa ! ikamari Teoso paniãtakiti, ininiã pañtiki ninoa sãkire apaka ! auaiika. 39 Txamari, ninoa kaminiãri Teoso paniãtakiti, erepaniko, kotxi atxiñti hinaiatari Teoso” –itxa Kamarieo.

Iuasaaki ninoa Xoteo õtãkikakani kñpitari Kamarieo sãkire. 40 Akiritana Xesosi iokanatakini iuañkana ñroinina. Ipaniãtari ninoa xirokitatiko. Ininiã ninoa:

–Xesosi sãkire kona hñsãpiretapinikako –itxana.

Eereka sikaka itxana isinina ñkapani.

41 Isikasaakina, ipoxokoniuatana.

–Teoso apokaerekataua ate, kotxi auiritari amisiritiko Xesosi sãkire aãuikini xika –itxana.

42 Ininiã ikiniõtika oerekarauatana Teoso misãkiretiko aikoti ãki, kãkiti aapoko ãki apaka. Isãpiretarina erekari pirena Xesosi Teoso mereẽkiti ininiua pirena.

6

Setxi Kikiakori Mereñko

1 Xesosi sãkire auñãkani apiaãpota. Iuasaaki Xoteoakori Kreko sãkire imarotakani taparakienatana apanakini Xoteoakori. Itxana:

–Atekata auakani sitoakoro tikinitakoni kona apakapari nipokori ikiniõtika apanakini tikinitakoni apakapiniri atoko –itxana ninoa.

2 Ininiã Xesosi iokanatakini tosi pakini pñkapiretana ikinimane Xesosi sãkire auñãkani. Itxana:

–Kona erekari ate takanapiniri Teoso sãkire aõerekini asikakienarauatini ñkapani.

³ Ininiã setxi kikiakori himereẽko, ikara parĩkatxi ikaminina ìkapani. Himereẽna Erekarì Matamatakoti paniãtakitinoka kamakani. Himereẽna kimarorerini. Ininiã asikana ia parĩkatxi ikaminina, sitoakoro tikinitakoni isikakienatinina ìkapani. ⁴ Ininiã atepekana, Teoso amisãkireta. Isãkire aõereka. Ikaranoka akamako ikiniõtika —itxana.

⁵ Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apokaerekatari Xesosi iokanatakini sãkire, ininiã ninoa mereẽri Estevão. Iua iteene auikari Teoso sãkire. Erekarì Matamatakoti paniãtakitinokara ikama. Apaka imereẽna Piripima, Porókoroma, Nikanooma, Tximoma, Pamenama, Nikoraoma pakini. Iua Nikorao Átxiokiakiri itxaua. Mitxi Xoteo minakatiua iua, eereka imamakaua. Xoteopeka itxapekaua. ⁶ Xesosi sãkire auiãkani minana ninoa Xesosi iokanatakinimoni. Ininiã Xesosi iokanatakini misãkiretari Teoso. Iuakona itakana ninoa nopini, ikara Teoso parĩka ikaminina tĩkane.

⁷ Ikara atoko ininiã, Teoso sãkire iaripireta apikoxiti. Ininiã mokatanitika kaiãori Xerosareẽ auakani auikari Xesosi sãkire. Ito sasetotxiakori apaka kĩpitari Xesosi sãkire.

Estevão Maĩkiko

⁸ Estevão iteene auikari Xesosi sãkire. Teoso posotiire aua iuamoni. Kaposotiireri iua, ininiã ikamari kãkiti mimarotakiniti. Ikamari posotiiretxi, Teoso posotiire oerekini ìkapani.

⁹ Txamari ãtikaka kikiakori !inirekarì iua. Ninoa ãti Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti sikani. Ninoa “Ninoaka nireẽkiti kamakani” akiritaãkana. Ninoa Sireni sitatxitikini, Arexãtria sitatxitikini, Sirísia tixinikini, Ásia tixinikini pakini. Ninoa iteene

misãkiretakakaua Estevãokata, kotxi !auikarina iua sãkire. ¹⁰ Txamari Estevão sãkirauataka atoko, ! kasãkireikana, kotxi Erekaru Matamatakoti sikaimaroretari iua Estevão. ¹¹ Ininiã ninoa sikari txineiro apanakini kikiakorimoni Estevão apoĩtinina ĩkapani. Ininiã ninoa txineiro apakapakani txari:

—Ate kenakotari iua, Moisesini imisãkirepiretini, Teoso apaka imisãkirepiretini —itxana.

Txamari na atãoni isãkirena. ¹² Ikara isãkirena xika, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori, apanakini kãkiti pakini naiataua, ininiãkara imaĩkarina Estevão, kõtãkikarerinimoni anika itxarina iua.

¹³ Eereka iminana apanakini, Estevão imisãkirepiretinina ĩkapani. Ninoa txari:

—Ia kiki misãkirepiretapikari Teoso misãkiretiko aikoti. Apaka kona inirekari Moisesi paniãtakiti.

¹⁴ Ate kenakotari iua sãkire: “Xesosi Nasareekiri xipokariko Teoso misãkiretiko aikoti. Ixipokariko akiomaneakorini sãkire Moisesini paniãtakiti.”

Ikara atoko aãpirena ikamana ninoa. ¹⁵ Ikinimane ninoa kãkiti õtãkikakani atamatari Estevão toõ. Teoso nitiri iaxitikiri toõ atokokana itxa Estevão toõ.

7

Estevão Sãkirauata Kõtãkikarerimoni

¹ Ininiã sasetotxiakori auĩte apiatakari txari Estevão:

—Atãokani ninoa sãkire?

² Estevão txari:

—Nikiomaneakori, nitariakori pakini, hĩkenakotanoko. Teoso iaxitikiri oerekaua aãtokirini Apraãonimoni. Mesopotãmia tixini auakasaaki, Araã tixini auini apisapanika,

Teoso motika iuamoni. ³ Iuasaaki Teoso txari iua: “Pitakanapariko pitixine, pinirimane pakini. Āti tixinimoni pisako. Noerekinimoni pisako,” itxa Teoso. ⁴ Ininiā sipe itxa Apraão. Itakanapari Kaotéia inakori tixini. Araã tixinimoni iua sipe. Araã auakasaaki irini ipĩpe. Irini ipinaka atoko, Teoso mĩpiri iua uaimoni uatxa aãuiniãtaã. ⁵ Apraão auakasaaki, Teoso !isikari uai tōpa iuamoni iua nakiti inini ĩkapani. Kona ipixini metro isika iuamoni inakiti inini ĩkapani. Isikaenetari uai tōpa iua, imekaniriakori pakinimoni. Txamari !keeneri iua iuasaaki. ⁶ Teoso txari Apraãomoni: “Pamariteni, pimekaniriakori, papika mekaniriakori auako āti kãkiti tixine. Iuaãrako imisiritapeẽkanako koatrosẽtosi anokanani. Iparĩkauatana apanakini ĩkapani maxikatĩka. Ininiā iteene imisiritiko aua.”

⁷ —“Ininiãkara nimisiritariko ninoa misiritakani. Eereka Apraão apika mekaniriakori takanapariko iuaã, uaimoni kanapiriã itxanako. Ininiā ĩkorapokoriti ninoa parĩkauatoko nota ĩkapani,” itxa Teoso. ⁸ Ininiā Teoso txari: “Hĩte kitsotakariko ikini hamariteni tsiki mata. Ikara nitakaõtxikare hãtamatakasaaki, hĩxinikariko nisikaenetakiti,” itxa Teoso. Eereka Apraão ãkiri aua, Isaki inakori. Oito õtipeka auini õti inakasaaki, Apraão kitsotakari itsiki mata. Isaki aneẽkasaaki, imi Xakoo inakori aua. Eereka Xakoo anaakori auapeka tosi pakini. Ikara tosi imiakori aãtokiriakorini iriakori itxauana.

Xosee Pirena

⁹ —Xakoo anaakori xikotari itarina Xosee inakori. Ininiā itariakori vẽtxitari iua Exito

sikanimoni. Iuaritika Teoso auapika iuakata. ¹⁰ Imisiritiko auakasaaki, Teoso moianatari iua imapinakani ĩkapani. Iuasaaki Exito auakani auĩte Paraoo inakori. Teoso sikaimaroretari Xosee, ininiã Paraoo potxitari iua, ininiã Paraoo txari iua: “Exito auakani auĩte pitxauako. Naapoko auakani pinĩkata apaka,” itxa Paraoo Xoseemoni.

¹¹ –Eereka makienanitxi aua Exito tixiniã, Kanaã tixiniã apaka, ininiã ikinimane natxita. Aãtokiriakorini apaka !auari nipokori. !Apokari nipokori. ¹² Ininiã Xakoo kenakoenetari triko auini Exito tixini. Ininiã ipaniãtana tesi imiakori Exito tixinimoni isinina. Mitxi !isana Exitomoni.

¹³ –Ininiã iuaĩkana ãti õti isana Exitomoni, kien-atxi iamotinina ĩkapani. Iuasaaki Xosee oerekaua ninoamoni. Iuasaaki Paraoo imarotari Xosee nir-imane. ¹⁴ Ininiã Xosee pĩkapiretari iri Xakoo, itari-akorikata, inirimanekata. Setẽta sĩko pakini kãkiti sari Exito tixinimoni, kotxi aua ikinipoko nipokori iuaã.

¹⁵ –Ininiã Xakoo apanakinikata sari Exitomoni. Iuaã mapakanani atoko Xakooni ipĩpe. Eereka aãtokiriakorini ipina iuaãtaã apaka. ¹⁶ Ninoa ipĩkasaakina, iĩtona anikapeẽka Sikeẽ tixinimoni. Iuaãkiri akauaritiã ikata inapeẽkana. Apraãoni auapanika inakasaaki, iamotari iua akauari Emoo ãkiriakorimoni.

Moisesi Pirena

¹⁷ –Itixi Teoso sikaenetakiti Apraãomoni kaiamapeka Xoteoakorimoni inakasaaki, kãkiti Isaeokini kaiãopokoikana Exito tixiniã. ¹⁸ Itokanani napaka atoko, ãti Exito auakani auĩte Xoseeni mimarotakati aua. ¹⁹ Iua auĩtetxi misiritari

anirimaneakorini. Ininiã sotatoakori mixirika itxapena amarini xapitiri. Eereka oka itxapena.

²⁰ —Iuasaakiikara Moisesi iponaniã. Moisesi amarinipanika inakasaakia peerepatikiri. Ipi, ãti pakini kasiriti iri, inoro pakini nĩkatari iua ninoa aapoko. ²¹ Eereka ninoa takanapari iua Paraoo ãkero kipaãtiniãtaãua takote. Ininiã oa apokari iua amarini. Oanikari oaãpokomoni. ²² Exito auakani imarore ikinipoko oerekaãka iuamoni. Kasãkireri iua. Kakamareri iua.

²³ —Koarẽta anokanani inakasaaki, inirekari inirimane Isaeokini aõkitini. ²⁴ Inirimanemoni isikasaaki, itikari Exito auakari xirokitatiniri kiki Isaeokiri, ininiã ixikatxitari. Iua aritapiri Exito auakari, oka itxapiri iuani. ²⁵ Iuasaaki Moisesi uãkatari inirimane Isaeokini imarotiniri Teoso nirekari Moisesi makatxakinina ninoa, Exito auakani mamisiritakanina ãkapani. Txamari ninoa ãmarotari ikara. ²⁶ Apikomoni ãti õti, iua sari inirimanemoni. Iuaã iua apokana ninoa neenamauanãtini, inaiapoatakakauana. Ininiã Moisesi õtãkikana ninoa. Itxana: “Kikiakori hĩtaritakakaua. Kinirepa himisiritakakaua?”

²⁷ —Inirimane misiritakari katika txari Moisesi: “Kipa txai pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari pininiua? ²⁸ Kita Exitokirini pokini atokokana pokatanoko nota?” itxa. ²⁹ Ikara sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Moisesi takanapari Exito tixini. Mitxiaã tixinimoni isa. Iuaã ãtanorouata. Ipi imiakori aua iuamoni.

³⁰ —Koarẽta anokanani ãparaã makipakaniãtaã iua aua iuasaaki. Teoso nitiri iaxitikiri motika Moisesimoni ixirata Sinai inakoriãtaã. Iuasaaki iua atamatari aanaia tirinini, txama !arika. !

Ixipoka. ³¹ Ikara itikasaaki, Moisesi tsorĩkaãta, ininiã aanaia takote isa iteene atamatini ĩkapani. Iuasaakipeka ikenakotari Apiananiri sãkirauatini: ³² “Pikiomaneakori Teosonekarano nota. Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxa Teoso. Iuasaaki Moisesi kikinana ipĩkare xika. Ipĩkari Teoso sãkirauatini manapi atamatini.

³³ –Ininiã Apiananiri txari iua: “Pikitimata pimaktxaka, kotxi uai pitiminiãtaã nota auanãta. ³⁴ Nitikana ninakitiakori Exito tixiniã. Exito auakani misiritapena ninoani. Nikenakotari oõkinina. Nota inari nisikakinina ĩkapani. Ininiãkarako Exito tixinimoni niokanatai pite,” Apiananiri txari Moisesi.

³⁵ –Iua Moisesi Isaeokini manirekakiniti, kotxi ninoa txari: “Kipa txai pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari pininiua?” itxarina. Iuakara Teoso iokanatakiti ninoamoni ninoa auĩte ininiua ĩkapani, ninoa imaktxakini ĩkapani, kotxi Teoso nitiri aanaiaã tirinakariã auakari iokanataru iua ninoamoni.

³⁶ –Eereka iua makatxakana ninoa Exito tixini. Oerekari Teoso posotiire kãkiti maposotakiniti Exito tixiniã. Oerekari Teoso posotiire potxoari uiniti, Põkamarari inakoriã. Āparaã makipakaniãtaã apaka oerekari Teoso posotiire koarẽta anokanani iuaãtaã.

³⁷ –Ia Moisesikara sãpiretana Isaeokini: “Teoso iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatini atokokana. Hĩte nirimanekara iua. Hĩkenakotariko iua sãkire,” itxa Moisesi. ³⁸ Moisesi aua Teoso nakitiakorikata āparaã makipakaniãtaã. Aãtokiriakorini aua iuakata. Apaka Teoso nitiri iaxitikiri aua iuakata. Iua Teoso nitiri misãkiretari

Moisesi ixirata Sinai inakoriãtaã auakasaaki. Iua apakapari Teoso sãkire, atemoni isikini ìkapani. Iua Teoso sãkire txìkitakari iua sãkire auiãkani ãtipirika auini Teosokata.

³⁹ —Aãtokiriakorini kona nirekari inìkaenetinirina Moisesi sãkire. !Inirekarina iua. Inirekarina Exitomoni ikanapiriinina. ⁴⁰ Iuasaaki ninoa paniãtari Arão: “Teosoakori kamakoni pikaminua, ate mĩkiikakani tìkane. Ìkora Moisesi Exito tixini amakatzakakiri, ìtapari iua? !Aimarotari iua auiniãtaã,” itxarina Arãomoni. ⁴¹ Ininiã ninoa kamari kema auìte ãkiri atoko inakari oro kamakori iteasonetinina ìkapani. Eereka okarina soti auìte teoso ikamakitina isikinina ìkapani. Kiniri ikamana. Ipoxokoniuatana, kotxi ninoaka kamari iteasonena. ⁴² Txamari Teoso atão inakari takanapana ninoa. Ininiã iteasonetarina iaxiti auakani iõriki, kasiri, atokatxi pakini. Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirika iõkatsopataria sãkiretxiti: Hìte Isaeokini, koarëta anokanani ãparaã makipakaniãtaã hãuakasaaki, !hõkari pirãtxi nota ìkapani.

⁴³ Iuasaaki hìte anikari papiri aamata kamakori hìteosone Moroki inakori ìkapani. Apaka iõriki atoko inakari hìteosone Hëpaã inakori hìkamakiti hanika hìtekata iuasaaki. Hìte kamari Moroki, Hëpaã pakini hìteosonetini ìkapani. Ikara xika nota iokanataiko hìte ãti kãkiti tixinemoni. Papirónia sitatxiti apikoxiti niokanatai hìte.

Teoso Papire Pirena

⁴⁴ —Aãtokiriakorini auari papiri aamata kamakori Teoso misãkiretiko papire ãparaã

makipakaniãtaã auakasaakina. Moisesi kamari iua papiri Teoso paniãtakiti iaõka, kotxi Teoso oerekari Moisesi iua papiri kamiko. ⁴⁵ Moisesi ipinaka atoko apanakini aãtokiriakorini apakapari iua papiri irina sikakiti. Ininiã iuasaaki ninoa anikari iua papiri, Xosoeekata isikasaakina, ãti uãka tixine imixirikasaakina, kotxi Teoso omitikana ninoa ãti uãka, aãtokiriakorini apokasaaki iuaã. Iua papiri kaikota iuaã. Auapanika iuaã Tavii aãtokiriakorini auite inakasaakia. ⁴⁶ Teoso apokaerekatari Tavii, ininiã Tavii nirekari Xakoo Teosone misãkiretiko aikoti ikamini. ⁴⁷ Txama Teoso !auiritari Tavii kaminiri. Ininiã Saromão, iua ãkiri kamari Teoso misãkiretiko aikoti.

⁴⁸ —Teoso Apiananiri kona aua aapokotxi kãkiti kamakiti ãki, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari kitx-akapirĩka txari:

⁴⁹ Apiananiri txari: “Niitopãkiniãtaã iaxiti itxa. Itixi nikiti nitakiniãtaã. Ininiã kanatokopa itxa aapokotxi hĩkamini nota ĩkapani? Namonipa nauiniãtaã?

⁵⁰ Kotxi notakara kamari ikinipoko,” itxa.

Erekari Matamatakoti Manirekakani

⁵¹ Estevão sãkirauatapanika:

—Hĩte kona kinirão kenakotaka txari Teoso sãkire. Hĩtsiki mata kisauakaãkapitika, txamari kona hĩkenakotari Teoso sãkire hãkixinireẽ. Átipirika kona hinirekari Erekari Matamatakoti paniãtakiti hĩkamini. Hãtokiriakorini kitxakapirĩka atokotxikana hĩte. ⁵² Hãtokiriakorini misiritana ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa okana iua sãkire sãpiretakani, Erekarinoka Kamakari sãpiretakani. Ninoa Teoso sãkire sãpiretakani

sāpiretari Erekarinoka Kamakari āti ōti uai apokini. Īkorasaaki hītera mīkapiritari iua. Hītera okari iua Erekarinoka Kamakari. ⁵³ Hītekara apakapapekari Teoso sākire Teoso nitiriakori mīkiti. Iuaritika ! hīkamari ipaniātakiti –itxa Estevão.

Estevão Kiporonakiko

⁵⁴ Xoteoakori kenakotakasaakiri Estevão sākire, omanākarauatana. Akatsakatsiriītauana omanākarena xika. ⁵⁵ Iuaritika Erekarī Matamatakoti iteene sikataparaxiniretari Estevão. Iuasaaki iua ionakaāta iaxiti. Atamatari Teoso iotximere. Atamatari Xesosi timini Teoso kikomoni. ⁵⁶ Ininiā itxa:

–Hātamata. Natamatari iaxiti xorekini. Aītari iaxitikiri tima Teoso kikomoni –itxa Estevão.

⁵⁷ Iuasaaki Xoteoakori totari ikenakokina iuakoāna. Itene ninoa akiripoakata. Eereka ninoa ikinika miteka iuamoni. ⁵⁸ Imaīkarina. Ikosekaāpotarina sitatxi mapotōkire. Iuaātaā ipotorikana ikiporonakinirina iua kai soroā. Iuasaaki itikarauatakani takari imākana Saoro inakori kiti takote inīkatini īkapani. ⁵⁹ Ikiporonakasaakirina, Estevão akiritari Teoso. Itxari:

–Apiananiri Xesosi, papakapariko nixinire.

⁶⁰ Iuasaaki ikapotoreēkaua. Itaparasākireritika akiritari Teoso:

–Apiananiri, pimaxinīkaretariko ia maerekati ninoa kamakiti –itxa.

Iuasaakipeka ipīpe.

8

Xesosi Sākire Auiākani Misiritiko

¹ Estevão ipīkasaaki Saoro aua iuaā.

—Ari erekapitikari ipinini —itxa Saoro.

Estevãoni ipinini õtisaakipeka ipotorika Xesosi sãkire auiãkani misiritiko Xerosareẽ. Ninoa iteene misiritaãka, ininiã ikinimane Xesosi sãkire auiãkani Xerosareẽ auakani iarika itxapena. Xotéia tõpamoni, Samaria tõpamoni pakini iarikana. Xesosi iokanatakininoka kaikota Xerosareẽ. ² Estevão ipinaka atoko kikiakori Teoso sãkire auiãkani katari iuani. Iteene itxiapatana. ³ Iuasaaki Saoro potorika ixipokinina Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa aapokomoni isaãpota. Kikiãkini, sitoakoro apaka ikosekaĩtota, taka itxana kateia ãki.

Piripi Samariamoni Sini

⁴ Teoso sãkire auiãkani iarikasaaki, isãpiretarina Teoso sãkire ikini aapokotxitiã. ⁵ Piripi sari Samaria sitatxitimoni. Iuaã iua sãpiretari kãkiti Xesosi Teoso mereẽkiti ininiua. ⁶ Isãkire ikenakotakasaakina, posotiiretxi ikamakiti itikasaakina, iteene ikenakotarina isãkire. Imixinikarina isãpiretakiti. ⁷ Maerekani matamatakoni kãkiti auaĩtotakini takanapari kãkiti. Akiripoakatana ipokĩkasaakina. Kaiãopokori matũpokotakani apaka makananitaãka. ⁸ Ininiã Samaria auakani iteene poxokoniua.

Miiti Simão Inakori

⁹ Iuasaaki Samaria sitatxitiã aua kiki Simão inakori. Miiti itxaua iua. Imisirienetana kãkiti Samaria auakani. Ininiã ikinimane tsorĩkaãta, ikamakiti atamatakasaaki. Iua iuikaua.

—Kimaroreno nota —itxa.

10 Ininiã ikinimane kīpitari iua sākire. Auītetxiakori, poiãorini pakini kīpitari isākire. Ininiã itxana:

—Iua Simão auari Teoso posotiire. Kaposotiireri iua —itxana.

11 Ininiã ikīpitarina isākire, kotxi itokatapeka itikarina ikamakiti kākiti mimarotakiniti. 12 Ninoa auikasaakiri Piripi sãporetakiti erekari pirena, Teoso auītetxi ininiãua pirena, Xesosi Křisto posotiire pirena pakini, kikiakori, sitoakoro apaka patxisataãka. 13 Iuasaaki Simão apaka aukari. Ipatxisataãka. Ininiã isari Piripi sinimoni, kotxi itsoriãkaãta, posotiiretxi kākiti mimarotakiniti itikasaaki.

14 Xesosi iokanatakini Xerosareẽ auakani kenakopiretari Samaria auakani auikiniri Teoso sākire. Ininiã ninoa iokanataro Petro, Xoão pakini Samariamoni. 15 Iuaã apokasaakina, imisākiretarina Teoso, Erekari Matamatakoti isākire auiãkani apakapini ĩkapani. 16 Erekari Matamatakoti kona apokapanika ninoamoni iuasaaki. Apiananiri Xesosi uãkaãnanira ipatxisataãkana. 17 Ininiã Petro, Xoão pakini takari iuakona ninoa nopini. Iuasaakipeka apakaparina Erekari Matamatakoti.

18 Simão itikasaakiri Erekari Matamatakoti apokini kãkitimoni, kinirão sikaka itxaro txineiro Petro, Xoão pakinimoni. 19 Ininiã itxa:

—Īkora hĩposotiire hĩsikano, niuako kãkiti nopini nitakasaaki, Erekari Matamatakoti ninoamoni apokini ĩkapani —itxa.

20 Txamari Petro txari:

—Pite, pitxineirotekata samakauako, kotxi pite uãkatari pitxineirote iamotiniri Teoso posotiire.

21 Kona xapiti pitemoni auapani ia parĩkatxi, kotxi pãkixinire na atão Teoso apisatoõ. 22 Ininiã pitakanapariko ikara pimaerekani. Pamanaãri Apiananiri pimaerekani imakatzakini ïkapani. Atxiĩti iua maxinĩkaretari pixinikakiti pãkixinireẽ. 23 Nota imarotai pite. Pãkixinireẽ xãpoãkata maerekatinoka. Pimaerekani maĩkai. !Auiritai pisini pinirekinimoni –itxa Petro.

24 Ininiã Simão apakapapiretari:

–Pimisãkiretariko Teoso nota ïkapani. Ikara atoko pisãpiretakiti na ninireka –itxa Simão.

25 Petro, Xoão pakini sãpiretari Xesosi kamakiti ninoa ïkapani. Isãpiretarina Apiananiri sãkire. Eereka ikanapiriãna Xerosareẽmoni. Ikanapiriaãpotakasaakina, isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kaiãopokori aapokotxi auakanimoni Samaria tõpa.

Piripi Etxiõpiakirikata

26 Eereka Apiananiri nitiri iaxitikiri misãkiretari Piripi:

–Paiamatako. Atokatxi pokĩkinimoni pikikomoni pisako. Pisa kimaporimoni, ãparaã makipakaniãtaã. Iua kimapori Xerosareẽ Kasa tixinimoni sikari.

27 Ininiã aiamata, sipe itxari. Ipixinipokoriti aõkitari Etxiõpia tixinikiri. Etxiõpia auakani auĩte õtãkikakari itxaua. Paimatireri iua. Ikinimane kamari iua paniãtakiti. Etxiõpia auakani auĩte sito Kãtasi inakoro. Kaiãopokoro otxineirote, otiĩ pakini. Iua kiki parĩka ikinipoko oa nakiti inĩkata oa ïkapani. Mitxi iua sari Xerosareẽmoni Teoso imisãkiretini ïkapani. 28 Ikanapiriãkasaaki, mitekaĩ ãki iitopãkasaaki, atatsopatarĩ Isaía iõkatsopatakiti.

Isaía Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka.

²⁹ Iuasaaki Erekarì Matamatakoti txari Piripi:

—Pisa okira mitekaĩmoni. Pikaikota oa takote.

³⁰ Ininiã Piripi miteka iuamoni. Ikenako-takasaakiri Isaía iõkatsopatakiti atatsopatini, Piripi pimaãri:

—Pimarotatari ere patatsopatakiti? —itxari.

³¹ Ininiã iua:

—Natokopa ininiãpa nimarotari? Kipa oerekano? —itxari.

Ininiã aiatarì Piripi mitekaĩ ãki iuakata iitopãkini ãkapani. ³² Iua iõkatsopatarì ia Teoso sãkire:

Soti auĩte okikomoni anikiko atoko itxa iua. Soti auĩte ãkiri piti kisauakikosaaki, !kasãkireri iua. Iua soti auĩte ãkiri atoko itxa iua, kotxi iua apaka !kasãkireri.

³³ Inapetaãka iua. !Atãoni kãkiti kama iuamoni. Okaãkape. !Auari iua ãkiri.

Ikara atoko itxa Teoso sãkire, Isaía iõkatsopatakiti.

³⁴ Ininiã iua Etxiõpiakiri pimaãri Piripi:

—Pisãpiretano, natokopa itxa Teoso sãkire sãpiretakari sãkire? Kipa soti auĩte atoko inakari? Kipa okaãka? Iuakani? ãtikani?

³⁵ Ininiã Piripi oerekari ikara Teoso sãkire iõkatsopatakori.

—Xesosira ikara atoko inaãka —itxa.

Ininiã apikomoni isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Xesosi pirena.

³⁶ Isaãpotakasaakina, apokana ãparaã auiniãtaã. Ininiã iua kiki txari:

—Uai aua ãparaã. Apakata nipatxisatiko?

³⁷ Ininiã Piripi txari iua:

—Apakatapitika pipatxisatiko iteene
pauikiniári Xesosi sáikire pákixinireẽ.

Ininiã iua apakapapireta:

—Nota auikapitikari Xesosi Teoso mereẽkiti,
Teoso ãkiri ininiãua.

³⁸ Ininiã iua EtxiÓpiakiri paniãtari mitekaĩ
anikakari iotokini. Iuasaaki Piripi, iua EtxiÓpiakiri
apaka katxaka, imaãta itxana. Ininiã Piripi
patxisatari iua kiki.

³⁹ Ikanĩkiĩtakasaakina, Erekarí Matamatakoti
anikari Piripi. Ininiã iua kiki kona atamataikari
Piripi. Ininiã iãpotapitipo. Ipoxononoka itxa.

⁴⁰ Iuasaaki Asoto sitatxitipeka itokiã Piripi.
Isaãpotakasaaki, ikinika aapokotxitiã isãpiretari
Teoso sáikire. Teoso sáikire isãpiretiniritika Sesaréia
sitatxitimoni apokako.

9

Saoro Auikiniri Xesosi Sáikire (Átosí 22.6-16; 26.12-18)

¹ Iuasaaki Saoro okaenetapikana Apiananiri
sáikire auiãkani. Ininiã iua sari sasetotxi auĩte
apiatakarimoni. ² Amanaári aãtsopa Saoro
parĩka sãpiretiko aãtsopati. Iua nirekari sasetotxi
auĩte iõkatsopatiniri ikara, Saoro anikini ikapani.
Inirekari isikiniri iua aãtsopa ikinika aiko
Xoteo apotiitiniãtaãua nĩkatakanimoni Tamásiko
sitatxiti, kotxi Saoro nirekari imaĩkinina Xesosi
sáikire auiãkani, kikiakori, sitoakoro pakini,
Tamásiko sitatxitiã apokakini. Inirekari anikinina
Xerosareẽmoni.

³ Iua apokaãpotakasaaki Tamásiko sitatxitimoni, katimaritika iotximeretxi iaxitikiri ãkitari. ⁴ Irika xitipe. Ininiã ikenakotari sãkiretxi:

—Saoro, Saoro, kinirepa pimisiritano? —itxa ikenakotakiti.

⁵ Ininiã iua:

—Kiriparai Apiananiri?

Ininiã:

—Xesosira nota. Pimisiritakitikarano —itxa Xesosi.

⁶ Ikikinanaka, iteene ipĩkarauatiniã.

—Apiananiri, kipa pinireka nikaminii? —itxa.

Ininiã Apiananiri:

—Põkitikaua, sitatxi pisa. Iuaã ãti sãpiretai pika-makiti tĩkane —itxa Xesosi.

⁷ Imoianariakori iotoka. Ipĩkarauatana. Masãkireninoka itxana. Niñoa kenakotari iaxitikiri sãkire, txamari !atamatarina.

⁸ Eereka Saoro õkitikaua, xorekaãta itxa, txamari imosiãretapeka iua. Ininiã imoianariakori anikari iua. Ikanõpiãpotarina Tamásikomoni. ⁹ Ipi, ãti pakini õti mõsiãretika itxa. Iuasaaki !inipokota. ! Iãta.

Ananíasi Makananitiniri Saoro

¹⁰ Tamásiko sitatxiti aua kiki Xesosi sãkire auiãkari, Ananíasi inakori. Iuasaaki Teoso sãkirauata Ananíasikata itaponemoni. Itaponeẽ Apiananiri akiritari iua:

—Ereẽkai Ananíasi —itxa.

Ininiã:

—Uaikarano nota, Apiananiri —itxari Teoso.

¹¹ Apiananiri txari:

—Paiamatako. Kimapori Eretĩka ãpori kimapor-itimoni pisako. Xotasi aapokomoni pisa. Iuaã

pinitari Taaso sitatxitikiri Saoro inakori. Uatxi-
ikara isãkirauanãta notakata. ¹² Saoro taponetai
pite. Iua atamatai pite apokini iuamoni, piuako
inopini pitakini ìkapani iuaìkana kõiãrepeka inini
ìkapani –itxa Teoso.

¹³ Ininiã Ananíasi:

–Apiananiri, kãkitipokoni sãpiretano ikara kiki
pirena. Pamonõkoniri iua. Imisiritapekana
pite nakitiakori Xerosareẽ sitatxiti auakani.

¹⁴ Sasetotxiakori auite paniãtari iua imaìkinina
piuãka akiritakani uai Tamásiko sitatxiti auakani
–itxa Ananíasi.

¹⁵ Ininiã Apiananiri txari:

–Pisako iuamoni. Nota mereẽpekari iua kiki,
nota parìka ikamini ìkapani. Iua sãpiretariko nota
sãkire Xoteo minakonimoni, auìtetxiakorimoni,
Isaeo tixini auakanimoni pakini. ¹⁶ Noerekariko
Saoro iteene atatsiirauatini nota sãkire auikini
xika –itxa Teoso.

¹⁷ Ininiã Ananíasi sari Xotasi aapokomoni. Iĩroã.
Eereka iuako itaka Saoro nopini.

–Nitari Saoro, Apiananiri Xesosi, paõkitakitira
kimaporiã, iuara iokanatano nota pitemoni
kõiãrepeka iuaìkana pinini ìkapani. Iokanatano
nota pitemoni Erekari Matamatakoti papakapini
ìkapani –itxa.

¹⁸ Iuasaakipeka oki nopini auakari katxaka. Xi-
maki tãta atoko itxa. Kõiãrepeka itxa. Eereka
õkitikaua. Iuasaaki ipatxisataãka. ¹⁹ Inipokotaka
atoko, itapara auapeka.

Saoro Tamásiko Sitatxiti Auakasaaki

Saoro kaikota Tamásiko mapaõti Xesosi
sãkire auiãkanikata. ²⁰ Iua sari aiko Xoteo

apotiitiniãtaãua. Iuaã oerekarauata. Oerekari Xesosi Teoso ãkiri ininiãua. ²¹ Isãkire kenakotakani tsorĩkaãta.

—Iua Saoro okana Xesosi uãka akiritakani Xerosareẽ auakani. Iua ina uaimoni Xesosi uãka akiritakani imaĩkini ĩkapani, sasetotxi auĩteakorimoni anikinina ĩkapani —itxana.

²² Saoro oerekarauatakasaaki, imaroãpotari Teoso imarore. Teoso sikaposotiireãpotari iua. Ininiã iteene imarotari Teoso sãkire, apanakini oerekini ĩkapani. Iua atoko ininiã, itaparaxinireritika oerekari Xoteoakori Tamásiko sitatxiti auakani Xesosi Teoso Mereẽkiti ininiãua. Ininiã ninoa !imarotari apakapapiretinirina iua.

²³ Mapaõti atoko Xoteoakori sãkirauatakaka Saoro okinina ĩkapani. ²⁴ Saoro sãpiretaãka Xoteo aiamatapeka okinirina iua. Ninoa iãtapapikari sitatxi ĩronakikoãtaã okinirina tĩkane. ĩkanõka, pokamara iãtaparina iua.

²⁵ Iuasaaki ĩkanõka Xesosi sãkire auiãkani anikari iua sitatxi pirikeremoni. Iuaã Saoro ieretakaua kotari ãki. Pirikeri sonaã iokatxakarina Saoro kotari ãki sitatxi mapara. Iposo atoko imiteka Xerosareẽmoni.

Saoro Xerosareẽ Apokini

²⁶ Saoro apokasaaki Xerosareẽ, inirekari Xesosi moianariakori imoianatini. Txama ikinikana pĩkari iua. Kona !auiritarina iua moianatinina ninoa, kotxi !auikarina iua atão auikiniri Xesosi sãkire. ²⁷ Iuaritika Panapee anikari iua Xesosi iokanatakinimoni. Isãpiretana ninoa:

—Kimaporiã isikasaaki, Saoro aõkitari Apiananiri. Apiananiri misãkiretari iua. Tamásiko

sitatxiti auakasaaki, itaparaxinireritika isãpiretari Xesosi sãkire kãkitimoni –itxa Panapee.

²⁸ Panapee sãkire ikenakotakasaakina, auikarina Saoro sãpiretakiti. Ininiã Saoro kaikota Xerosareẽ Xesosi sãkire auiãkanikata. Inirekini-
moni isa Xerosareẽ. Isinimoni itaparaxinireritika
isãpiretari Apiananiri Xesosi sãkire. ²⁹ Isãkirauata
Xoteoakorikata, Kreko sãkire imarotakanikata.
Inirekarina ninoa imarotiniri Xesosi sãkire. Txa-
mari inirekarina okinirina iua. ³⁰ Iuasaaki Xesosi
sãkire auiãkani imaropiretari ninoa okaenetiniri
Saoro, ininiã anikarina sitatxi Sesaréia inakori-
moni. Eereka iokanatarina iua Taaso inakori si-
tatxitimoni.

³¹ Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani !
imisiritaãkaika. Xotéia tōpa, Kariréia tōpa, Samaria
tōpa pakini ! auaika Xesosi sãkire auiãkani
misiritiko iuasaaki. Erekari Matamatakoti
sikataparaxiniretana ninoa. Kãkiti itoãpotari
auikiniri Xesosi sãkire. !Ikamarina maerekati,
kotxi iteene ipĩkarina Apiananiri.

Enéias, Tókasi Pakini

³² Petro ianaxititakasaaki, iua sari Teoso sãkire
auiãkanimoni Arita sitatxiti auakanimoni. ³³ Iuaã
aõkitari kiki Enéias inakori. Iua matĩpokotakati
itxaua. Oito anokananipeka !õkitikaua. ³⁴ Petro
txari iua:

–Enéias, Xesosi Kristo makananitai. Põkitikaua.
Piapirikari pisirimata –itxari matĩpokotakati.

Iuasaakipeka õkitikaua. ³⁵ Ikinipoko Arita
sitatxiti auakani, Sarõ sitatxiti auakani pakini
atamatari iua Enéias, ininiã itakanaparina
imaerekanina. Inĩkapiretarina Apiananiri sãkire.

³⁶ Āti sitatxiti Xopi inakoriã oãua sito Teoso sãkire auĩãkaro, Tapita inakoro. Kreko sãkireẽ ouãka Tókasi otxaua. Oa kamapikari erekari. Omoianatana matxineiroteni.

³⁷ Arita auakani auikasaakiri Apiananiri sãkire, oa Tókasi amianata. Eereka oani opĩpe. Opĩpeka atoko, arokaĩtotarona, taka itxarina oĩto itanokiri koaã. ³⁸ Xopi sitatxiti Arita sitatxiti takote, ininiã Xesosi sãkire auĩãkani Xopi sitatxiti auakani kenakoenetari Petro Arita sitatxiti auiniã, iokanatana ipi kiki Petromoni, apinirina ĩkapani. Iokanapiretana:

—Pinapokako uai. Katima pitxako —itxana.

³⁹ Ininiã Petro aiamata. Ninoakata isa. Iua apokasaaki, anikarina itanokiri koaã. Ikinipoko tikinitakoni txiapanãta Petro takote. Ninoa oerekari Petro mãkatxi Tókasini kamakiti ninoa ĩkapani oãuakasaaki. ⁴⁰ Ininiã Petro iokanatana ninoa mapara. Eereka ikapotoreẽkaua. Isãkirauata Teosokata. Eereka oamoni ikirioka. Itxaro:

—Tapita põkitikaua.

Iusaakipeka xorekaãta otxa. Oãtamatakasaakiri Petro, oitopãka. ⁴¹ Ininiã imaĩkaro ouako oõkitikiniua ĩkapani. Eereka iua akiritana Xesosi sãkire auĩãkani, tikinitakoni pakini, oa auãki onini oerekini ĩkapani.

⁴² Ikini Xopi auakani imaropiretari Tókasi iuaĩkana auãki onini, ininiãra itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. ⁴³ Petro kaikota iuaã Xopi sitatxiti mapaõti. Iua kaikota Simão inakorikata. Iua Simão aamata kamakari.

10

Konério Tapone Pirena

¹ Iuasaaki Sesaréia sitatxiti aua kiki Konério inakori. Áti uãka iua. Homano itxaua. Seĩ pakini sotato auĩte iua. Kãkiti akiritana ninoa sotatoakori Itáriakini. ² Iua Konério kamari Teoso sãkire iaõka. Iua, ikinipoko aapoko auakanikata paxitari Teoso. Imisãkiretapikari Teoso. Isikana matiitimoni inirekakitina. ³ Áti õti kikatapeka inakasaaki itaponeuata. Itaponeẽ itikari Teoso nitiri apokini iuamoni. Itxari:

—Konério —itxa.

⁴ Teoso nitiri atamatakasaaki, ipĩkarauata.

—Apiananiri, kipa pinireka? —itxa Konério.

Ininiã Teoso nitiri txari:

—Teoso kenakotapekari pisãkire iuamoni. Itikapekari pisikarauatini matiinimoni. Teoso xinikapitikai. ⁵ Ininiãkara átikaka kikiakori piokanata Xopimoni Simão Petro uaimoni imininina ãkapani. ⁶ Iua kaikota áti Simãokata, aamata kamakarikata. Iua aapoko potxoari uuniti takote aua. Iua Simão Petro sãpiretaiko pikamakiti tĩkane —itxa Teoso nitiri.

⁷ Eereka iua Teoso nitiri sipe. Iposo atoko Konério akiritana ipi initiriakori, átika isotatone pakini. Iua sotato kamari Teoso sãkire iaõka. Iua auapika Konériokata, inireẽkiti ikamini tĩkane. ⁸ Ininiã Konério sãpiretana ninoa ikinipoko Teoso nitiri sãpiretakiti. Iposo atoko iokanata Xopimoni.

Petro Tapone Pirena

⁹ Katimatinĩkata Konério iokanatakini potorika. Apaniãxiti inakasaaki ninoa apokaãpota sitatxi Petro auiniãtaã. Iuasaaki Petro kanikauata aapokotxi nopini Teoso imisãkiretini ãkapani.

¹⁰ Iuasaaki Petro natxita. Inirekari inipokotini. Nipokori kamikosaaki, itaponeuata. ¹¹ Itaponeẽ atamatari iaxiti xorekini. Aamata mitamatari katxakaãpota iuamoni. Imapotomatare ipi ipi pakini iaxirikaãka. Iua aamata katxaka xitimoni.

¹² Iua aamata ãki aua ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ãtopa auakani. Aua imini. Aua araãkani. ¹³ Ininiã Petro kenakotari itanokiri sãkirauatini:

—Petro, põkitikaua. Pokari ia, pinikini ãkapani — itxari Petro.

¹⁴ Petro Xoteo itxaua, ininiã kona ikinika !inika. Ininiã Petro txari:

—Konapitini Apiananiri. Kona ninikari ikinipoko naia kaxipirini. Manaiatini. Pamininiri —itxa.

¹⁵ Iuaãkana itanokiri sãkirauata:

—Nota oeretakiti kona kamininiri kona pitxape —itxa.

¹⁶ Ipi, ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Iposo atoko ikanãkaxitita Teoso tixinemoni.

¹⁷ Ininiã Petro ãkixinireẽ ixinikaxitita:

—Kanatokopa itxa ikara nitapone?

Iuasaakipeka Konério iokanatakini apokapekari Simão aapoko. Apokana Simão aapoko toremoni. ¹⁸ Akiritana:

—Ereẽkai. Simão Petro uai aua atxiĩti? —itxana.

¹⁹ Iuasaaki Petro xinikapanikari itapone. Erekar Matamatakoti txari:

—Ikiraãkarana ipi, ãti pakini kãkiti nitanãtai.

²⁰ Põkitikaua. Pikatxaka xitimoni. Pisa ninoakata, kotxi niokanatanana ninoa uaimoni —itxa Erekar Matamatakoti.

²¹ Ininiã Petro sari Konério iokanatakinimoni:

—Notakara hĩte nitanãta. Kipa ãkai hĩte?

²² Ninoa apakapapiretari iua:

—Konério, aãũte iokanataua ate. Erekarari iua. Ikamari Teoso sãkire iaõka. Ikinipoko Xoteo apokaerekatari iua. Teoso nitiri iaxitikiri paniãtari iua pite akiritini, pisãkire ikenakotini ãkapani —itxana.

²³ Ininiã Petro:

—Hiĩroã. Uai himaka —itxa.

Konério Aapoko Auakasaakina

Katimatinĩkata Petro sari ninoakata. Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Xopikini sari apaka.

²⁴ Katimatinĩkata apokana Sesaréia sitatxiti, Konério auiniãtaã. Iua Konério apotiitapekana inirimane, aõkimanere pakini Petro iãtapinina ãkapani. ²⁵ Petro ãroãkasaaki Konério aapoko, iua aõkitari Konério. Iuasaaki Konério kapotoreẽkaua Petro apisatoõ. ²⁶ Txamari Petro txari iua:

—Põkitikaua. Kiki pite atoko inakarikarano nota.

²⁷ Isãkirauatakasaakina, Petro ãroã. Aõkitari ito kãkiti apotiitakaniua. ²⁸ Ininiã itxana:

—Hĩte imarotari ate kiomaneakorini !auiritari Xoteo moianatiniri ãti uãka. !Auiritaãka ate ãroini hĩte atoko inakari aapoko. Iuaritika Teoso txano nota: “Na pakiritapiri ãti uãka kanaiari,” itxano. ²⁹ Ininiã hĩte pĩkapiretakasaakino nota, nimarotari atão nisini hĩtemoni. Ininiã, kinirepa hĩte apakĩtakano nota? —Petro txari Konériomoni.

³⁰ Konério apakapapiretari:

—Ipi, ipi pakini õti apisapanika nauanãta naapoko. Iuasaaki kona ninikari nipokori, Teoso nimisãkiretini ãkapani. Kikatapeka inakasaaki, nimisãkiretakasaakiri Teoso, katimaritika kiki tokiã nota apisatoõ. Pomẽkoriri imãka. ³¹ Itxano:

“Konério, Teoso kenakotapekari pamanaãkiti. Ixinikari pisikarauatini matiinimoni. ³² ãtikaka kiki piokanata Xopi sitatxitimoni Simão Petro inakori uaimoni imininina ïkapani. Iua aua ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Simão aapoko potxoari uiniti takote.” ³³ Iuasaaki nota apakïtakai pite. Peerekari papokini atemoni. Uatxa ate uai aua Teoso apisatoõ Teoso paniãtakiti pitemonikiri akenakotini ïkapani. Ininiã pisãpiretauako –itxa Petromoni.

³⁴ Ininiã Petro txari:

–Uatxa nimarotari atão inakari. Teoso sikari erekari ikininapemoni. Inirekari ikini uãka apokini iuamoni, inakitiakori ininiuana ïkapani. ³⁵ Teoso apakapari ikini itixiti auakani, iua paxitakani, atão inakari kamakani. Apakapari Xoteoakori. Apakapari Xoteo minakaniuua apaka. ³⁶ Himarotari Teoso iokanapirena Isaeo auakanimoni. Ikara erekari pirena sãpiretaua Xesosi Kristo xipokari Teoso omanatiniri kãkiti imaerekani xika, kãkiti erekaxinire inini ïkapani. Ikinimane auïte itxaua Xesosi. ³⁷ Ikara Teoso iokanapirena himarota, kotxi iaripireta ikini Xotéia tãpa. Merepitipanika iaripireta Kariréia tãpa, Xoão patxisarauataka atoko. ³⁸ Himarotari Xesosi Nasareekiri pirena. Himarotari Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamoni. Itene isikaposotiiretari iua. Ikini tãpati isa erekari ikamini ïkapani. Imakananitana Satanasi misiritakini, kotxi Teoso aua iuakata. ³⁹ Ateka itikari ikinipoko ikamakiti Xoteoakori tixine iua auakasaaki, Xerosareẽ sitatxiti auakasaaki apaka. Eereka aamina ïpiriãmitakari nopini ninoa okari

iuani.

⁴⁰ —Iuaritika ipi áti pakini ótisaaki Teoso ókitikari iua. Iuaka oerekaua kákitimoni ipípekariika iuaĩkana aua inini. ⁴¹ Kona ikinipokoni atamatari iua. Teoso mereėkininanira atamatari iua. Iuaritika kaiãori iua atamatakani. Ininiã ate atamatari iua. Iua ókitikaua atoko ate nipokota, iãriã aãta iuakata. ⁴² Iokanataua ate Teoso sãkire asãpiretini ikini kákitimoni. Teoso mereeri iua, kãkiti misiritiko mereekari ininiua ĩkapani. Auãkipanika inakani, ipĩkani pakini misiritiko mereekari itxaua. ⁴³ Ikinipoko Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari iua pirena. Ninoa txari: “Iua sãkire auiãkani maerekani makatxakaãka” —itxa Petro.

Xoteo Minakaniua Patxisatiko

⁴⁴ Petro sãkirauatapanika inakasaaki, Erekarı Matamatakoti apoka ikinika Petro sãkire kenakotakanimoni. ⁴⁵ Ininiã Petro moianariakori Xesosi sãkire auiãkani kisauakatsikimatatakoni tsoriãkaãta, kotxi Teoso sikari Erekarı Matamatakoti Xoteo minakonimoni apaka. Ninoa tsiki mata ! ikisauakaãka, iuaritika Erekarı Matamatakoti apoka ninoamoni. ⁴⁶ Ikenakotarına Xoteo minakaniua sãkirauanãta áti uãka sãkireė.

—Peerekari Teoso. Apiananiri itxaua — itxanãtana Xoteo minakaniua.

⁴⁷ Ininiã Petro txari:

—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapekari Erekarı Matamatakoti ate apakapıniri atokokana. Ininiã apakatapitika ninoa patxisatiko ãparaaã. Kona kãkitini iotokakana ipatxisatikona.

48 Ininiã iua paniãtana ninoa patxisatiko Xesosi Kristo uãkaã. Iuasaaki ninoa aiataro Petro:
 –Atekata mapaõti pikaikota –itxarina.
 Ininiã Petro kaikota ninoakata.

11

Petro Sãpiretakiti

1 Xesosi iokanatakini, Teoso sãkire auiãkani Xotéia tõpa auakani apaka kenakotari Xoteo minakanuia auikinirina Teoso sãkire.
 2 Ininiã Petro kanapiriãkasaaki Xerosareëmoni, kisauakatsikimatatakoni apoõtari iua.

3 –Pite imaka itsiki mata makisauakakoni aapoko ãki. Ninoakata pinipokota pitxa. !Apakata pikamakiti –itxarina.

4 Ininiã Petro sãpiretari ikinipoko itiãkiti, ikenakotakiti pakini.

5 –Xopi sitatxiti nauakasaaki, Teoso nimisãkiretakasaaki, nitaponemoni natapari mãkatxi mata atoko inakari iaxiti katxakaãpotini. Ipi, ipi pakini imapotomatare iaxirikaãka. Iua apoka nota takote. 6 Iteene nimixinitari mãkatxi mata ãki auakani. Natamatari ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ãtopa auakani. Aua imini, araãkani pakini. 7 Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi iaxitikiri: “Põkitikaua. Oka, nika pitxako,” itxa. 8 Txamari nitxari iua: “Apiananiri, konapitini. !Ninikari nipokori mauritakoti ia atoko inakari, kotxi pamininiri,” nitxari.

9 –Iuaãkana iaxitikiri sãkirauata: “Teoso oeretakiti kona kamininiri kona pitxape.” 10 Ipi ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Eereka ikinika kosekaãka iaxiti.

11 –Iuasaakipeka ipi, ãti pakini kikiakori Sesaréiakini apoka aapokotxi nikaikotiniãtaã. Iokanataãkana notamoni. 12 Ininiã Erekarí Matamatakoti paniãtano: “Pisa ninoakata. Kona pipĩkarauatape,” itxa. Naia seisi aĩtariakori Xopikini moianatano nota iuasaaki. Ininiã ate ĩroã Konério aapoko. 13 Ininiã iua sãpiretaua ate, Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni aapoko ãki. Iua Teoso nitiri txari iua: “Piokanatarí kikiakori Xopimoni Simão Petro inakori apinina ĩkapani. 14 Iua sãpiretaiko pite maerekani makatxakiko, paapoko auakani maerekani makatxakiko apaka.”

15 –Nipotorikasaaki nisãkirauatini, Erekarí Matamatakoti apoka ninoamoni merepanika atemoni apokini atokotxikana. 16 Iuasaaki nixinikari Apiananiri sãkire. Iua txari: “Xoão patxisarauata ãparaaã. Hĩte patxisataãkako Erekarí Matamatakotiã.” 17 Ininiã Teoso sikari Erekarí Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana Xesosi Kristo Apiananiri sãkire aãuikasaaki. Ikara atoko ininiã, !apakata Teoso ninaiatini –itxa Petro.

18 Petro sãkire ikenakotakana atoko, !itsoataikana.

–Peerekari Teoso –itxana.

–Ininiã Teoso auiritari Xoteo minakanuia apaka imaerekanina itakanapinina, Teosokata ãtipirika auinina ĩkapani –itxana.

Teoso Auiãkani Ātxiokia Sitatxiti Auakani

19 Estevão ipinaãka atoko, Xesosi sãkire auiãkani misiritaãka, ininiã ninoa iarika. Iariãkani sari maioakari. Penísia tixinima, Xipri pokomiriĩtima, Ātxiokia sitatxitima pakinimoni isana. Ninoa

oerekari Teoso sãkire Xoteomoninani. ²⁰ Ninoa ãtikaka Xiprikini, Sirenikini pakini sari ãtxiokia sitatxitimoni. Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari, Xesosi Apiananiri pirena, Xoteo minakonimoni ninoa apaka imarotini ãkapani. ²¹ Apiananiri sikaposotiiretana ninoa. Ininiãkara itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. Maerekati itakanapana. Ikamarina Apiananiri nireẽkiti.

²² Ikara apopireta Xesosi sãkire auiãkanimoni Xerosareẽ sitatxitiã. Ininiã ninoa iokanataro Panapee ãtxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã iua apokasaaki, imarotakasaakiri ninoa apakapiniri erekari Teoso sikakiti, ipoxokoniyata. Isikataparaxiniretana. Ôtãkikana Apiananiri paniãtakitinoka ikaminina ikini itaparaxinireritikana. ²⁴ Erekari Panapee. Ikinika Erekari Matamatakoti paniãtakiti ikama. Auikari Xesosi sãkire ikini ixinireritika. Ikara atoko ininiã, itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire.

²⁵ Eereka Panapee sari Taaso sitatxitimoni, Saoro initini ãkapani. ²⁶ Itaõkitakasaakiri, iminari iua ãtxiokia sitatxitimoni. ãti anokanani ikaikotana iuaã Xesosi sãkire auiãkanikata. Oerekarina Teoso sãkire itomaneri kãkitimoni. Xesosi sãkire auiãkani ãtxiokia sitatxiti auakani merepiti-panika takauãkataãka, “Kristopiki.”

²⁷ Iuasaaki ãtikaka Teoso sãkire sãpiretakani Xerosareẽkini sari ãtxiokia sitatxitimoni. ²⁸ Ninoa ãtika Ákapo inakori õkitikaua. Erekari Matamatakoti sãkire isãpireta:

—Natxinoka auako ikini itixiti —itxa.

Ikara isãkire apokapeka Kráotxio Homano auíte inakasaaki.

²⁹ Ininiã ikinika Xesosi sãkire auiãkani nirekari txineiro iokanatini itariakorimoni Xotéia tõpa auakanimoni. Ito auinina, ito iokanatana. Poiãonoka auinina, poiãonoka iokanatana. ³⁰ Panapee, Saoro pakini anikari isikakitina. Isikaro oa txineiro Xotéia tõpa auakani õtãkikakanimoni.

12

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko Iuaĩkana Apokini

¹ Iuasaaki auĩtetxi, Erotxi inakori, misiritana Xesosi sãkire auiãkani. ãtikaka itaka kateia ãki. ² Iua okapiri Txiako iouata mĩtaroã. Iua Txiako Xoão itari. ³ Erotxi imarotakasaakiri Xoteoakori apokaerekatiniri Txiakoni okiko, ipaniãtari Petro maĩkiko. Imaĩkari Petro Xoteoakori kiinirite-saaki, pão miãtiãkati kiiniritisaaki. ⁴ Petro imaĩka atoko itakari iua kateia ãki. Ipaniãtari tesi-seisi sotatoakori nĩkatiniri iua. Kiiniri xipoka atoko Erotxi nirekari imereiniri imisiritiko ikini-mane apisatoõ. ⁵ Ininiã Petro kateia ãki kaikota. Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani ãtipirika misãkiretari Teoso Petro ĩkapani.

Petro Sikakaãka

⁶ ĩkanõka, imisiritiko imarotini õti apisapanika, kateia ãki Petro imakanãta ipi sotato apanĩkaki. Iaxirikiko tsapi metao kamakori ipi. Aua apaka apikomoni sotatoakori kateia toreãtaã, Petro mamitekakani ĩkapani. ⁷ Patimari Teoso nitiri tokiini. Tirikapi ponika kateia ãki. Iuasaakipeka Teoso nitiri õpirĩkari Petro.

–Põkitikaua. Katima pitxako –itxari.

Iuasaakipeka itsapi iaxirikiko iuakoõkiri katx-aka. ⁸ Teoso nitiri paniätari:

–Pimãka pieretaka. Pikiti mata pitaka, ininiã Petro takari. Pimãka pinopinikiri apaka pitaka, eereka pisa notakata –itxa.

⁹ Ininiã Petro sari iua tikini. Kateia ipokĩkana. Iuasaaki Petro uãkatari itaponeuatini. ! Imarotari atão Teoso nitiri mipokĩkiniri iua.

¹⁰ Eereka inapari ipi sotatoakori auiniãtaã, apoka itxana itore maparakiri metao kamakori. Iuaãtaã napakari sari sitatximoni. Ikara itore iuaka matakakaua. Ininiã ninoa pokĩka. Iua ahoa mapotõkire apokasaakina, katimaritika Teoso nitiri takanapari iua. ¹¹ Iuasaaki Petro imarotapekari:

–Na nitaponeni itxa. Atãopitikara Apiananiri iokanitari initiri itixinekiri nota imakatzakini ïkapani. Pataparari Erotxi, iuaritika Apiananiri makatzakano. Xoteoakori nirekari okinino, iuaritika Apiananiri makatzakano –itxa.

¹² Ikara ixinika atoko, isari Maria aapokomoni. Xoão Marko inakori inoro oa Maria. Iuaã itomaneri kãkiti apotiitapekaua, Teoso imisãkiretinina ïkapani. ¹³ Maria aapoko apokasaaki, akirita. ãtokoro Hotxi inakoro sari itoremoni. Okenakotari Petro sãkire.

¹⁴ Oimarotakasaakiri Petro mapara apokini, omiteka iriko ãki aapokotxi ãki auakanimoni. Opoxoniuata, txamari omaxinĩkaretari itore omatakakini Petro ïkapani. Ininiã otxari apanakinimoni:

–Aapokotxi toreãtaãpekari Petro –otxa.

¹⁵ Ininiã ninoa:

—Pimapitxirita.

—Atãopitikara nisãkire —otxa oa.

Ininiã ninoa:

—Petro kamiritekara.

¹⁶ Ninoa ikara atoko inaãtakasaaki, Petro mapara akirinãtapanikana ninoa. Eereka ninoa matakakari itore, atamata itxarina.

—Kanatokopa pitakanapari kateia? —itxarina.

¹⁷ Ininiã iuakoã ipinitana:

—Hĩkenakotari nisãkire —itxana.

Eereka isãpiretana:

—Apiananiri makatxakano nota kateia ãki. Ikinika ikara hĩsãpiretariko Txiako, apanakini aĩtariakori pakini —itxa.

Iuasaaki isipe. ãtiãtaã isa.

¹⁸ Katimatinĩkata sotatoakori kateia nĩkatakani tsorĩkaãta:

—ĩteri iua Petro? Kanatokopa itxa Petro pokĩkini? —itxana.

Initapiimarina Petro. ¹⁹ Ininiã Erotxi paniãtana inítiko, txamari !apokarina. Erotxi pimaãna sotoakori Petro nĩkatakani, Petro sinimoni imarotina ĩkapani, txamari ninoa !imarotari Petro sinimoni. Ininiã eereka ipaniãtari ninoa sotatoakori okiko Petro mitekini xika.

Ikara atoko inaãka atoko Erotxi sipeka. Xotéia tõpa ipotorika. Sesaréia sitatxitimoni isa.

Erotxi Ipinini Pirena

²⁰ Erotxi omanatana Txiro sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini. Ninoa nirekari iua omanatinina xipokini, kotxi ninoa apakapari nipokori Erotxi tixinekiri. Ininiã ninoa sãkirauata

Parásito inakorikata. Iua Parásito nīkatari Erotxi aapoko, itii pakini. Paimatireri iua. Ninoa sākirauatakasaaki iuakata, iua auikari ninoa sākire. Eereka Erotximoni isana neenamtxi xipokini ĩkapani. ²¹ Erotxi ketotari ikinimane kākiti imisākiretini ĩkapani. Iketo ōti apokasaaki ieretakari imāka ereri inakari, auītetxi māka. Eereka iitopāka auītetxi itopanere nopini. Iuaā iua misākiretana kākiti. ²² Ininiā kākiti txari:

—Teosora sākirauanāta. Na kākiti —itxana.

²³ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri okari Erotxi, kotxi iua auiritari kākiti iteasonetiniri iua. Ininiā tsoṃi sotakiperi nika txari iīto. Ikara atoko inikoā ipīpe.

²⁴ Iuasaaki Teoso sākire iaripireta. Ininiā ito-maneri kākiti auikari Teoso sākire.

²⁵ Panapee, Paoro pakini parīka Xerosareē sitatxitiā xipokaāka atoko, Ātxiokia sitatxitimoni kanapiriā itxana. Anikarina Xoāo Marko ni-noakata.

13

Panapee, Saoro Pakini Mereīko

¹ Xesosi sākire auīākani sauaki Ātxiokia sitatxitiā aua Teoso sākire sāpiretakani, Teoso sākire oerekakani pakini. Aua Panapee. Aua Simāo “Pomamari.” Aua Arósio Sirenikiri. Aua Manaēē. Auītetxi Erotxi inakori xapitipanika inakasaaki, iua Manaēē xapitipanika inakasaaki, imakananitaāka Erotxikata. Apaka Saoro aua Ātxiokia sitatxitiā. ² Āti ōti Xesosi sākire auīākani iuaātaā takanapari inipokotinina Apiananiri imisākiretinina ĩkapani. Iuasaaki Erekarī Matamatakoti txana ninoa:

—Himakatzakana Panapee, Saoro pakini parĩkatxi ikaminina nota ĩkapani —itxa Erekarı Matamatakoti.

³ Ininiã ninoa takanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. Iposo atoko itakarına iuakona Panapee, Saoro pakini nopini. Iokanatana ninoa Erekarı Matamatakoti paniãtakiti ĩkaminina ĩkapani.

Xipri Pokomiriĩti Pirena

⁴ Erekarı Matamatakoti iokanatana Panapee, Saoro pakini, ininiã ninoa sari Sereósia sitatxitimoni. Iuaã ninoa iereẽtaua maporo ãki. Isana Xipri pokomiriĩtimoni. ⁵ Saramina sitatxitiã apokasaakina, isãpiretarına Teoso sãkire aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoão Marko inakori moianatana ninoa iusaaki.

⁶ Xipri pokomiriĩti ĩpirixititana. Paposi sitatxitimoni isana. Iuaã itaõkitarına kiki Xoteo. Miĩti itxaua. Iuãka Paxesosi. Āti iuãka Erimasi.

—Teoso sãkire sãpiretakarikarano nota —itxa iua.

Txamari na atão isãkire. ⁷ Iua moianatari Xipri auakani auĩte Séxio Paoro inakori. Paimatireri iua Séxio Paoro. Iua akiritana Panapee, Saoro pakini iuamoni Teoso sãkire ikenakotini ĩkapani. ⁸ Txamari Erimasi !inirekana ninoa. !Inirekarı Séxio Paoro auikiniri atão Teoso sãkire.

⁹ Iusaaki Erekarı Matamatakoti iteene sikaimaroretari Saoro (ãti iuãka Paoro,) ininiã iteene atamatari iua miĩti. ¹⁰ Itxari iua:

—Pite Satanasi ãkiri pitxaua. Pite atão kamakari mokaiakari pitxaua. Pite kamari ikini sereti maerekati. Ikara atoko ininiã, pimisirienetari kãkiti. Atão inakari Apiananiri sãkire pite nirekarı pimamakini. ¹¹ Ikara pimaerekani xika Teoso

misiritaiko pite uatxa. Mõsiãreti pitxauako. Kona patamatapaniri atokatxi mapaõti.

Iuasaakipeka katxiãri atoko inakari, ipiã apaka apoka Erimasimoni. Ininiã iua nitari ãti anikakiri ïkapani. ¹² Séxio Paoro atamatakasaakiri Erimasi misiritiko, iua auikari Teoso sãkire. Itsorïkaãta:

—Peerekari Paoro oerekakiti sãkiretxiti Apiananiri pirena isãpiretakiti —itxa.

Ãtxiokia Sitatxiti Pisítxia Tixini

¹³ Iposo atoko Paoro imoianariakorikata iereẽtaua maporo ãki. Paposi itakanapana. Pexi sitatxitimoni, Pãpíria tixini isana. Pexi sitatxiti auakasaakina, Xoão Marko takanapana ninoa, Xerosareẽmoni ikanapiriini ïkapani. ¹⁴ Eereka iuaïkana maporo ãki iereẽtauana. Isana Ãtxiokia sitatxitimoni, Pisítxia tixinimoni. Ãtxiokia sitatxiti auakasaakina tomatiko õtisaaki ïroãna aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã iitopãkana. ¹⁵ Teoso paniãtakiti aãtsopateẽ, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti aãtsopateẽ pakini atatsopataãka atoko auítetxiakori iuaãtaã auakani txana ninoa:

—Aïtariakori, ate nirekari hīsãkirauatini, hīsãkire auiniã, naia kãkiti hīsikataparaxiniretini ïkapani — itxana.

¹⁶ Ininiã Paoro õkitikaua. Õkatari iuako ninoa sãkirauatini iotokakinina ïkapani. Ininiã itxa:

—Nitariakori Isaeo auakanii, apaka hïte Xoteo minakanuia Teoso paniãtakiti kamakanii, hïkenakotariko nisãkire. ¹⁷ Isaeo auakani Teosone mereẽna aãtokiriakorini Exito tixini auakasaakina, ãti uãkakata auakasaakina. Itxïkitakana ninoa itomane ininina. Iuasaaki Exito auakani misiritana. Ininiã eereka Teoso makatxakana iposotiireẽ, ininiã itakanaparina Exito tixini.

18 –Eereka, koarēta ano Teoso mīteenekana ninoā āparaā makipakaniātaā, kotxi ikamapikarina maerekati iuaā. 19 Eereka ixipokana setxi pakini āti uāka Kanaā tixini auakani. Eereka isikari iua itixi ninoamoni ātipirika iuaā auinina īkapani. 20 Eereka Teoso sikana kōtākikarerini Isaeo auakani auīteakori tīkane. Āti kōtākikareri aua. Eereka iua ipina. Eereka ātipekana kōtākikareri aua. Eereka iua ipina. Itxaāpotana koatrosētosi sīkoēta anokanani. Imapotōkire, Samoeo inakori Teoso sākire sāpiretakari ninoā otākikakari itxaua.

21 –Eereka ninoā nirekari auītetxi apiatakari ninoā auīte ininiua īkapani. Ininiā Teoso sikana ninoā Saoo inakori, Kixi ākiri. Iua atokiri kitxakapirīka Pēxamiī inakori. Iua Saoo ninoā auīte apiatakari koarēta anokanani. 22 Eereka Teoso makatxakari Saoo. Itxīkitakari Tavii ninoā auīte apiatakari ininiua. Teoso sāpiretari Tavii pirena: “Kākiti Tavii Xesee ākiri atoko inakari ninireka, kotxi iua kamari ikinika ninireēkiti,” itxa Teoso.

23 –Teoso sikaenetari āti, Tavii apika mekani Isaeo auakanimoni. Isaeo auakani maerekani makatxaākari itxauako. Iua Xesosikara. Iua kākiti maerekani makatxaākari txaua. 24 Xesosi parīka ipotorikini apisapanika, Xoāo sāpiretari ikinimane Isaeokini imaerekanina itakanapinina, eereka ipatxisataākana. 25 Xoāo parīka ixipokasaaki, ipimaāna ninoā: “Kipa hīuākatatano nota? Nota kona iua hiātapakitini. Iuaritika iua ina nota tikini. Nota poiāori, ininiā !apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatxakini īkapani, kotxi iua Api-ananiri,” itxa Xoāo.

26 Paoro sākirauatapanika:

—Nitariakori, Apraño apika mekaniriakorii, apaka hñte Xoteo minakaniua Teoso paniãtakiti kamakanii, hñkenakota. Hñtemonikari Teoso iokanatarì iokanapirena kãkiti maerekani makatxakiko pirena. ²⁷ Xerosareẽ auakani, ninoa auñteakori pakini kona imarotari Xesosi Teoso ãkiri ininiua. Ninoa atatsopatarì Teoso sãkire sãpiretakani sãkire ikini tomatiko õti, iuaritika ! imarotarina ninoa sãkire. ²⁸ Ninoa kona apokari ixika Xesosi okiko ãkapani, iuaritika ipaniãtari Pirato okiniri. ²⁹ Ninoa kamari Xesosimoni ikinipoko mitxi Teoso sãkire iõkatsopatakorì iaõka. Iposo atoko imakatzakarina iua aamina ãpiriãmitakariã. Ikata itxarina kai iriko ãki. ³⁰ Iuaritika Teoso õkitikari iua ipñkitximonepeka auakaripeka. ³¹ Õkitikaãka atoko, ito õti kãkiti atamatarì iua. Kariréiakini, iuakata Xerosareẽmoni sikani aõkitari iua. Ininiã Xesosi iuañkana auini pirena sãpiretakani itxauana ninoa Xesosi aõkitakani. Isãpiretarina apanakini Isaeo auakani.

³² —Ininiã uatxa ate sãpiretari Teoso iokanapirena erekari hñtemoni. Ikara sãkiretxiti Teoso kamaenetakiti aãtokiriakorinimoni kitxakapirñka. ³³ ãkorasaaki Teoso kamapekari ikara ikamaenetakiti ate ãkapani, ninoani apika mekaniriakori ãkapani, kotxi iua õkitikari Xesosi ipñkasaaki, iuañkana auãki inini ãkapani. Kitxakapirñka Teoso sãkire iõkatsopatakorì Xikari ipiãtaã sãpiretari Xesosi õkitikiniua õti, kotxi itxari: Pite namarite. Ia õti noerekari kãkiti pite iri nininiua nota.

³⁴ —Kitxakapirñka Teoso sãpiretapekari iua

Ōkitikiniri Xesosi ip̄kasaaki, iuaĩkana imapinakani t̄kane, kotxi is̄kire iŏkatsopatakori txari:

Nikamaenetakiti Taviimoni pitemonikara nikama. Ikara erekari nikamapitikako pitemoni.

³⁵ Teoso s̄kire iŏkatsopatakori Xikari tesiseisiãtã txari:

Teoso kona auiritari Erekari Kamakari ĩto pa-
iakini.

³⁶ –Kitxakapir̄ka Tavii auakasaaki, ikamari Teoso nireẽkiti, kotxi inirimane auĩte itxaua. Eereka ip̄pe. Ikatapeẽka. Inirimanekata ikatapeẽka, ininiã ĩto paiaka. ³⁷ Xesosipekana, Teoso ōkitikari iua. Iua ĩto kona paiaka. ³⁸ Ininiãkara nitariakori himarŏtariko ia. ³⁹ Xesosi s̄kire auĩkani maerekani makatxakaãka. Erekarini ninoa. Moisesi paniãtakiti kamiko kona makatxakari kãkiti maerekani. ⁴⁰ Erepaniko. Kitxakapir̄ka Teoso s̄kire sãpiretakani s̄kire iaŏka atxiĩti apoka hĩtemoni, kotxi ⁴¹ ia atoko itxana:

Hĩkenakota, hĩte Teoso s̄kire napetakanii.

Hãtamatariko niposotiire, iuaritika hĩpinako, kotxi !hãuikari nipar̄ka hĩte sauaki. Āti sãpiretiniãri nipar̄ka, iuaritika !hãuikari.

Ikara atoko itxa Paoro s̄kire ninoamoni.

⁴² Xoteoakori pokĩkasaaki Xoteo apotiitiniua aapokotxiti, iusaaki Xoteo minakaniua aiatana Paoro, Panapee pakini iuaĩkana tomatiko ōti ĩkari Teoso s̄kire isãpiretinina ĩkapani. ⁴³ Kãkiti apotiitakaniua potorika atoko, itomaneri Xoteo, Xoteo minakaniua Teoso s̄kire auĩkani pakini sari Paoro, Panapee pakinikata. Paoro, Panapee pakini misãkiretana ninoa. Ōtãkikana ninoa,

ikiniõtika atão ikaminina, kotxi Teoso iteene turetana ninoa.

⁴⁴ Ininiã äti tomatiko õtisaaki ikinimane iua sitatxiti auakani apoka Apiananiri sãkire ikenakotinina ãkapani. ⁴⁵ Xoteoakori atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini Paoro, Panapee pakini sãpiretakiti ikenakotinina ãkapani. Ininiãkara ninoa xikotana Paoro, Panapee pakini. Imisãkirepiretana ninoa:

—Na atão Paoro sãkire. ! Apakata isãkire — itxanãtana.

⁴⁶ Iuasaaki Paoro, Panapee pakini itaparaxinireritikana isãkirauatana.

—Ate sãpiretari Teoso sãkire hõte Xoteoakorimoni merepitipanika. Ikara atão. Txamari hõte ! inirekari. Hõte atxiõti ! inirekari ätipirika auãki hinini? Ikara atoko ininiã, ate sariko Xoteo minakonimoni, ⁴⁷ kotxi Apiananiri paniãtaua ate ia atoko:

Tirikapi atoko inakari hõtxauako Xoteo minakanuia ãkapani nisãkire atão ninoa imarotini ãkapani, ninoa maerekani nimakatzakini ãkapani, ikini itixiti auakani ikara imarotini ãkapani,

—itxa Paoro.

⁴⁸ Xoteo minakanuia kenakotakasaakiri ikara Paoro sãkire, ipoxokoniuatana. Ininiã ninoa:

—Peerekari Apiananiri sãkire —itxanãtana.

Teoso mereẽri kãkiti ätipirika iuakata auini ãkapani, ininiã iuasaaki kãkiti kenakotakasaakiri Paoro sãkire, ninoa Teoso mereẽkini auikari iua sãkire.

⁴⁹ Iuasaaki Teoso sãkire iaripireta ikinipoko iua tixini. ⁵⁰ Txamari Xoteoakori ! apokaerekatari Xoteo minakanuia auikiniri Xesosi sãkire. Ininiã

isãpiretarina aãpirena sitoakoro apiatakani Teoso paxitakanimoni, sitatxi auakani auĩteakorimoni pakini. Ininiã ikara xika ninoa omanatana Paoro, Panapee pakini. Ininiã iokanatana ãtiãtaã isinina. ⁵¹ Ininiã Paoro, Panapee pakini takanapari iuaã. Itakanaparina kipatxi ikiti mataã auakari apaka, kotxi kona ninoa nirekaikari Teoso sãkire. Ininiã isana Ikónio sitatxitimoni. ⁵² Átxiokia sitatxiti auakani Xesosi sãkire auĩãkani poxokoniyata. Iteene ikamarina Erekaru Matamatakoti nireẽkiti.

14

Ikónio Pirena

¹ Paoro, Panapee pakini auakasaaki Ikónio sitatxitiã, isana aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni, ininiã kaiãopokori Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini auikapiretari Teoso sãkire. ² Txamari apanakini Xoteoakori Teoso sãkire mauĩãkani kamaomanãkaretana Xoteo minakaniua. Ininiã ninoa omanatana Teoso sãkire auĩãkani. ³ Xesosi iokanatakini Paoro, Panapee pakini okanani auana Ikónio sitatxiti. Ninoa sãpiretari Apiananiri pirena itaparaxinireritikana. Isãpiretarina Apiananiri sikiniri ikinipoko erekari maerekanimoni. Apiananiri oerekari isãkirena atão inini, kotxi isikaposotiiretana ninoa, posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini ikaminina. ⁴ Kãkiti sitatxi auakani omanatakakana. Apanakini auikari Xoteoakori sãkire. Apanakini auikari Xesosi iokanatakini sãkire.

⁵ Ininiã Xoteo minakaniua, Xoteoakori pakini, ninoa auíteakorikata imisãkiretakakaua Xesosi iokanatakini imisiritinina ĩkapani, kai soroã ikiporonakinina ĩkapani. ⁶ Paoro, Panapee pakini kenakotakasaakiri ikiporonakikona pirena, imitekana. Arisitara sitatxitimoni, Tepi sitatxitimoni, Arikaónia tixini isana. ⁷ Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni.

Arisitara Pirena

⁸ Arisitara sitatxiti aua kiki petokakititakari iusaaki. Matĩpokotakati. Iponaniãkasaaki, ipetokakititapeka. ⁹ Ikenakotakasaakiri Paoro sãkire, Paoro atamataru iua. Iusaaki Paoro imarotari iua kiki auikapiretiniri Xesosi sãkire erekape inini ĩkapani. Ininiã iteene atamataru iua. ¹⁰ Itapasãkireritika Paoro txari iua:

—Põkitikaua. Pitima —itxari.

Ininiã iusaakipeka õkitikaua, tĩpokota itxa.

¹¹ Iusaaki kãkiti itikari Paoro kamakiti. Ininiã ninoa akirikata isãkireẽna, Arikaónia tixini auakani sãkireẽ:

—Teosoakori apoka atemoni. Kikiakori atoko itxana ninoa.

¹² Ninoa takauãkatari Panapee, Xópite ininiua. Itakauãkatari Paoro Mekório ininiua, kotxi apiata isãkirauata. Panapee poiãoka isãkirauata. Xópite, Mekório pakini teosoakori kamakoni uãka. ¹³ Sitatxi ĩronakikoãtaã takote aua Xópite misãkiretiko aikoti. Xópite misãkiretakani auíte iusaaki minari kema auíteakori, aãui kaiãori pakini sitatxi ĩronakikoãtaãmoni. Iuaã iua apanakini kãkitikata nirekari kema auíte okinina Paoro, Panapee pakini ĩkapani, iteosone ĩkapani

okinirina atokotxikana. ¹⁴ Panapee, Paoro pakini imarotakasaakiri ikamakitina tĭkane, imatsorakitarina ninoaka mĭka, kotxi Teoso ! itxauana.

Ninoa kĕkiti itomanerimoni imitekana. Itaparasĕkireritikana itxana:

¹⁵ —Kĕkiti, kinirepa ĭkora atoko hĭtxa? Hĭte kikiĕkini atokokanera atxa ate. Ate uai apoka teoso kĕkiti kamakiti hĭtakanapini ĭkapani, atĕo Teoso himarotini ĭkapani, kotxi atĕo Teoso auapininiika inakari itxaua. Iua kamari iaxiti, iaxiti auakani, itixi, itixi auakani, potxoari uiniti, potxoari uiniti ĕki auakani pakini.

¹⁶ Kitxakapirĭka Teoso auiritana ikinipoko kĕkiti inirekaĕkitina ikaminina. ¹⁷ Iua Teoso ininiua sĕpiretakari kaiĕopokori auapika, kotxi erekari Teoso sikakiti kĕkitimoni oerekari iua Teoso ininiua. Teoso sikari ĕparaĕ iaxitikiri kĕkitimoni. Iua ĕparaĕ oerekari iua Teoso ininiua. Takari kikio auakari iua sikakiti erekari apaka oerekari kĕkiti iua Teoso ininiua. Teoso sikari nipokori ikini sereti kĕkitimoni. Ikara oerekari iua Teoso ininiua. Iua sikapoxokonitari aĕkixinire. Ikara apaka oerekari iua Teoso ininiua.

¹⁸ Ikara atoko itxana Paoro, Panapee pakini, iuaritika kĕkiti nirekapanikari okiniri kema auĭte Paoro, Panapee pakini ĭkapani. Itapararitika Paoro, Panapee pinitana ninoa, ininiĕ ! ikamarina.

¹⁹ Eereka Xoteoakori Ātxiokia sitatxitikini, Ikĕnio sitatxitikini pakini apoka Arisitara sitatxitimoni. Ninoa kĕkiti misĕkiretana Arisitara auakani. Imisĕkirepiretana Paoro, Panapee pakini, ininiĕ Arisitara auakani auikari ninoa sĕkire. Ininiĕ ikiporonakarina Paoro

kai soroã. Eereka ikosekaĩtotarina iua sitatxi mapotõkire. Ninoa uãkatari iua ipĩpe. ²⁰ Iuaritika Xesosi sãkire auiãkani apotiitakasaakiua iuakata, Paoro õkitikaua. Sitatximoni kanapiriã itxa. Katimatinĩkata Paoro, Panapeekata sari Tepi sitatxitimoni.

Ikanapiriãna Ātxiokiamoni, Síria Tixiniã

²¹ Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso iokanapirena erekari Tepi sitatxiti auakanimoni. Ninoa oerekari kaiãopokori kãkiti. Eereka Arisitara, Ikónio, Ātxiokia pakini sitatxitimoni ikanapiriãna. ²² Iuaã oerekana kãkiti Teoso sãkire iteene imarotinina ĩkapani. Ōtãkikana ninoa Teoso sãkire iaõka ãtipirika ikaminina. Ia atoko Paoro, Panapee pakini oerekana ninoa: “Teoso aãũtetakasaaki, amisiritiko kaiãopokori amĩteenekako.”

²³ Ikinipoko Xesosi sãkire auiãkani apotiitiniãtaãua Paoro, Panapee pakini mereẽna ninoa õtãkikakani. Ninoa kõtãkikarerini iteene auikari Apiananiri sãkire. Paoro, Panapee pakini misãkiretari Teoso ninoa ĩkapani. Nipokori itakanapa Teosokata isãkirauatini ĩkapani iusaaki.

²⁴ Eereka isipekana. Īpirixitarina Pisĩtxia tixini. Eereka Pãpírĩa tixinimoni isana. ²⁵ Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari Pexi sitatxiti auakanimoni. Eereka isana Ātária tixinimoni. ²⁶ Iuaã iereẽtaua maporo ãki Ātxiokia sitatxitimoni isinina ĩkapani. Iuaã Ātxiokia sitatxitiã mitxipeka ninoa iokanataãka Teoso parĩka ikaminina ĩkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso ninoa ĩkapani, Teoso iteene nĩkatinina ĩkapani. Ikara parĩkatxi iposope ninoa kamini.

²⁷ Ātxiokia sitatxiti apokasaakina, Xesosi sãkire auiãkani imakinika apotiitaua ninoakata. Ininiã Paoro, Panapee pakini sãpiretari ikinika Teoso kamakiti. Isãpiretarina Teoso auiritinina Xoteo minakaniua apaka auikiniri Xesosi sãkire. ²⁸ Paoro, Panapee pakini auapokota iuaã Ātxiokia sitatxitiã Xesosi sãkire auiãkanikata.

15

Teoso Takaõtxikare Pirena

¹ Ātikaka kikiakori Xotéia tõpakini apoka Ātxiokia sitatxitimoni. Ninoa oerekana Xesosi sãkire auiãkani:

—Moisesini paniãtaua Teoso takaõtxikare aĩtoã atakini. Txamari hĩte !hĩtakari, ininiã Teoso ! imaktxakari himaerekani —itxana ninoa.

² Paoro, Panapee pakini txana ninoa:

—Na atão hĩte sãkire. Teoso takaõtxikare ninoa ĩtoã !auari, iuaritika Teoso makatxakapekari ninoa maerekani —itxana.

Ininiã itaparakienatakakauana ikara sãkiretxiti xika, ininiã ninoa mereẽna Paoro, Panapee, ātikaka Xesosi sãkire auiãkani Ātxiokia auakani apaka Xerosareẽmoni isinina ĩkapani.

—Iuaã hĩsãpiretariko ikara sãkiretxiti Xesosi iokanatakinimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa sãpiretaua atão —itxana.

³ Iusaaki Xesosi sãkire auiãkani takapiretana-pana ninoa, ininiã Paoro, Panapee, apanakini pakini poterika. Ninoa ĩpirixititakasaakiri Penísia tixini, Samaria tõpa pakini, Paoro sãpiretana ikinimanemoni:

—Xoteo minakaniuua takanapapekari imaerekani. Inirekarina Teoso paniãtakitinoka ikaminina.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani poxokoniuata ikara pirena ikenakotakasaakina.

⁴ Eereka Paoro apanakinikata apoka Xerosareẽmoni. Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori, apanakini Xesosi sãkire auiãkani pakini apakapana ninoa. Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso kamakiti Xoteo minakonimoni.

⁵ Iuasaakipeka ãtikaka pariseoakori, Xesosi sãkire auiãkani, apakapapiretana:

—Ninoa Xoteo minakaniuua apakapapitikariko Teoso takaõtxikare. Ninoa kamapitikariko Moisesini paniãtakiti. Hĩsãpiretanako —itxana.

Xesosi Iokanatakini Kiomãtxiakorikata

⁶ Ininiã ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakorikata apotiitaua, Xoteo minakaniuua ãtoã Teoso takaõtxikare takiko pirena isãkiretinina ãkapani. ⁷ Ninoa iteene sãkirauataka atoko, iua Petro õkitikaua, misãkireta itxana ninoa:

—Nitariakori hĩte imarotari Teoso mereẽno nota. Hĩte sauaki uatxakapokoikani iua mereẽno nota, iua iokanapirena erekari nisãpiretini ãkapani Xoteo minakonimoni, ikenakotinina ãkapani, auikinirina ãkapani. ⁸ Teoso imarotari kãkiti ãkixinire sãkire. Iua sikari Erekaru Matamatakoti Xoteo minakonimoni. Ininiãkara aimarotari Teoso apakapari Xoteo minakaniuua, kotxi isikari Erekaru Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana. ⁹ Amaerekani ate ãkixinireẽ Teoso makatxakini atokokanera, Teoso makatxakari imaerekanina ãkixinireẽna, kotxi ninoa auikari Xesosi sãkire. ¹⁰ Hĩte

tx̄ikitakari Teoso omanãkarauatini. ! Erekar
h̄kamakiti. H̄ite nirekari Xesosi s̄kire auiãkani
kaminiri ikinika Moisesi paniãtakiti, txamari
akiomaneakorini kitxakapir̄ika ! iposotari
ikaminirina Moisesi paniãtakiti. Ate apaka !
aposotari. ¹¹ Moisesini paniãtakiti kamiko !
imakatxakari k̄akiti maerekani. Amaerekani
makatxakaãka, kotxi Xesosi Apiananiri iteene
tiretaua ate, ininiã aãuikari is̄kire. Ikara
atokokana Xoteo minakanuia maerekani
makatxakaãka apaka –itxa Petro.

¹² Panapee, Paoro pakini s̄ãpiretana ninoa Teoso
kamakiti Xoteo minakonikata auakasaakina,
Teoso kamakiti k̄akiti maposotakiniti, posotiiretxi.
Ikara is̄ãpiretakasaakina, ikinimane iuaã
apotiitakanuia tsor̄ikaãnãta. Mas̄kireninoka
itxana. ¹³ Panapee, Paoro pakini s̄ãkirauataka
atoko, Txiako txari:

–Nitariakori h̄ikenakotari nota s̄kire.
¹⁴ Simão Petro uatxananira is̄ãpiretaua Teoso
tiretinina Xoteo minakanuia, kotxi ninoa
sauaki imereẽna k̄akiti inakitiakori ãkapani.
¹⁵ Teoso s̄kire s̄ãpiretakani kitxakapir̄ikarini
iõkatsopatapekari ikara atoko inakari s̄ãkiretxiti.
Ninoa iõkatsopatapekari:

¹⁶ Apiananiri txari: “Eereka nikanapiriã.
Noerekai nis̄ãpirena amaneri, notamoni
h̄ãpokini ãkapani. H̄iauĩte Taviini auakasaaki,
pamimari h̄ãpokini notamoni. Ikara atoko
inakari uatxa xipope, aapokotxi irikakari
xipokakari atoko itxa. Aapokotxi amaneri
atoko nikamako, ininiã apakatapitika k̄akiti
apokini notamoni.

17 Ininiã ikini uãkati nitanoko nota. Xoteo minakaniua nota akiritakini ninakitiakori nitanoko nota.”

18 Ikara atoko itxa Apiananiri kitxakapirĩka kãkiti imarotini ãkapani, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

19 —Ininiã notamoni, ! erekari apaniãtinina ninoa Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auiãkani, ate kiomaneakorini paniãtakiti ikaminina. Ikara atoko inakari pamimari.

20 Maõtãkikana ninoa. Maiõkatsopata ninoamoni: “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni siãkori. Hĩtanoro minakotokatika ! hĩsirĩkape. Hĩtaniri minakotikatika hĩsirĩkape. ! Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. Arẽkatxi ! hiãtape, ! hinikape.” Ikaranokara maiõkatsopata ninoamoni. 21 Ikaranoka aiõkatsopata, kotxi apikomoni Moisesini paniãtakiti atatsopataãka aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikini õti tomatiko õtisaaki. Moisesini sãkire sãpiretaãka ãtipirika ikininape sitatxiti, ninoa iteene imarotini ãkapani —itxa Txiako ninoamoni.

Iokanatsopatakítina Xoteo Minakonimoni

22 Ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apaka, ninoa apokaerekatari ãtikaka kiki imereinina Átxiokia sitatxitimoni Paoro, Panapee pakinikata isinina ãkapani. Ninoa mereẽri Xotasi inakori, Sírsasi inakori pakini. Iua Xotasi uãka Pasapasi inaãka. Xesosi sãkire auiãkani iteene paxitana ninoa ipi. 23 Xesosi iokanatakini, apanakini pakini iokanataritari aãtsopa iõkatsopatakítina Xotasi, Sírsasi pakini anikiniri. Ia atoko itxa iua iõkatsopari:

Ate hītariakori, Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, aiokanatsopata hīte aītariakorimoni Xoteo minakonimoni, ãtxiokia sitatxiti auakanimoni, Síria tixini auakanimoni, Sirísia tixini auakani pakinimoni aiokanatsopata. Ereēkai hīte.

²⁴ Ate kenakoenetari Xesosi sãkire auiākani uai auakani sari hītemoni. Ninoa txai hīte: “Hītakariko Teoso takaõtxikare hūtoã. Hīkamariko Moisesini paniātakiti. Ikara himakamakanisaaki, Teoso !imaktxakapaniri himaerekani.” Ikara atokora itxaina hīte. Ininiã hīte kamaxirexinirenoka hītxa. Uatxa kona hīte imarotari atão hīkamini. Kona ateni paniātana ninoa ikara atoko inakari isãpiretiniina hīte.

²⁵ Ininiãkara ate apotiitaua. Akinika ate apokaerekatari kikiakori amereēkini hītemoni aiokanadini Panapee, Paoro pakinikata. Panapee, Paoro pakini ate tirketakini. ²⁶ Ninoa kikiakori amereēkini sipeka monõkoriãtaã Apiananiri Xesosi Kristo paniātakiti ikaminina ikapani.

²⁷ Ate iokanatarari Xotasi, Síyasi pakini ninoakata hītemoni. Hãpisatoõ ninoa sãpiretaiko ate iokanatsopatakittixikana. ²⁸ Erekarri Matamatakoti apokaerekatakiti sãkiretxiti, ate apokaerekatakiti sãkiretxiti apaka asãpiretai hīte uatxa. Paniãtakori apia mimari !apaniãtai hīte. Ianokara apaniãtakiti sãkiretxiti hīkamako:

²⁹ “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Arēkatxi ! hiãtape, ! hinikape. ! Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. ! Hīsiriãkape sitokata pītanooro minakotokatika. ! Hīsiriãkape kikikata pītaniri minakotokatika.”

Iuanokara himakamakaniã, peerekari.
Ereẽpiko,
itxa ninoa iõkatsopatakiti.

³⁰ Paoroma, Panapeema, Xotasima, Sírasima pakini iokanataãka Átxiokia sitatxitimoni. Ninoa iuaã apokana. Apotiitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani, ninoamoni sika itxarina iua iõkatsopari.

³¹ Atatsopatakana atoko ipoxokoniuatana, kotxi erekapirenari ninoa iokanapirena. ³² Xotasi, Síراسi pakini Teoso sãkire sãpiretakani itxauana. Ninoa iteene sãkirauata ninoa Xoteo minakaniua isikataparaxiniretinina ìkapani. Ininiã ninoa Xoteo minakaniua apikomoni auikarina Xesosi sãkire. ³³ Xotasi, Síراسi pakini kaikota iuaãtaã mapaõti. Eereka Xesosi sãkire auiãkani takanapapiretana, Xesosi iokanatakinimoni ikanapiriinina ìkapani.

—Hìsipiniikaua erekaxinire hinini —itxana.

³⁴ Iuaritika Síراسi apokaerekatari iuaã ikaikotini. ³⁵ Paoro, Panapee pakini kaikotapanika Átxiokia sitatxiti. Ninoa apanakinikata oerekari Apiananiri sãkire iua sãkire auiãkanimoni. Isãpiretarina iua sãkire isãkire mimarotakanimoni apaka.

Paoro, Panapee Pakini Iarikini

³⁶ Eereka mapaõtipeka inapaka atoko, Paoro misãkiretari Panapee:

—Makanapiriã ikininape aapokotxitimoni mitxi Apiananiri sãkire asãpiretinimoni. Mamotikaẽtana aĩtariakori atauako erekana atxiĩti —itxari Panapee.

³⁷ Panapee nirekari Xoão Marko inakori anikini ninoakata. ³⁸ Txamari Paoro !inirekari anikiniri iua.

—Pãpíría tixini aãuakasaaki, iua Xoão Marko asikaua. !Inirekaikari atekata iparĩkauatini —itxa.

³⁹ Ikara xika itaparakienatakakauana. Eereka iarikana. Panapee anikari Xoão Marko. Maporo ãki iereẽtauana Xipri inakori pokomiriĩtimoni isinina ĩkapani. ⁴⁰ Paoro mereẽri Sírası, iuakata isini ĩkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso, Paoro, Sírası pakini ĩkapani, Teoso inĩkatinina ĩkapani. Eereka Paoro potorika Sírasikata. ⁴¹ Ĩpirixititarina Síria tixini, Sirísia tixini pakini. Aapokotxi apokasaakina, isãpiretari Xesosi sãkire iuaãtaã auakanimoni. Isikataparaxiniretana Xesosi sãkire auiãkani. Ininiã ninoa apia aukari Xesosi sãkire.

16

Tximótxio Moianatana Paoro, Sírası Pakini

¹ Paoro sari Tepi sitatxiti. Eereka Arisitara sitatxiti isa. Iuaã aua kiki, Xesosi sãkire auiãkari, Tximótxio inakori. Inoro Xoteo otxaua. Oa apaka aukari Xesosi sãkire. Iri kona Xoteoni. ãti uãka Kreko itxaua. ² Xesosi sãkire auiãkani, Arisitara auakani, Ikónio auakani apaka sãkire: “Peerekari Tximótxio.” ³ Paoro nirekari anikiniri Tximótxio iuakata imoianari ĩkapani. Ininiã iua takari Teoso takaõtxikare Tximótxio ĩtoã, kotxi Xoteoakori iuaãtaã auakani imarotari Tximótxio iri Kreko ininiua. ⁴ Paoro imoianariakorikata saãpota ikininape sitatxitimoni. Kãkiti aapoko apokaãpotakasaakina, isãpiretarina ninoa Xesosi

iokanatakini sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini. Isãpiretarina ikinimane kãkitimoni. Ninoa sãkire aãtsopaã iõkatsopatakori sãkiretxiti isãpiretana ninoa. Paoro imoianariakorikata õtãkikana ninoa ikara isãkirena auikinina ìkapani. ⁵ Ininiã ikiniõtika kãkiti apiaãpotape auikiniri Xesosi sãkire. Itomanepeka auikari Xesosi sãkire.

Paoro Taponetari Masetónia Auakari

⁶ Paoro imoianariakorikata ìpirixitiãpotari Piríxia tixini, Karásia tixini pakini. Iuasaaki Erekarì Matamatakoti ! auiritana ninoa Xesosi sãkire isãpiretinina Ásia tixiniã. ⁷ Ninoa apokasaaki Mísia tixini takote, inirekamarina Pitxínia tixini isinina. Erekarì Matamatakoti ! auiritana isinina Pitxínia tixinimoni. ⁸ Ininiã ninoa ìpirixititari Mísia tixini. Apokana Tóatxi sitatxiti.

⁹ Iua ìkanõkati Paoro taponeuata. Itapone-tari kiki Masetónia tixini auakari. Itimanãta. Amanããntari:

—Uaimoni pina Masetónia tixini. Pimoianataua ate —itxari.

¹⁰ Ininiã Paoro taponeuataka atoko, ate xinikari:

—Masapoka Masetónia tixinimoni, kotxi atãoka Apiananiri akiritaua ate Teoso iokanapirena erekari kãkiti ikiraãkinimoni asãpiretini ìkapani.

Ininiã aiamata Masetóniamoni asini ìkapani.

Arítxia Auikari Xesosi Sãkire

¹¹ Tóatxi ioporokote ate iereẽtaua maporo ãki. Asapitipo Samotirásia ipokomiriĩti. Pokatimari õti ate sari Niápori sitatxiti. ¹² Iuaã apotorika. Asari Piriposi sitatxitimoni, Masetónia tixiniã. Masetónia tixiniã iua sitatxi mitari. Piriposi atoko

inakari ! auari. Iuaã auana kaiãopokori kãkiti Homa sitatxitikini. Ate napari mapaõti iuaã.

¹³ Tomatiko õtisaaki sitatxi ãtinikata ate sari uini ãtinikata. Ate uãkatari uini ãtinikata Xoteoakori apotiitiniãua Teoso imisãkiretinina ãkapani. Ininiã ate apoka iuaã. Atãopitika ate uãkatakiti. Aãpokaro Xoteoakoro. Iuaã apotiitauana Teoso imisãkiretinina ãkapani, ininiã aãtopãka, ninoakata asãkirauatini ãkapani. ¹⁴ Sito Arítxia inakoro aua ninoa sitokata. Oa txãta poporeri vëtxitakaro otxaua oa. Txiatxira sitatxitikero oa. Teoso misãkiretakaro oa. Iuasaakipekara okenakotari asãkire. Iuasaaki Apiananiri iteene kamaimaroretaro oa Paoro sãpiretakiti, ininiã oa auikari isãpiretakiti. ¹⁵ Ininiãkara oa, oaãpoko auakani apaka, patxisataãka. Eereka oa aiataua oaãpoko ãki akaikotini:

—Masa naapoko, hãkaikotini ãkapani. Hãtemoni atão nauikiniãri Apiananiri sãkire, ininiã notakata hãkaikota —otxa.

Ikara atoko oa aiataua oakata akaikotini, ininiãkara akaikota oaãpoko.

Paoro, Síyasi Pakini Kateia ãki Auini

¹⁶ ãti õti Teoso misãkiretiko aikotimoni asikasaaki, ataõkitaro ãtokoro iamotakoro. Maerekati matamatakoti auaãtotaro oa. Iua maerekati matamatakoti imarotari kãkiti kamakiti apisapanika. Oa amotakani apakaparo ito txineiro oimarore ãki. ¹⁷ Oa ãtokoro osapika Paoro tikini, ate tikini apaka. Oãkiritapika:

—Naia kikiakori Teoso nitiriakori. Apiananiri nitiriakori itxauana naia. Oerekauana amaerekani makatxakiko, Teosomoni asini ãkapani —otxaãpokata.

18 Itanaõtika ikara atoko oãkirinãta. Ininiã Paoro maerekaxiniretinoka itxa oãkiritakiti xika. Áti õti isapotorika, paniãta itxari maerekati mata-matakoti:

—Xesosi Kristo uãkaã nota paniãtai, pitakanap-iniro aroa ãtokoro —itxa.

Iuasaakipeka maerekati matamatakoti takanaparo. 19 Oa amotakani ikara imarotakasaaki, otsopa imapakapapekaniika oimarore ìki, ininiã imaïkarina Paoro, Sírası pakini. Ikosekaïtotana, anikana sitatxi apanïkaki auïtetxiakorimoni. 20 Iuaã apokana. Isãpiretarina Homanoakori:

—Naia kikiakori Xoteo itxauana. ! Erekarininoa oerekapiretakiti, ininiã sitatxi auakani omanãkarauata ninoa sãpiretakiti xika. 21 Ate amakinika Homano atxaua. Aimarotapekari aãuiãkiti aãuïte paniãtakiti. Txamari naia oerekaua ipinimonipo inakari akamini ìkapani. Naia oerekaua ãti uãka auïãkiti sãkiretxiti. ! Auiritaãka aãuikiniãri naia oerekapiretakiti. ! Auiritaãka akaminiri —itxana.

22 Iuasaaki kãkitipokoni iuaã apotiitakaniua nirekari Paoro, Sírası pakini iãsokinina. Ninoa auïtetxiakori matsorakitari Paoro mãka, Sírası mãka apaka, imakatzakinina ìkapani. Ipaniãtarina apanakini aãpitsaã ixirokitatiko. 23 Ixirokitatapeëkana atoko, kateia ãki okaãkana Paoroni, Sírasini pakini. Auïtetxiakori paniãtari iua kateia nïkatakari, inapokopiretiniri imasikakakoni tïkane. 24 Ininiãkara kateia nïkatakari okaraïtotana Paoro, Sírası pakini kateia irikoãkixiti. Ieretakari ninoa kiti isïkatatxi taopata kamapakotatakori ãki, imakatzakakanina ìkapani.

²⁵ Īkanōka Paoro, Sírası pakini misākirenātari Teoso. Ixikarauanātana Teoso ĩkapani. Apanakini kateia āki auakani kenakonātari. ²⁶ Iuasaaki katimaritika itixi iakeēkata iteene. Kateia patapi apaka iakeēkata. Iuasaakipeka kateia tore takaka. Ītxikikona metao kamakori, pirikeri āki auakani ĩtxikikona, karakitakata, katxaka itxa metao. ²⁷ Iuasaaki kateia nĳkatakari mereka. Iua atamatari kateia tore takakapeka, ininiā iuākatari ikinimane kākiti inĳkatakini mitekapeka. Ninoa mitekaākamako, iua auĳte okamariko iua, iparĳka imakamakani xika. Ininiā ikosekaro iouata mitaro iuaka iorotiniua ĩkapani. ²⁸ Okaaritakasaakia, Paoro akirikata:

—Kona pokapeua. Uaikareua ate amakinika — itxa.

²⁹ Iua kateia nĳkatakari amanaāri tirikapi. Katimaritika ĳroā. Ipamaka Paoro, Sírası pakini apisatoō. ĩकिनanaākata. ³⁰ Eereka imipokĳkana ninoa. Iua:

—Kiatokopa nikama, nimaerekani Teoso makatxakini ĩkapani? —itxana ninoa.

³¹ Ninoa:

—Pauikariko Apiananiri Xesosi sākire, ininiākara Teoso makatxakari pimaerekani, paapoko auakani maerekani apaka —itxari.

³² Eereka Paoro, Sírası pakini sāpiretari Api-ananiri sākire iuamoni, iua aapoko āki auakan-imoni apaka. ³³ Iuasaaki imaropirĳkata kateia nĳkatakari arokari ninoa karo. Eereka iua imiako-rikata, ĳtanorokata patxisataāka. ³⁴ Eereka anikana Paoro, Sírası pakini aapoko āki. Isikakienatana. Iua imiakorikata, ĳtanorokata poxokoniuata, kotxi iuasaaki ninoa auikari Teoso sākire.

³⁵ Katimatinĩkata auĩtetxiakori iokanatana iniritiakori kateiamoni, Paoro, Sírsi pakini isikakini ĩkapani. Ninoa apokasaaki, itxana kateia nĩkatarimoni:

—Pauritana Paoro, Sírsi pakini isinina.

³⁶ Ininiã iua kateia nĩkatakari sãpiretari Paoro:

—Niauĩteakori iokanapireta notamoni hĩte nisikakini ĩkapani. Ininiãkara hĩsipiniikaua erekaxinirepeka hinini —itxana.

³⁷ Txamari Paoro txari auĩtetxiakori nitiriakorimoni:

—Ari, Homanoakorikareua ate, iuaritika auĩtetxiakori Homanoakori iaritataua ate ikinimane apisatoõ. Maxikatĩka ninoa iaritataua ate. !Akamari maerekati. Eereka kateia ãki ninoa okaua ateni. Uatxa ninoa nirekari iokanatinĩua ate ikinimane mimarotakinitipanika. Konapitini. Ninoapitikarako inari uai. Ninoa makatxakaua ate uai —itxa Paoro ninoamoni.

³⁸ Ninoa kikiakori kanapiriã iauĩteakorimoni. Isãpiretarina Paoro iokanapirena. Ninoa auĩteakori imaropiretakasaakiri Paoro, Sírsi pakini Homano ininiuana, ninoa pĩkarauata, kotxi ninoa maxikatĩka misiritana Paoro, Sírsi pakini. ³⁹ Ininiãkara ninoa sari Paoromoni, Sírsi pakinimoni. Ninoa:

—Ate limarotari hĩte Homano hininiua. Aimarotaãkamariko !amisiritamaiko —itxana.

Eereka ninoa auĩtetxiakori mipokĩkana Paoro, Sírsi pakini.

—Sitatxi hĩtakanapako —itxana.

⁴⁰ Ininiã Paoro, Sírsi pakini takanapari kateia. Arĩtxia inakoro aapokomoni isana. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. Paoro, Sírsi pakini

sikataparaxiniretana ninoa. Eereka isipekana, iua sitatxiti itakanapinina.

17

Tesarónika Sitatxiti Pirena

¹ Paoro, Síراسi pakini napari Ápípori sitatxiti. Apikomoni inaparina Aporónia sitatxiti. Eereka apokana Tesarónika sitatxiti. Iuaã aua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ² Paoro itotapekari Xoteo apotiitiniãtaãua aikotimoni isini. Ininiãkara iua sari iuaã. Ipi ãti pakini õti tomatiko õti, isari iuamoni. Iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori isãpireta kãkitimoni iuaãtaã auakanimoni. Ninoa pimarauata, ininiã iua sãpirenauata. ³ Ininiã Paoro txari:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekaua ate: Teoso mereëkiti misiritaãkapitikako, okaãkapitikako. Eereka õkitikapitikauako, iuaãkana auãki inini ìkapani. Ia Xesosi hitemoni uatxa nisãpirenãtakiti Teoso mereëkitipitikara iua —Paoro txana ninoa.

⁴ Átikaka Xoteoakori auikari Paoro sãkire, ininiã Paoro, Síراسi pakini moianariakori itxapekauana. Kaiãopokori Akaia tixini auakani Teoso sãkire auiaãkani, auikari Paoro sãkire apaka. Kaiãopokoro sitoakoro, auñtetxiakori ñtanoroakoro, auikari Paoro sãkire apaka.

⁵ Xoteoakori, Paoro sãkire mauiãkani, xikotari Paoro. Ininiã ninoa apotiitana kãkiti kaneenamarini, maparìkauatakani ahoaãtaã auakani. Apotiitana kãkitipokoni. Ininiã ninoa akiripoakata, imiteëkatana. Ikinimane sitatxi auakani kenakotari. Neenamatzixi

atoko itxakatana. Imitekana Xasão inakori aapokomoni. Ìroãkatana itapararitikana, Paoro, Sírası pakini initinina. Inirekarina imipokĩkinirina ninoa kãkiti apotiitakanimoni apisatoõ. ⁶Txamari Paoro, Sírası pakini ! auari iuaã. Ininiã ikosekaĩtotarina Xasão. Apanakini Xesosi sãkire auiãkani apaka ikosekaĩtotana. Iauĩteakorimoni anikana. Isãpiretarina iauĩteakorimoni:

—Paoro, Sírası pakini kamari maerekati. Ikini itixiti ikamarina maerekati. Ininiã ninoa uai ate sitatxineẽpekarana uatxa. ⁷Ia Xasão apakapana ninoa. Iua aapoko ikaikotana ninoa. !Ikamarina aãuĩte Sesa inakori paniãtakiti, kotxi ninoa oerekari kãkiti ãti auĩtetxi ininiãua, Xesosi inakori —itxana iauĩteakorimoni.

⁸Ikara sãkiretxiti ikenakotakasaakina, kãkiti apotiitakaniua akiripoakata. Auĩtetxiakori !imarotari ikamakitina tĩkane. ⁹Eereka auĩtetxiakori misãkiretana Xasão, apanakinikata:

—Hiĩkitxitana hĩsikakiko ìkapani. Eereka auiritaina hĩsini.

Ininiã eereka auiritana isinina.

Peréia Sitatxiti Pirena

¹⁰Kikatapeka inakasaaki, Xesosi sãkire auiãkani iokanatana Paoro, Sírası pakini Peréia sitatxiti-moni. Iuaã Peréia sitatxiti ninoa apoka atoko, ìroãna aikoã Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹¹Kãkiti iuaã auakani iteene nirekari Paoro sãpirena ikenakotinina. Tesarónika auakani !atokoni itxana ninoa. Ikiniõtika ninoa atatsopatari Teoso sãkire iõkatsopatakorini, kotxi inirekarina imarotininirina:

—Paoro sãkire atão atxĩiti? —itxana.

¹²Ininiã kaiãopokori Xoteoakori auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokoro sitoakoro Akaia tixini auakani

apaka auikari Xesosi sãkire. Naia sitoakoro auĩtetxiakori ĩtanoroakorokara. Kaiãopokori kikiakori Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. ¹³ Eereka Xoteoakori Tesarónika sitatxiti auakani kenakopiretari Paoro sãpiretiniri Xesosi sãkire Peréia sitatxitiã. Ininiã ninoa sari Peréia sitatxitimoni. Apokaãkana atoko, itxĩkitakarina kãkiti ahoaãtaã apotiitakaniua Paoro omanatinina ĩkapani. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire auĩãkani iokanatarari Paoro potxoari uinitimoni. Síراسي, Tximótxio pakini kaikotapanika Peréia sitatxiti. ¹⁵ Paoro moianatakani anikari iua Atena sitatxitimoni. Eereka ninoa kanapiriã Peréia sitatxitimoni. Paoro iokanapireta Síراسي, Tximótxio pakinimoni:

—Katimariã hinako —itxa.

Atena Sitatxiti Pirena

¹⁶ Ininiã Atena sitatxitiã Paoro iãtapari Síراسي, Tximótxio pakini apokini. Iuasaaki Paoro itikari kaiãopokori teoso kãkiti kamakiti. Sitatxi xãpoka kãkiti teosonenoka. Ia xika Paoro matinaniuata. ¹⁷ Ininiãkara Paoro oerekari Teoso sãkire Xoteoakorimoni aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auĩãkani apaka, Paoro oerekari Teoso sãkire iuaãtaã. Ninoa pimarauata, ininiã imisãkiretakakana Teoso sãkire ĩxinikinina ĩkapani. Ikiniõtika Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, nipokori iamotikoãtaã sikanimoni. ¹⁸ Kãkiti kaxinikaxitirerini, Epikoreo inakoni, Esitóiko inakoni apaka sãkirauata Paorokata. Paoro sãpiretana ninoa Xesosi pirena. Isãpiretana Xesosi ĩpinini, eereka õkitikiniua, iuaãkana auãki inini pirena. Ininiã ãtikaka:

—Natokopa itxa ikara inakari sākiretxiti? Uauato sākire atoko itxa. !Kiikiteri iua —itxana.

Apanakinipekana txari:

—Isāpiretari āti itixiti auakani teosone pirena.

Paoro Sāpirenauata Ariópako Inakoriātaā

¹⁹ Eereka ninoa kaxinikaxitirerini anikari Paoro aiko kākiti apotiitiniātaāua, imiriī nopini Ariópako inakoriātaā. Iuaā ninoa txari:

—Ate nirekari aimarotiniri poerekakiti sākiretxiti. Mitxi kona ate kenakotari ikara atoko inakari sākiretxiti. ²⁰ Ipixini poerekakiti sākiretxiti !aimarotapanika. Ipinimonipo itxa poerekakiti. Ininiā pisāpiretaua. Poerekaua, aimarotini ĩkapani —itxarina Paoro.

²¹ Ikara atoko itxana, kotxi ikiniōtika Atena sitatxiti auakani, apaka āti itixiti ĩkani Atena kaikotakani nirekari ātiātaākiri sāpiretakiti imarotininina ĩkapani, ininiā ikiniōtika amaneri sākiretxiti ikenakonātana.

²² Paoro ikinimane apisatoō itima, imiriī Ariópako inakoriātaā. Iua txana ninoa:

—Kikiakori, Atena sitatxiti auakanii, nitikapekari hīteosone kaiāopokori, ininiā nimarotari iteene hīpaxitiniri hīteosone.

²³ Ahoaātaā ninapaāpotakasaaki, natamatari kaiāopokori hīteosone misākiretikoātaā. Iusaaki natamatari āti hīteosonemoni sikakori takikoātaā. Iuaā natatsopatarari iōkatakori: “Uai Teoso mimarotakoti misākiretikoātaā.” Iua hīteosonetakiti, himimarotakiniti, iuapitikara uatxa nota sāpiretai hīte.

²⁴ —Iua Teoso kamari itixi. Ikinipoko itixi nopini auakari apaka ikama. Iua Apiananiri. Iua itixi auakani auīte itxaua iua. Iaxiti auakani

auñte apaka itxaua iua. !Ikaikota kãkiti kamakiti aikotiã. ²⁵ Ikinipokokara auapeka Teosomoni, ininiã !inirekari kãkiti kamakiti iua auini ïkapani. Teosopitikara txïkitakari kãkiti auãki inini. Iuakara sikaxiniretari kãkiti. Teosokara sikari ikinipoko kãkiti auakiti. ²⁶ Merepitipanika kãkiti !auari, eereka Teoso kamari kiki Atão inakori. Ikini uãkati kãkítiti atokiri itxaua iua Atão. Teoso iokanatana ninoa ikini itixitiã auinina. Kãkiti mauakani apisapanikara, imereëri kãkiti iponaniini òti tïkane. Iaõtari kãkiti auiniãtaã tïkane. ²⁷ Ikara atokora itxa Teoso kamakiti. Teoso txïkitakari kãkiti nitiniri Teoso. Initaãpotakasaakirina, atxiïti ninoa apokari Teoso, kotxi kona òtakoni aua Teoso. ²⁸ ãti txapekari: “Teoso txïkitakaua auãki anini, atïpokotini ïkapani. Iua matxïkitakakaniãua auãki anini, !aãuari.” Kaxikarerini hïte sauaki auakani txapekari: “Teoso anaakori ate apaka txaua.” ²⁹ Teoso anaakori aniniãua, ininiãkara aimarotari kona kãkiti kamakiti atoko inakarini !itxaua Teoso. Kona oro kamakorini !itxaua. Kona pirata kamakorini !itxaua. Kona kai kamakorini !itxaua Teoso. Konapitini. ³⁰ Mitxipe kãkiti !imarotari atão inakari. Iuasaaki Teoso !imisirítana kãkiti imimarotakanisaakina. Txamari uatxaika ipaniãtari ikininape kãkiti ikini itixiti auakani imaerekanina itakanapinina ïkapani. ³¹ Ikara atoko Teoso txari ikinimane kãkiti, kotxi iua ketotapekari ãti òti kãkiti misiritiko òti. Xesosi Teoso mereëkiti iuakarako sãpiretariko kãkiti misiritiko ikara òti apokasaaki, kotxi iua imarotari atão inakari. Aimarotari Xesosi Teoso mereëkiti ininiãua, kotxi Teoso òkitikari iua, iuaïkana auãki inini ïkapani —Paoro txana ninoa.

³² Xesosi iuaĩkana auãki inini pirena ikenakotakasaakina, ãtikaka napetari Paoro. Apanakini:

—Ate nirekari pisãpirena iuaĩkana akenakotini — itxarina Paoro.

³³ Ininiã Paoro sipe. ³⁴ Apanakinipekana auikapitikari Paoro sãkire. Txionísio inakori, Atena sitatxiti auakani auĩte, auikari isãkire. Apaka sito Tamari inakoro auikari isãkire.

18

Korĩto Sitatxiti Pirena

¹ Eereka Paoro takanapari Atena sitatxiti. Korĩto sitatxitimoni isa. Iuamoni apoka. ² Iuaã aõkitari kiki Ákira inakori. Iua Xoteo. Põto inakoriãtaã iua iponaniã. Itária tixini ĩkari. ! Okanani apoka Korĩto sitatxiti. Apoka ĩtanorokata, Pirisira inakorokata. Ninoa takanapari Itária tixini, kotxi Itária auakani auĩte Kráotxio inakori paniãtana ikinimane Xoteoakori, Homa sitatxiti itakanapinina. Paoro ianapokota Ákira, Pirisira pakinimoni. ³ Eereka ikaikota ninoakata, kotxi ninoa parĩka iua Paoro parĩkatxikana. Papiri aamata kamakori kamakani ninoa. Ininiã Paoro kaikota Ákirakata, iuakata iparĩkauatini ĩkapani. ⁴ Ikiniõtika tomatiko õti, Paoro sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã Xoteoakori, Krekoakori pakini apotiitaua. Paoro oerepiretana ninoa Xesosi sãkire, isãkire auikinina ĩkapani.

⁵ Síراسي, Tximótxio pakini takanapari Masetónia tixini. Korĩto sitatxiti apoãkana atoko, Paoro takanapari iparĩka papiri aamata kamakori ikamini, Teoso sãkire kãkitimoni ikiniõtika isãpiretini ĩkapani. Iua oerekana

Xoteoakori Teoso mereēkitipitikara iua Xesosi.
⁶ Txamari ninoa Xoteoakori omanatari Paoro. Ninoa misākirepiretari Xesosi, ininiã Paoro kamaãkaretxitana ninoa Xesosi imisākirepiretinina xika. Iōkokari imãka ninoa apisatoō aãpani katxakini ĩkapani, omanãkare oerekini ĩkapani. Ininiã Paoro txana:

—Teoso ! apakapai hĩte Xesosi sãkire himauikakani xika. Kona nota xikani, kotxi nisãpiretapekamai hĩte. Ininiã uatxaika nisãpiretariko Xesosi sãkire Xoteo minakonimoni. Xoteoakorimoni !nisãpiretaikariko —itxa Paoro.

⁷ Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Isari Txísio Xósito inakorimoni iua aapoko ikaikotini ĩkapani. Xoteo minakatiua iua. Teoso misākiretakari iua. Iua aapoko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua takote aua. ⁸ Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua sikani auĩte Krispo inakori auikari Apiananiri Xesosi sãkire. Ītanoro, imiakori apaka, auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokori kãkiti Korĩto auakani kenakotari Paoro sãpirena, ininiã eereka ninoa auikapiretari. Ipatxisataãkana.

⁹ Āti ĩkanōkati Teoso txĩkitakari Paoro itaponeuatini. Itaponemoni Apiananiri misākiretari iua:

—! Pipĩkarauatape. Nisãkire pisãpiretapitipo kãkitimoni. !Piotokape. ¹⁰ Kotxi nota auapika pitekata. Pikarotakiri !auari, kotxi kaiãopokori kãkiti nota nakitiakori ĩkorapokoriti auari —itxa Paoromoni.

¹¹ Ininiã Paoro kaikota iuaã āti ano, ipixini ano pakinikanani Teoso sãkire oerekini ĩkapani.

Xoteoakori Anikari Paoro Káriomoni

¹² Eereka iuaã Akaia tixini auakani auíte âti ãroã, Káριο inakori. Iua Homano itxaua. Homanoakori auítetari iua. Iuasaaki Xoteoakori apotiitaua. Ninoã maĩkari Paoro. Anikarina aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. ¹³ Iuaã ninoã txari Káriomoni:

—Ia kiki na atão oerekari kãkiti Teoso paniãtakiti kamiko. Ipinimonipo itxa iua oerekakiti. Na aãtokiriakorini oerekakiti atokoni itxa. !Auiritaãka Paoro oerekapiretakiti —itxana.

¹⁴ Paoro sãkirauatini apisapanika, Káριο txana Xoteoakori:

—Nisãpiretai hĩte Xoteoakori. Paoro kamaãkamariko maerekati, nota kenakotamariko apikomoni hĩsãkiremako. ¹⁵ Txamari ! ikamari maerekati. Hĩte taparakienatakakaua hãuikapiretakiti xika, hãtokiriakorini oerekapiretakiti xika. Hĩte Xoteoakori. Nota ãti uãka nitxaua, ininiã hĩtekara xinikari atão inakari. Kona notani sãpiretai hĩte auĩãkiti —itxa Káριο.

¹⁶ Ininiã omitikana ninoã, aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã õpõkikinina ãkapani. ¹⁷ Iuasaaki Krekoakori maĩkari Sõseni inakori. Iuani Xoteoakori apotiitiniãtaãua sikani auíte. Krekoakori xirokitatari aãkeẽ aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã apisatoõ. Txamari Káριο limaãkatari.

Paoro Kanapiriã ãtxiokia Sitatxitimoni

¹⁸ Eereka Paoro kaikotapanika mapaõti iuaã Korĩto sitatxiti Xesosi sãkire auĩãkanikata. Eereka iua takapiretanapana ninoã. Isipe Pisisira, Ákira pakinikata. Iereẽtauana maporo ãki, Síria tixinimoni isinina ãkapani. Sẽkireia sitatxiti apokana. Iuaã Paoro sãpiretari Teoso ikamaenetakiti Teoso ãkapani. Eereka ikixatari

ikii ikamaenetakiti ixinikini ĩkapani. ¹⁹ Ninoa apoka Épeso sitatxiti. Iuaã Paoro takanapana Pisisira, Ákira pakini. Paoro ĩroã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã apakapapiretakakaua Xoteoakorikata Teoso sãkire isãpiretinina. ²⁰ Ninoa misãkiretari Paoro ninoakata apikomoni ikaikotini ĩkapani. Txamari Paoro ! inirekari ikaikotini.

²¹ –Nisariko kiiniri Teoso misãkiretiko aikotiã Xerosareẽ. Eereka Teoso nirekiniãri, uai nikanapiriã hĭtemoni –itxa Paoro.

Eereka isipe. Iereẽtaua maporo ãki. Épeso sitatxiti itakanapa. ²² Sesaréia sitatxiti apoka Paoro. Eereka isa Xerosareẽmoni. Iuaã apokasaaki, ianapokota Xesosi sãkire auiãkanimoni. Eereka isa Átxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã ikaikota mapaõti. Eereka isipe. Karásia tixini, Piríxia tixini apaka ĩpirixitiãpota. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isikapoxokonitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani.

Aporo Pirena

²⁴ Iuasaaki Xoteo Aporo inakori sari Épeso sitatxitimoni. Iua iponaniã Arexãtria sitatxitiã. Paimatireri iua. Imarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori imakinika. ²⁵ Iua oerekapeẽkaika Xesosi sãkire, ininiã atão Xesosi sãkire isãpireta kãkitimoni. Ipoxoniritika isãpirenauata. Txamari kãkiti patxisatiko pirena ! iteene imarotapanika. Xoão kapatxisareri oerekapiretakitinanira imarota. ²⁶ Iua Aporo sãpirenauata itaparaxinireritika aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuasaaki Pisisira, Ákira

pakini kenakotari isäkire. Eereka anikarina aapokomonina. Oerekarina apikomoni Teoso säkire imarotini ïkapani. ²⁷ Eereka Aporo:

–Ninirekari Akaia tixinimoni nisini –itxa.

Ininiã Xesosi säkire auiãkani:

–Ari, erekapitikari pisini.

Ininiã Xesosi säkire auiãkani, Épeso auakani, iokanatsopatari itariakorimoni Akaia tixini auakanimoni. Itxana iökatsopariã: “Hãpakapariko aïtari Aporo inakori.” Aporo apokasaaki Akaia tixini, iteene imoianatana Xesosi säkire auiãkani. Ninoa auikari Xesosi säkire, kotxi Teoso iteene turetana ninoa. ²⁸ Ikinimane apisatoõ Aporo oerekana Xoteoakori, Xesosi säkire mauïãkani, Xesosi atãopitika Teoso mereëkiti ininiua. Teoso säkire iökatsopatakoriã iua oerekana Xesosi Teoso mereëkiti ininiãua. Ininiã Xoteoakori !kasäkirena.

19

Paoro Épeso Sitatxiti Auakasaaki

¹ Aporo Korïto sitatxiti auakasaaki, Paoro ïpirixititari Épeso tõpa Épeso sitatxiti apokini ïkapani. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi säkire auiãkani. ² Paoro pimaãna ninoa:

–Xesosi säkire hãuikasaaki, hãpakapatari Erekarri Matamatakoti? –Paoro txana ninoa.

Ininiã ninoa:

–Kiripitipa iua Erekarri Matamatakoti? !
Aimarotari –itxana.

³ Ininiã Paoro:

–Kanatokopa inakariãpa hïte patxisataãka, Erekarri Matamatakoti himimarotakani?

Ininiã ninoa:

—Ari, Xoão patxisarauatini atoko inakarikanera ate patxisataãka —itxarina Paoro.

⁴ Ininiã Paoro:

—Xoão patxisatana kãkiti maerekati takanapakani. Itxana ninoa: “Hĩteko iteene auikapiretariko nitikini apokakari, Kristo Xesosi inakori,” Xoão txari kãkiti —itxa Paoro.

⁵ Ikara ikenakotaãkana atoko, ninoa patxisataãka Xesosi Apiananiri uãkaã. ⁶ Iuasaaki Paoro takari imakinika iuako ninoa nopini. Iuasaakipeka ninoa apakapari Erekarĩ Matamatakoti. Iuasaaki ninoa sãkirauata kãkiti ãti uãka sãkireẽ. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni. ⁷ Ninoa kikiakori atxiĩti tosi pakini.

⁸ Ipi ãti pakini kasiriti ikiniõtika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Paoro sãpirenauata itaparaxinireritika. Apanakinikata imisãkirenãtakakauana. Paoro nirekana ninoa auikinirina Teoso sãkire, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ⁹ Txamari ãtikaka ninoa !inirekari auikapiretinirina, kotxi ! inirekarina ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa misãkireporetari Xesosi sãkire ikinimane kãkiti apisatoõ. Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Anikana Xesosi sãkire auĩãkani iuakata. Ikiniõtika Txirano inakori oerekarauatiniãtaã Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni. Ninoa pimaaãpotakakaua Teoso sãkire imarotininã ikapani. Apakapapireãpotakakauana. ¹⁰ Iuaã Paoro oerekarauata ipikanani, ininiã ikinimane kãkiti Ásia tixini auakani kenakotari Xesosi Apiananiri sãkire. Xoteoakori, Krekoakori pakini kenakotari.

Sepa Anaakori Pirena

11 Teoso sikaposotiiretari Paoro posotiiretxi ipinimonipo inakari ikamini. 12 Ikara atoko ininiã ikii mata, imãka iparĩkauatini ĩkapani apaka anikaãka amianatakanimoni, ininiã Teoso txĩkitakana amianatakani erekape ininina. Maerekani matamatakoni auaĩtotiniãri kãkiti, Paoro mãka ninoa kãkiti apakapakasaaki, maerekani matamatakoni sipe.

13 Iuasaaki apanakini Xoteoakori, miĩtiakori, maerekani matamatakoni omiĩtiãkani, sari kãkitimoni maerekani matamatakoni omiĩtinina ĩkapani. Xesosi pirena ikenakotana. Ininiã eereka ninoa txari maerekani matamatakonomoni:

—Apaniãtai hĩsipiniikaua Xesosi uãkaã, Paoro sãpiretakiti Xesosi uãkaã —itxana ninoa.

14 Iuasaaki aua kiki Xoteo, Sepa inakori. Sase-totxiakori auĩte itxaua. Iua anaakori kiki setxi pakini. Sepa anaakori paniãtana maerekani matamatakoni sini Xesosi uãkaã. 15 Txamari ãti õti maerekati matamatakoti apakapapiretana ninoa:

—Nota imarotari Xesosi. Nimarotari Paoro. Hĩte !nimarota. Kiniparai hĩte? —itxa maerekati matamatakoti.

16 Iuasaakipeka kiki maerekati auaĩtotakiti okakataua ninoa nopini. Apiataparata iua maerekati. Iuasaaki iua ãsokitakatapena ninoani. Ininiã ninoa miteẽkata, kasarapekana, kakarapekana itxapena.

17 Ikinimane kãkiti Épeso sitatxiti auakani kenakopiretari ikara ene. Xoteoakori, Krekoakori apaka kenakopiretari ikara ene, ininiãkara ipĩkarauatana. Ikara atoko ininiãkara Xesosi uãka apiata ipaxitaãka. 18 Kaiãopokori Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua. Ikinimane apisatoõ

isãpiretarina maerekati mitxi ikamakitina.
¹⁹ Apanakini kasikapõererini apaka apoka iuaã. Iminarina sikapõerexi apaiaõkiko tsopa. Ikinimane apisatoõ iotikarina. !Inirekaikarina maerekati ikaminina. Iaõtarina ikara aãtsopa ïki. Ìiki sïkoõeta mio txineiro ota pirata kamakoro. Kaiãopokoro txineiro. ²⁰ Ikara atoko ininiãpanirako Apiananiri sãkire iaripiretako ikini itixiti. Kaiãopokori kãkiti apiata auikaãpotari Apiananiri sãkire.

²¹ Eereka Paoro ãkixinire txari:

—Nïpirixititariko Masetónia tixini, Akaia tixini pakini. Iposo atoko Xerosareẽmoni nisako. Iposo atoko Homa sitatxitimoni nisako —itxa ãkixinireẽ.

²² Iokanatana imoianariakori, Tximótxio, Erásito inakori pakini Masetónia tixinimoni. Paoro kaikotapanika Ásia tixiniã.

Neenamtxi Épeso Sitatxiti Auini

²³ Iuasaaki Paoro Épeso sitatxiti auakasaaki, kãkiti Xesosi oerekapiretakiti manirekakani misãkirepireãpotari Paoro, kotxi ! inirekarina Xesosi oerekapiretakiti. ²⁴ Iuasaaki kiki

Temétxio inakori aua iuaã. Ikamari aiko axapitipikiri inakari. Krekoakori teosone Txiana inakoro misãkiretiko aikoti atoko inakari ikama. Kaiãopokori ikama pirata kamakori ivëtxitini ïkapani. Iua, initiriakori apaka apakaparo txineiropokoni iparïkana ïki. ²⁵ Iua Temétxio pïkapiretana ikinimane initiriakori, ninoa kamakitikana kamakani apaka. Temétxio txana:

—Kikiakori, hïte imarotari kaiãopokori txineiro aãpakapa aparïka ïki. ²⁶ Hïte kenakotapekari Paoro sãpirenãtakiti. Paoro txanãta: “Kãkiti kamakiti

kona teoso !itxaua.” Kona ia tōpananini, kona Épesonanini, ikara atoko itxa. Ikini itixiti Ásia tixini auakanimoni ikara atoko itxa. Kaiãopokori kãkiti Paoro sãkire auiãkani auapeka. Kaiãopokori kãkiti !inirekaikari teoso ate kamakiti. ²⁷ Atxiïti kãkiti misãkirepiretari ate kamakiti. Atxiïti !inirekaikari aparïka. !Ikarananini. Atxiïti kãkiti !ipaxitaikari ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Ininiã atxiïti kãkiti misãkirepiretaro oa Txiana. Ikinimane Ásia tixini auakani teosonetaro oa. Ikini itixiti auakani teosonetaro oa –itxa Temétxio ninoamoni.

²⁸ Ninoa kenakotakasaakiri ikara sãkiretxiti, omanãkarauatana. Ninoa akirikata:

–Txiana, Épeso auakani teosone. Apiananiro oa –itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikinimane kãkiti sitatxi auakani miteëkata, akiriãpokatana. Imaïkarina Paoro moianariakori, Kaio inakori, Arisitako inakori pakini. Ninoa Masetónia tixinikini. Ikosekaïtokatana. Imimiteëkatana. Kãkiti apotiitiniãtaãua aikotimoni anikaãkana, miïroã itxana. ³⁰ Ikara Paoro imarotakasaaki, inirekari ïroini kãkitikata isãkirauatani ïkapani, txamari Xesosi sãkire auiãkani !auiritari iua ïroini. ³¹ Átikaka Ásia tixini auakani auïteakori, Paoro tirketakani, iokanapireta Paoromoni:

–Kona piïroãpeko kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti ãki –itxarina iokanapirena.

³² Aiko ãki ikinimane akiripoananikata. Apanakini akirikatakiti ipinimonipo. Apanakinipekana akirikatakiti ipinimonipo itxanãtana, kotxi kaiãopokori kãkiti txari:

–Kixikapa aãpotiitaua?

!Imarotarina ixika. ³³ Xoteoakori iuaã apoti-itakaniua katikari Arexãtri inakori ikinimane apisatoõ, isãkirauatini ìkapani. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti iotokini ìkapani, isãkire ikenakotina ìkapani. ³⁴ Txamari ninoa imarotakasaakiri Arexãtri Xoteo ininiãua, akiripoakatana ipi oara:

–Txiana, Épeso auakani teosone, Apiananiro – itxanãtapikana.

³⁵ Eereka auñtetxi inakariua apoka ninoa apisatoõ. Iua posotari ninoa iotokakini. Itxarina:

–Ikini itixiti auakani imarotari atenokara Épeso auakaninokara nĩkatiniri ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Apiananiro oa. Ninoa imarotari atenokara nĩkatiniri kai oa ãto atoko inakari iaxiti katxakakaro. ³⁶ Ikinimane imarotapekari ikara inakari, ininiãkara hĩtotakako. Iteene hĩxinikariko hĩkamakiti tĩkane. Maxikatiĩka ! hãkirinãtape. ³⁷ Kotxi hĩte minana naia kikiakori uaimoni, txamari ! iĩtirĩkarina tiitxi ateosone misãkiretiko aikoti ãki auakari. !Imisãkirepiretarona ateosone. ³⁸ Temétxio, iuakata parĩkauatakani pakini, nirekiniãri naia kateiamoni isinina, auapitika aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Auapitika aãuñteakori. Iuaã erekari isãpiretinirina maerekati naia kamakiti. ³⁹ Iuaĩkana hĩtsoatiniã, sitatxi auakani auñteakori apotiitakasaakiuua, hĩsãpiretana ninoa himapokaerekatakiniti ninoa õtãkikinii ìkapani. ⁴⁰ ! Apakata mixikanani himitekini, hãkiripoakatini atoko hĩkamini. Maxikatiĩka hãkiripoanãta. Ixika ! auari. Atxiĩti Homanoakori auñte txitaua maerekati akamakiti xika –itxana ninoamoni.

⁴¹ Eereka ipaniãtana ninoa sini.

20

Masetónia Tixini, Akaia Tixini Pakini

¹ Ninoa kãkiti apotiitakaniua aapokomonina ikanapiriãka atoko, Paoro pĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani. Imisãkiretana. Ikamapoxokoni-tana. Iposo atoko itakanapapiretana. Isipe Masetónia tixinimoni. ² Īpirixititari Masetónia tixini. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isãpireãpotari Xesosi sãkire kãkitimoni. Isikataparaxiniretana. Eereka Akaia tixinimoni apoka. ³ Iuaã ikaikota ipi ãti pakini kasiriti. Eereka Paoro kaiamapeka maporo ãki iereẽtiniua Síria tixinimoni isini ĩkapani. Iuasaaki, ikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri iua. Ininiãkara Paoro:

—Masetónia tixinimonikanerako nikanapiriãko —itxa Paoro.

⁴ Sópató inakori Peréia sitatxitikiri sari iuakata. Piho inakori ãkiri itxaua. Arisitako inakori, Sekõto inakori, Tesarónika sitatxitikini, ninoa apaka sari Paorokata. Kaio inakori Tepi sitatxitikiri apaka sari Paorokata. Txíkiko inakori, Tópimo inakori Ásia tixinikini, Tximótxio inakori pakini moianatari Paoro.

⁵ Iuasaaki nota Arókasi inakori iuakata naua. Paoro imoianariakorikata ĩkiika isinina. Nota, ni-moianariakorikata sari Paoro tikini. Tóatxi sitatxiti Paoro iãtapaua ate. ⁶ Pão miãtiãkati nikiko õti napaka atoko, Piriposi sitatxiti aiereẽtaua maporo ãki Tóatxi sitatxiti asini ĩkapani. Sĩko pakini õti napaka atoko Tóatxi aãpoka. Iuaã aaõkitana Paoro imoianariakorikata. Iuaã anapari ãti semanati.

Paoro Txĩkitakari Ipĩkari Iuaĩkana Auãki Inini

7 Tomatiko òtisaaki Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua komiri ixanakinina ìkapani, Xesosi ipinini ixinikinina ìkapani. Iuasaaki Paoro oerekanãtari Teoso sãkire. Apaïkanõkapeka isãpirenauatapanika, kotxi katimatinĩkata isipe. 8 Ate apotiitiniãtaãua aiko inopinita auakari iriko ãki. Iuaã auari kaiãopokori tirikapi poniãkari, ininiãkara papatakari. 9 Iuasaaki ãtokori Etxiko inakori topãkanãta inopinita auakari sonaã. Paoro sãpirenauanãtapika, ininiãkara itapo inokaãpotari iua Etxiko. Eereka imaka. Iuasaaki ixipotorika. Xitipeka apoãkata. Ninoa miteẽkata iuamoni isinina, txamari !auaika. 10 Ininiã Paoro katxaka, sa itxa iuamoni. Isirĩka iua ipĩkari nopini, imaarata itxari.

—!Hĩpĩkarauatape. Auãkipanikari —itxana ninoa.

Ininiã iuaĩkana iua ãtokori auãkipeka itxa. 11 Iposo atoko Paoro kanĩka iuaĩkana inopinita irikomoni. Komiri inika. Iposo atoko iuaĩkana ninoakata isãkirauanãtiniritika katimata itxa. Ikatimataãka atoko isipe Paoro. 12 Eereka anikarina iua ãtokori aapokomoni. Ninoa iteene poxokoniuaata iua auãkipanika inini.

Miretomoni Sikiko Pirena

13 Iuasaaki Paoro paniãtaua ate:

—Hĩte sari maporoã Asosi sitatxitimoni. Imiriĩrako nota sari. Iuaã nota iereẽtaua hĩtekata —itxaua ate.

Ininiã ate sari iua apisa. 14 Asosi sitatxiti Paoro aõkitaua ate. Iereẽtaua maporo ãki. Iposo atoko asa Mitxireni sitatxitimoni. 15 Iuaãtaã aãpokasaaki, iuaĩkana apotorika. ãti õti napaka atoko, anapari Kio inakori takote pokomiriĩ. ãti õti napaka atoko,

Samosi inakori pokomiriĩ aãpoka. Iuaĩkana ãti õti napaka atoko, aãpoka Mireto sitatxiti. ¹⁶ Iuasaaki Paoro linirekari Épeso ioporokoti apokitini, kotxi ! inirekari auapokotini Ásia tixiniã. Ikatimaritaua, kotxi iposotiniãri, inirekari Xerosareẽ apokini. Pêtekósitxi kiiniriti apisapanika apokini inireka.

Xesosi Sãkire Auiãkani Auĩteakori Ôtãkikiko

¹⁷ Ininiã Paoro Mireto sitatxiti auakasaaki, iokanapireta Épeso sitatxitimoni. Ipĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori. ¹⁸ Ninoa apokasaaki, Paoro misãkiretana ninoa:

—Himarotari merepitipanika Ásia tixini napokasaaki, eereka hĩtekata nauakasaaki, himarotari ikiniõtika nauini hĩtekata. ¹⁹ Iuasaaki niparĩkauata Apiananiri nirekakiti nikamini. Na niuikaua. Iteene nitxiapata. Xoteoakori nirekari okinino, ininiã nimaxirexinire auapitika iuasaaki, iuaritika nikamari Apiananiri paniãtakiti. ²⁰ Himarotari na nikipatari ipixini Teoso sãkire. Nisãpiretapekai hĩte imakinika Teoso sãkire hĩte ereka hinini ĩkapani. Kãkiti apotiitiniãtaãua noerekai Teoso sãkire. Apaka nisari ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, nitxaãpota Teoso sãkire noerekinii. ²¹ Xoteoakori, Xoteo minakaniuua apaka nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti maerekanitxi itakanapinina ĩkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĩkapani. Nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti, Xesosi Apiananiri sãkire auikinina ĩkapani.

²² —Ininiã nota sariko Xerosareẽ, kotxi Erekarĩ Matamatakoti paniãtano nota iuaã

nisini. !Nimarotari kiatokouako ninaãkapaniko iuaã. ²³ Ikini sitatxiti nauakasaaki, Erekar Matamatakoti pinitano: “Piteniko takapeẽkako kateia ãki iuaã. Iuaã pimisiritiko auapitikako,” itxano. Iuananira nimarota Xerosareẽ napokasaaki. ²⁴ Ikara nimisiritiko sãkiretxiti kona mamakari nixinikakiti, kotxi kona nitiretari nauini ìkorapokoriti. Xesosi Apiananiri paniãtakiti parìkatxiti ninireka nikamini. Nipoxokoniritika nauini mapotõkirepe nitxako. Xesosi paniãtano Teoso iokanapirena erekari Teoso tiraõki nisãpiretini kãkiti.

²⁵ —Nisãpiretapekari Teoso auõttxi ininiãua pirena hĩte sauaki nauakasaaki. Uatxa nimarotari hĩte hĩkinika kona hãtamataikanoko nota. ²⁶ Ininiã hĩxinikapikariko nisãkire iaõka uatxa nisãpiretakiti. Kãkiti hĩte sauaki auakari pĩpinananiã, Teoso kimapore imimarotakaniã, kona nota xikani. ²⁷ Kotxi nisãpiretapekai hĩtemoni imakinika Teoso iokanapirena. ²⁸ Erepaniko, katokinani hĩtxako maerekati apokini hĩtemoni. Erekar Matamatakoti sikapekari kãkiti hĩtemoni Xesosi sãkire hõerekini ìkapani, ininiãkara hinĩkatana ninoa. Soti auĩte nĩkatakani atokokana hĩtxauako. Ninoa hĩpiraakori atoko. Ininiã hĩtiretanako ninoa kãkiti, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Teoso ãkiri ipina ninoa ìkapani, iua nakitiakori ininiuana ìkapani. ²⁹ Nimarotari kãkiti apokapitikako hĩtemoni nota sini tikini. Ninoa nirekari ixipokinirina hĩparìka Teoso ìkapani. Xapakori patari imaĩkini monõkoni atoko itxako ninoa hĩte sauaki imonõkoni apokini. Ininiã erepaniko. Katokinani hĩtxako. ³⁰ Æti õti kãkiti hĩte oereẽkini sãpiretakiti na atãoni.

Koketakori sākiretxiti isāpiretana apanakini Xesosi sākire auiākani. Ikara xika apanakini auikari ninoa sākire, ininiākara isanako ninoakata. ! Auikaikarina hīte sākire. ³¹ Ininiākara erepaniko. Hīxinikariko ipi anokanani āti anokanani pakini nota ōtākikanātai hīte. Noerekanātai hīte Teoso sākire ūkanōka, pokamara pakini. Ikiniōtika noerekai hīte. Nitxiapata nōtākikasaakii, kotxi nitiretai.

³² —Uatxa nisikai hīte Teosomoni, iua nīkatini ūkapani. Nitakanapari Teoso sāpirena hītekata, kotxi iua sāpiretari isikini ikinipoko erekari. Iuara sikapostiiiretai hīte. Iuara sikai hīte erekari inīkatakiti, inakitiakorimoni isikini ūkapani. ³³ ! Nixikotari apanakini. ! Nimaākatari itxineirote, imākana pakini. ³⁴ Hīte imarotapitikari notaka parīkauata imakinika ninireēkiti, nimoianariakori nireēkiti apaka niamotini ūkapani. ³⁵ Ikara atoko aparīkauatiniā, atiretana kākiti maposotakaniua. Nota parīka oerekapekai hīte ikara atoko hīkamini. Maxinikari Xesosi Apiananiri sākire. Iua txari: “Teoso takari erekari kākitimoni iua amonitakiti apakapakasaaki. Teoso takari apia erekari sikarauatakarimoni,” —Paoro txana ninoa Épesokinimoni, Teoso sākire auiākani auīteakorimoni.

³⁶ Iuasaaki Paoro kapotoreēkaua ninoakata. Imisākiretarina Teoso. ³⁷ Ninoa ikinimane txiapakata. Imaarākarina Paoro, apitxoka itxarina. Itakapiretanaparina. ³⁸ Apiata imatinanina, kotxi Paoro sāpiretana ninoa, ! aōkitaikarina iua. Isana iuakata maporomoni.

Paoro Sari Xerosareẽmoni

¹ Maporo aãpokasaaki, ate takapiretanapana ninoa Épesokini. Eereka asipeka. Kosi pokomiriĩtimoni asakatapitipo. Iuaã aãpoka. Katimatinĩkata asa Hotxi ioporokotemoni. Eereka Pátara sitatxitimoni asa. ² Iuaã aãpokaro ãto maporo Penísia tixinimoni sikaro, ininiã aiereẽtaua atoko ate potorika asini. ³ Apaniãxiti apokasaaki, aãtamataro Xipri pokomiriĩti. Anapari Xipri pokomiriĩti asanaremoni. Asari Síria tixinimoni. Aãpokita Txiro sitatxiti, kotxi iuaã tiitxi maporo ãki auakari kaikota. ⁴ Iuaã ate aõkitari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, ininiã akaikota ãti semanati. Ninoa txari Paoro:

—Xerosareẽmoni ! pisipe, kotxi Erekari Mata-matakoti sãpiretapekaua ate pimisiritiko tĩkane aua iuaãtaã —itxarina.

⁵ Apotorikini õti apokasaaki, ate sipe iuaĩkana maporomoni. Ninoa ikinika, ĩtanoroakorokata, imiakorikata, isana atekata sitatxi ĩtiniã ioporokomoni. Akinika akapotoreẽkaua ikipatxiteẽ, misãkireta atxari Teoso. ⁶ Atakapiretanapana iposo atoko, ate iereẽtaua maporo ãki. Ninoa kanapiriã aapokomonina.

⁷ Ininiã Txiro sitatxiti atakanapa. Iuaĩkana apotorika. Eereka aãpoka Pitoremaita sitatxiti. Iuaã ate misãkiretana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. Akaikota ãti õti ninoakata. ⁸ Katimatinĩkata iuaĩkana apotorika asini. Eereka aãpoka Sesaréia sitatxiti. Iuaã Piripi inakori aapokomoni asa. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua Piripi. Xesosi moianariakori Xerosareẽ auakasaakina, ninoa mereẽri iua Piripi, apikomoni kikiakori seisi

pakini, ninoa imoianatinina ĩkapani. Ate kaikota Piripi aapoko. ⁹ Piripi auari ipi ipi pakini imiakoro ātokoropanika. Ninoa apaka sãpiretari Teoso iokanapirena kãkitimoni. ¹⁰ Ate auanapa iuaã mapaõti. Iuasaaki Teoso sãkire sãpiretakari Ákapo inakori Xotéia tõpa potorikakarĩ apoka Piripi aapoko. ¹¹ Ikosekari Paoro makiomatare. Iĩtxikari iuako ikitikata. Itxari:

—Erekari Matamatakoti txari: “Xoteoakori Xerosareẽ auakani iaxirikapiriko ia makiomataretxi nakititakari ia atokokanerako iaxirikiko. Eereka isikarina Xoteo minakonimoni” —Ákapo txaua ate.

¹² Ikara akenakotakasaaki, ate apanakini iuaã auakanikata txari Paoro:

—Paoro koniko !pisipe Xerosareẽmoni —atxari.

¹³ Txamari Paoro:

—Kinirepa hĩtxiapanãta? Hĩte kamamatinanitano nota. !Nimaãkatari niaxirikiko Xerosareẽ. !Nimaãkatari nokiko apaka Apiananiri Xesosi nauikini xika —itxaua ate.

¹⁴ !Ikĩpitari asãkire. Ininiã ate:

—Iaõpe. Ikara atoko ininiã, ate nirekari Teoso nireẽkiti kamiko —atxa.

¹⁵ Mapaõti inapaka atoko, aãiamata Xerosareẽmoni asini ĩkapani. Eereka apotorika asini. ¹⁶ Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Sesaréiakini sari atekata apaka. Menasõ inakori aapoko ninoa anikaua ate, kotxi iuaã anirekari akaikotini. Menasõ Xipri pokomiriĩtikiri. Okananipeka iua auikari Xesosi sãkire.

Paoro Apoka Xerosareẽ

¹⁷ Xerosareẽ aãpokasaaki, Xesosi sãkire auiãkani apakapaua ate ipoxokoniritikana.

18 Katimatinĩkata Paoro sari atekata Txiakomoni aianapokotini ĩkapani. Ikinimane Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakori aua iuaãtaã. 19 Paoro misãkiretana. Isãpiretana imakinika Teoso kamakiti Paoro parĩkaã Xoteo minakaniuau sauaki iparĩkauatakasaaki. 20 Ikara ikenakotakana atoko, ninoa txari:

—Peerekari Apiananiri —itxana.

Eereka itxarina Paoro:

—Aĩtari, pimarotari kaiãopokori Xoteoakori auikiniri Xesosi sãkire. Ninoa auikari Moisesini oerekakiti sãkiretxiti apaka. 21 Apanakini sãpiretapekana ninoa: “Paoro oerekanãtana Xoteoakori, Xoteo minakaniuau sauaki auakani, Moisesini oerekakiti itakanapinina ĩkapani. Oerekanãtana ninoa Teoso takaõtxikare imiakori ĩtoã imatakakani ĩkapani. Oerekanãtana ninoa aãtokiriakorini oerekakiti itakanapinina ĩkapani.” Ikara atoko itxanãtana ninoa. 22 Ninoa ! imarotapanikari pite uai apokini, ininiãkara natokopa atxatari akaminiri, kotxi anirekari ninoa imarotiniri apanakini sãpiretakiti poxiene inini. Anirekari ninoa imarotiniri pite auikapitikari Moisesini oerekakiti. 23 Ininiãkara ia pikama. Naia ipi ipi pakini kikiakori misãkiretari Teoso. Isãpiretarina Teosomonikari ikamaenetakitina tĩkane. 24 Ininiã pisa naiakata Moisesini oerekakiti iaõka hĩkamini ĩkapani, ininiãkara hĩkapaãtaua Teoso ĩkapani. Pite ĩkitxitari naia kii kixatiko ĩkapani. Ikara atoko ininiã, ikinimane imarotariko poxienetapa apanakini sãpiretakiti. Ninoa imarotariko Moisesini paniãtakiti pikamini. 25 Ninoapekana, Xoteo minakaniuau Xesosi sãkire auĩãkanipekana, ate

iokanatsopatapeka ninoamoni. Asãpiretana ate xinikakiti: —!Hinikapiriko nipokori teoso kãkiti kamakitimoni sikakori. !Hinikapiri arẽkatxi. Manotsaãtakori xini !hinikape. !Hĩsirĩkape pĩtanoro minakotokatika. !Hĩsirĩkape pĩtaniri minakotikatika. Ikara atoko atxa ate ninoamoni aiokanatsopatini —itxarina Paoro.

²⁶ Ininiã Paoro anikana ninoa kikiakori. Kati-matinĩkata ninoa kipaãtaua Teoso ĩkapani Moisesini oerekakiti iaõka ikaminina ĩkapani. Eereka Paoro ĩroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Isãpiretari sasetotxi ninoa keto iĩtona arokiko xipokini õti, kotxi iuasaakiko sasetotxi apakapari ninoa sikakiti Teosomoni.

Paoro Maĩkiko

²⁷ Iua semanati kaiamapeka ixipokini inakasaaki, ãtikaka Xoteoakori Ásia tixinikini atamatari Paoro Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Ninoa misãkirepiretari Paoro ikinimane kãkiti iuaã apotiitakanimoni, ininiã ninoa sãkire xika ikinimane omanatari Paoro. Eereka imaĩkarina Paoroni. ²⁸ Ásia tixinikini akiripoata:

—Hĩte Xoteoakori himoianataua ate. Ia kikira oerekari ikini itixitikini omanatinina Xoteoakori. Iara oerekari kãkiti Moisesi paniãtakiti imakamakani. Oerekari kãkiti mapaxitakaniri ia Teoso misãkiretiko aikoti. ĩkorasaaki !ipaxitari ia aiko, kotxi imĩĩroãna Xoteo minakaniua aiko ãki, ininiãkara itxikotari ia aiko Teoso nakiti —itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikara itxana, kotxi mĩtxi itikarina kiki Xoteo minakatiua Tópimo inakori Épeso sitatxitikiri Paorokata tĩpokotini sitatxi apanĩkaki. Txamari Paoro !anikari iua aiko ãki. Ininiã iuãkatarina

Paoro anikapekari iua aiko âki. ³⁰ Ininiã iua Paoro maĩkiko pirena iaripireta. Ikininape sitatxi auakani kenakoenetakasaakiri ikara, imitekana aikomoni. Imaĩkarina Paoro. Ikosekaĩtotarina. Teoso misãkiretiko aikotiã imipokiãkatarina Paoro. Iuasaakipeka aiko tore totaãkapeka. ³¹ Kãkiti iuaã apotiitakaniua nirekari okiniri Paoro. Sotatoakori Homaño inakaniua ninoa auĩte kenakoenetari ikinimane Xerosareẽ auakani neenamauatini. ³² Iuasaakipeka sotatoakori auĩte anikana sotatoakori. Imitekana Paoromoni. Kãkiti atapakasaakina sotatoakori auĩte sotatoakorikata, iuasaakiika iotoka Paoro iaritatinina.

³³ Ininiã sotatoakori auĩte maĩkari Paoro. Ipaniãtana sotatoakori Paoro iaxirikini ipi kohẽtxiã. Iposo atoko ipimaãna kãkiti itakote auakani:

—Kiripa ia kiki? Kixikapa ia atoko inaãka? — itxana ninoa.

³⁴ Ininiã âtikaka iuaã auakani, ia xikara. Apanakinipekana âti xikara, itxaãponãtana isãkirena. Sãkiretxi kaiãopokori ininiã, iua ! imarotari atão ixika. Ikara atoko ininiã, sotatoakori auĩte paniãtana sotatoakori, ninoa aapokomoni anikinirina Paoro. ³⁵ Sotato aapokokiri kanikoatxiã apokasaakina, sotatoakori õtanõkari Paoro ãto, kãkiti mamaĩkakaniri ãkapani. ³⁶ Kotxi kaiãopokori kãkiti itikini ãkani akiripoakata:

—Hõkariko. Hõkariko —itxanãtana.

³⁷ Paoro sotatoakori aapoko âki iĩroãnapanoka inakasaaki, Paoro txari sotatoakori auĩte:

—Apakata pite nimisãkiretini?

Ininiã sotato auĩte tikoka.

—Pite imarotari Krekoakori sãkire —itxari Paoro.

³⁸ —Kona piteni Exito tixinikiri pitxataua? Kona piteni kitatiki kamanãtari neenamatzixi auñtetxiakori pomanatini? Kona piteni anikatana ipi ipi pakini mio kokanirini iexamenakitekatanã ãparaã makipakaniãtaã? —ipimaãri Paoro.

³⁹ Ininiã Paoro:

—Kona notani. Xoteo nitxaua. Nota Taaso sitatxitikirirano nota. Taaso sitatxiti, sitatxi apiari inakari, Sirísia tixinikiri. Pauiritano nakira kãkiti nimisãkiretini —itxari iua.

⁴⁰ Ininiã sotatoakori auñte:

—Ari, pimisãkiretana.

Inakasaakiri Paoro tima kanikoatxiã. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti akiritini iotokini ãkapani, isãkire ikenakotinina ãkapani. Ikinipoko iotokasaaki, iua sãkirauata ninoakata Xoteo sãkireẽ, Epiráiko sãkireẽ.

22

Paoro Misãkiretari Xerosareẽ Auakani

¹ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, niriakori, hñkenakotariko nisãkire. Na maerekati na nikama. Erekarinokara nikama —itxa.

² Ninoa kenakotakasaakiri ninoaka sãkireẽ, Epiráiko sãkireẽ isãkirauatini, ! akiritaikana. Itsorãkaãtana.

³ Ininiã Paoro:

—Xoteopitkarano nota. Niponaniã Taaso sitatxiti, Sirísia tixiniã. Eereka uai Xerosareẽ sitatxiti napoka. Uaikara naneẽ. Iuasaaki koerekareri kimatireri Kamarieo inakori oerekano imakinika. Iua oerekano

akiomaneakorini kitxakapirĩkarini paniãtakiti imakinika. Nota parĩkauata Teoso ĩkapaninokara, hĩte parĩkauatini atokotxikana. ⁴ Mitxipeka nota kapokotana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, Xesosi kimaporeẽ sikani. Nimaĩkana, kateia ãki oka nitxana. Kiki, sito pakini nimaĩka. Nota xika ninoani ipĩpe. ⁵ Sasetotxiakori auĩte apiatakari, Xoteo auĩteakori pakini imarotari atãopitika nisãkire. Ninoakara sikano aãtsopa iõkatsopatakítina auĩtetxiakorimoni Tamásiko sitatxiti auakanimoni nanikini ĩkapani. Iua aãtsopa auiritano Xesosi sãkire auiãkani nimaĩkini. Ininiã nota sari iuaã Xesosi sãkire auiãkani nimaĩkini ĩkapani, Xerosareẽmoni nimikanapiriinina ĩkapani imisiritikona tĩkane.

⁶ –Apaniãxiti Tamásiko sitatxiti takote napokaãpotakasaaki, patimari iotximere iaxitikiri apoka notamoni. ⁷ Xiti nirika. Nikenakotari nakiriuãkatiko: “Saoro, Saoro, kinirepa pite misiritano nota?” itxano.

⁸ –Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

–Ininiã iua: “Nota Xesosi Nasaree sitatxitikirikarano nota. Pimisiritakitikarano nota,” itxano.

⁹ –Nimoianariakori atamatari iua iotximere, ininiã ipĩkarauatana. Na ĩkenakotarina nota misãkiretakari. ¹⁰ Ininiã nota: “Apiananiri, kipa pinireka pitemoni nikamini?” nitxari.

–Ininiã Apiananiri: “Ereẽ pitima. Tamásikomoni pisa. Iuaãtaã pisãpiretaãkako imakinika Teoso nireẽkiti pikamini ĩkapani,” itxa Apiananiri notamoni.

11 –Iua iotximere xika mōsiãreti nitxaua. Ininiã nimoianariakori kanōpiãpotano. Anikanona Tamásikomoni. 12 Iuaãtaã aua kiki Ananíasi inakori. Iua kamapikari akiomaneakorini kitxakapirĩkarini paniãtakiti. Ikinimane Xoteoakori Tamásiko auakani iteene paxitari iua. 13 Iua ina notamoni. Nota takote apoka itxa. Itxano: “Nitari Saoro, kōsiãre pitxako,” itxano nota.

–Iusaakipeka nota kōsiãrepeka nitxa. Natamatari iua. 14 Iua: “Akiomaneakorini Teosone mereëi pite inirekakiti pimarotini ĩkapani. Teoso mereëi pite Erekarinoka Kamakari patamatini ĩkapani. Teoso mereëi pite Erekarinoka Kamakari sãkire pikenakotini ĩkapani. 15 Pitekarako sãpiretariko itanapoko kãkitimoni atão Xesosi pirena, patamatakiti, pikenakotakiti pakini. 16 Ininiã kona okanani pitxape. Põkitikaua. Pipatxisataãkako. Pakiritariko Apiananiri uãka, ininiã iua makatzakari pimaerekani,” Ananíasi txano nota.

17 Eereka nikanapiriã Xerosareëmoni. Teoso misãkiretiko aicotimoni nisa. Iuaã Teoso nimisãkirenãtakasaaki, nitaponetari Apiananiri. 18 Natamatari iua. Itxano nota: “Katima pitxako. Xerosareë posipika uatxapeka. Uai auakani ! aukapaniri nota pirena pisãpiretakiti,” itxa.

19 Ininiã nota: “Apiananiri, nota nitapekana kãkiti pisãkire auiãkani ikini aikoti Xoteo apotiitiniãtaãua. Niãsokapekana. Kateia ãki nitapekana. Ninoa imarotapitikari ikara nikamakiti. 20 Pite sãkire sãpiretakari Estevão inakori okikosaaki, nota aua iuaã. Iusaaki

ninĩkatari kokanirini mãka inopinikiri. Nota apokaerekatari okinirina iuani.”

²¹ —Ininiã Apiananiri: “Pisipeka. Ōtakoxiti niokanatai Xoteo minakonimoni,” itxano —itxa Paoro kãkitimoni.

Paoro Homano Itxaua

²² Iuasaakipeka Xoteo minakonimoni isini xika, kãkiti iuaã apotiitakaniua !inirekaikarina Paoro sãkire ikenakotinina. Omanãkarauata. Akiripoakatana:

—Hõkariko. !Erekari auapanika inini —itxana.

²³ Akiripoakatana. Iõkokarina imãkana inopinikiri. Kipatxi okarapekatana apaka, kotxi omanãkarauata. ²⁴ Ininiã sotatoakori auĩte paniãtana sotatoakori anikiniri Paoro aiko kaikori ãki, sotatoakori aapoko ãki. Ipaniãtana Paoro ixirokitatiko tĩkane, kotxi inirekari imarotini Paoro omanatiko xika. ²⁵ Paoroni iĩtxikasaakina ixirokitatiko ãkapani, Paoro pimaãri sotato itakote timakari:

—Erekari atxiĩti hĩte xirokitatiniri kiki Homano inakori maxikatĩka? Homano nitxaua. Kixikapa hĩte nirekari hĩxirokitatinino? —Paoro txari iua.

²⁶ Ininiãkara sotato sari iauĩtemoni.

—Iua kiki amaĩkakiti Homano itxaua iua, ininiãkara erepaniko iuamoni pikamakiti tĩkane —itxari.

²⁷ Ininiã sotatoakori auĩte sari Paoromoni.

—Pisãpiretano. Homanokani pitxataua? —itxari Paoro.

Ininiã Paoro:

—Iuapitikarano nota.

²⁸ Sotatoakori auĩte txari:

—Nota Homano nitxaua, kotxi niĩkitxitari aãtsopa ãki Homano nininiua ãkapani. Pakaroneri.

Ininiã Paoro:

—Niponaniãkasaaki Homano nitxapekaua —itxa.

²⁹ Iuasaaki Paoro xirokaaritakani patimari isinina. Sotatoakori auíte pīkarauata, Paoro Homano ininiua imarotakasaaki, kotxi iua paniātana sotatoakori iĩtxikiniri Paoro.

Paoro Xoteo Auíteakori Apisatoõ

³⁰ Katimatinĩkata sotatoakori auíte koxirikari Paoro. Inirekari imarotiniri Xoteo apoĩtiniri, ininiã ipīkapiretana sasetotxi auíteakori, Xoteo auíteakorikata. Ipaniātari Paoro itimini ninoa apisatoõ.

23

¹ Ininiã Paoro iteene mixinitoõtana Xoteo auíteakori.

—Nitariakori, erekari nikaminiritika, uatxa uai naua. Teoso nireẽkitinoka ninireka nikamini. Teoso imarotari ikara, kotxi imarotari nixinikakiti nãkixinireẽ —itxa.

² Sasetotxiakori auíte apiatakari Ananíasi inakori !ipotxitari Paoro sãkire, ininiã ipaniātari Paoro takote auakani aritiniri Paoro sona. ³ Ininiã Paoro:

—Teosokarako aritaiko pite. Aapokotxi tare txĩtatakori atoko pitxa pite, kotxi mapara peerekai, txamari pãkixinireẽ maerekatinoka. Pite topãkanãta ereẽ nota pikenakotini ĩkapani akiomaneakorini paniãtakiti iaõka pikamini ĩkapani, txamari pipaniātari niaritiko. Akiomaneakorini na paniātari ikara atoko inakari. Pite kona kamari ninoa paniãtakiti — Paoro txari iua auĩtetxi.

⁴ Paoro takote auakani txitari Paoro:

—!Erekari pimisãkirepiretiniri sasetotxi auñte api-atakari Teoso nakiti —itxana.

⁵ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, ! nimarotari iua sasetotxi auñte apiatakari ininiua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kona pimisãkirepiretapiri hñauñte.”

⁶ Paoro atamatana kãkiti iuaã apotiitakaniua. Apanakini satoseoakori itxauana. Apanakini pariseoakori itxauana. Ininiã itapararitika isãpiretana:

—Nitariakori, pariseokarano nota. Pariseo ãkirikarano nota. Uai nota minaãka hñte apisatoõ, kotxi nota auikari ipĩkanipeka õkitikiniua, iuaĩkana auãki ininina ãkapani —itxana ninoa.

⁷ Iuasaakipeka pariseoakori, satoseoakori pakini taparakienatakakaua, kotxi pariseoakori auikari Paoro sãkire. Satoseakori ! auikari Paoro sãkire. ⁸ Kotxi satoseoakori ! auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ãkapani. Kona auikarina Teoso nitiriakori iaxitikini auini. Kona auikarina matamatakoni auini. Pariseoakori auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ãkapani. Auikarina Teoso nitiriakori auini. Auikarina matamatakoni auini apaka.

⁹ Iuasaaki ikinimane apia akiripoakata. Itaparakienatakauana. Pariseoakori, kaiõkatsoparerini inakoni, õkitikaua. Itapararitika itxana:

—Atemoni ia kiki !ikamari maerekati. Atxiñti matamatakoti, atxiñti Teoso nitiri iaxitikiri sãkirauata iuakata. Ininiãkara !apakata anaiatiniri Teoso —itxana.

10 Ninoa iteene taparakienatakakauana, ininiã ineenamauaaritana. Sotatoakori auïte pïkari ninoa okiniri Paoro, ininiã ipaniãtana sotatoakori:

—Hīsako kãkiti sauaki apanïkaki. Iuaã himakatzakariko Paoro. Hanïkariko sotatoakori aapokomoni —itxana.

Ininiã anïkarina iuaã.

11 Áti ïkanõkati Apiananiri apoka Paoromoni. Paoro takote itima. Itxari:

—Kataparaxinire pitxako. Pisãpiretapekari nota pïrena uai Xerosareë. Apaka pisãpiretariko nota pïrena Homa sitatxiti —itxari.

Xoteoakori Nirekari Okinirina Paoro

12 Katimatinïkata apanakini Xoteoakori apoti-itaua. Ixinïkarina Paoro okini ïkapani. Ninoa txari:

—!Anipokotapani, !aãtapani, Paoro aõkini apisa —itxana.

13 Ninoa Xoteoakori koarëta apikomoni.

14 Eereka ninoa sari sasetotxi auïteakorimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa txana:

—Ate okaenetari Paoro. ! Anipokotapani iua aõkini apisa. 15 Ininiã hïte aãuïteakori amanaãriko sotatoakori auïte, imininiri Paoro uai. Hīsãpiretariko sotato auïte, hinirekari apikomoni hïpïmainiri Paoro. Iuasaaki ate iãtapariko kimaporiã aõkiniri ïkapani —itxana ninoa.

16 Paoro itaro ãkiri kenakoenetari Paoro okaenetiko, ininiãkara ïroã sotatoakori aapoko, sãpireta itxari iritanirimoni. 17 Ininiã Paoro misãkiretari sotato auïte poiãori.

—Panïkari ia ãtokori hïauïtemoni. Iminapiretakiti inireka isãpiretiniri iua —itxa.

18 Ininiã sotato auñte poiãori anikari iua auñtemoni.

—Ate maĩkakiti Paoro misãkiretano nota, ia ãtokori pitemoni niminini, kotxi inirekari isãkirauatini pitekata —itxari.

19 Ininiã apiari anikari iuakoã ninoanani auiniãtaã. Ininiã iua:

—Kipa pinireka pisãpiretinino? —itxari.

20 Ininiã iua ãtokori apakapapiretari:

—Xoteo auñteakori nirekari amanainii katana pokamara Paoro panikini ninoamoni. Isãpiretainako pite, inirekapanikarina apikomoni Paoro sãkire ikenakotinina. Txamari paxirari ninoa sãkire. 21 ! Pauikapena, kotxi koarëta apikomoni kikiakori kipatauako kimaporiã Paoro iãtapinina, okinirina ãkapani. Ninoa kikiakori txapeka ! inipokotaikana, ! iãtaikana, Paoro imokakinina apisa. Ninoa iposopeka kimaporiã iãtapinirina Paoro. Ninoa iãtapari ninoa nirekakiti pikamini —itxari sotato auñte.

22 Ininiã sotato auñte:

—! Pisãpiretapiri notamoni pisãpiretakiti apanakinimoni.

Ininiã iokanataro ãtokori ikanapiriini aapokomoni.

Paoro Iokanataãka Périsi Inakorimoni

23 Iposo atoko sotato auñte pĩkapiretana ipi sota-toakori auñtetxi poiãoni inakaniua. Imisãkiretana:

—Hãpotiitana tosëtosi sotatoakori ikitiã sikani, setëta sotatoakori kavaro nopini sikani, tosëtosi sotatoakori meretaua anikakani pakini. Iposope hĩtxako ia ãkanõkati novi oara hĩpotorikini Sesarëia sitatxitimoni hĩsini ãkapani. 24 Kavaroakoro hĩsikari

Paoro, oa nopini isini ĩkapani. !Hãuiritapiri Paoro okiko. Hanĩkari Paoro Homanoakori auĩtemoni Périsi inakorimoni –itxana ninoa.

²⁵ Iposo atoko sotato auĩte iõkatsopata:

²⁶ Nota Kráotxio Arísia inakorino iõkatsopata apiarimoni, pite Périsi aãuĩtemoni. Ereẽkai. ²⁷ Ia kiki Paoro inakori Xoteoakori maĩkakiti. Ninoa nirekari okiniri. Nota, nisotatoneakorikata makatxakari iua, kotxi Homano itxaua.

²⁸ Ninirekari nimarotiniri kixikapa ninoa nirekari okiniri Paoro, ininiãkara nanikari iua Xoteoakori auĩteakori apotiitiniãtaãua. ²⁹ Iuaã nimarotari ixika !auari kateia ãki ikaikotini ĩkapani. Ixika !auari ipinini ĩkapani. Ninoa apoĩtari iua ninoa atokiriakorini paniãtakiti imakamakani xika. ³⁰ Nikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri Paoro, ininiã niokanataru iua pitemoni. Nipaniãtana Paoro apoĩtakani isãpiretiniina Paoro kamakiti. Iananirako niõkatsopata. Ereẽpiko,

itxa sotato auĩte sãkire Périsimoni.

³¹ Sotatoakori auĩte paniãtiniri atokokana sotatoakori anikari Paoro. ĩkanõka anikarina Átxipatiritxi sitatxitimoni. ³² Katimatinĩkata sotatoakori ikitiãna sikaninanira kanapiriã sotato aapokomoni. Kavaro nopini sikani anikari Paoro apĩkomoni. ³³ Anikarina Sesaréia sitatxitimoni. Isikarina Paoro iõkatsoparikata auĩtetximoni, Périsi inakorimoni. ³⁴ Ininiã iua atatsopataru iua iõkatsopari. Iposo atoko ipimaãri Paoro:

–Kitixinepa paua? –itxari iua.

Ininiã Paoro:

–Sirísia tixinikirirano –itxa.

³⁵ Ininiã Périsi txari:

—Pikamapiretakini apokasaaki, nikemariko pisākire —itxa.

Ininiā ipaniātana sotatoakori:

—Erotxini kamakiti aikoti āki hinīkatariko Paoro.

24

Paoro Apoītiko Pirena

¹ Sīko ōti auakasaaki, sasetotxiakori auīte api-atakari Ananíasi inakori sari Sesaréia sitatxiti-moni. Apoka iuaā kiomātxiakorikata, kiki Tétoro in-akorikata apaka. Iua Tétoro kākiti ĩkapani kasākireri kākiti misiritiko mereēkari apisatoō. Ninoa apoka Périsi apisatoō Paoro apoītinina ĩkapani. ² Ninoa apokasaaki, sotato minari Paoro Périsi apisatoō. Iposo atoko Tétoro akiritaāka isākirauatini ĩkapani. Ininiā Tétoro apoītari Paoro:

—Périsi, apiari pitxaua. Auītetxi kimatireri pitxaua, kotxi mapakanani atixine neenamtxi !auari. Mitxi kaiāopokori maerekati kamakori. Uatxa maerekati poiāoāpota, kotxi pite kamari erekari kākiti ĩkapani. ³ Erekapitikari pikamak-iti ate ĩkapani. Ate apokaerekatari. ⁴ Kona ninirekari niomakotetinii pite, ininiākara nisākire poiāoka apikomoni nisāpiretai, ininiā pikenakotari nisākire.

⁵ —Ia kiki !erekari. Pamonōkoniri. Itxīkitakari Xoteoakori neenamauatini ikini itixiti. Kiki Nasaree sitatxitikiri sākire auiākanj auīte itxaua iua Paoro.

⁶ Teoso misākiretiko aikoti imapaxitakanisaaki, ate maīkari iua. Akiomaneakorini oerekini atoko atxamariko Paoro. ⁷ Txamari iusaakipeka sota-toakori auīte Arísia inakori apoka iuaā. Imaktx-akari Paoro itapararitika ate sauaki. ⁸ Eereka Arísia paniātaua pitemoni ainini. Pite pimaāriko

Paoro, ininiã pimarotari asãpiretakiti inipitika inini —Tétoro txari Périsi.

⁹ Iuasaaki Xoteoakori iuaã auakani:

—Ari, inipitikara isãkire —itxarina Périsi.

Paoro Sãkire Périsi Apisatoõ

¹⁰ Iposo atoko Périsi paniãtari Paoro isãpirenauatini. Ininiã Paoro: —Nimarotapitikari kona uatxakani ate tixine auakani misiritiko mereẽkari pitxaua. Ininiãkara nota apokaerekatari pitemoni nisãpiretiniri nikamakiti.

¹¹ Tosi õti pakini napakari nisa Xerosareẽmoni

Teoso nimisãkiretini ãkapani. Pipimaãri apanakini atãokani nisãkire.

¹² Nanera ! ikenakotari nota txitiniri ãti Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Ikininape Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti ãki ! atamatarina neenamtxi nikamãkitakini. ãtiãtaã apaka !

atamatarina nitxãkitakiniri kãkiti neenamtxi ikaminina.

¹³ Nanera maxikatiïka kamapiretano nota. !Itikanona nota maerekati nikamini.

¹⁴ Nota aukari Xesosi sãkire. Ia atão. Naneramoni Xesosi sãkire na atão. Nota parãkauata ate atokiriakorini

Teosone ãkapani Xesosi sãkire nikãpitakasaaki.

Moisesini paniãtakiti apaka nauika. Teoso

sãkire sãpiretakanini iõkatsopatakiti apaka nauika.

¹⁵ Nanera aukari Teoso õkitikinina ikininape kãkiti ipãkani. Erekarini, maerekani apaka õkitikauako

iuaãkana auãki ininina ãkapani. Nota apaka aukari

ikara. ¹⁶ Ikinioõtika ninirekari atãonoka nikamini

Teoso ãkapani, kãkiti ãkapani apaka.

¹⁷ —Ninapapekari mapakanani ãtiãtaã, eereka

nikanapiriã Xerosareẽmoni. Iuaã nisa txineiro

ninirimanemoni matxineirotenimonini nanikini

ãkapani. Apaka iuaã ninirekari nisikaenetakiti

Teosomoni nisikini. ¹⁸ Nisikaenetakiti Teosomoni nisikasaaki Teoso misäkiretiko aikoti äki, nikipaãtaua Moisesini oerekakiti iaõka. Iuasaaki Xoteoakori Ásia tixinikini itikano nota. Käkiti apotiitakaniua ! auari notakata iuasaaki. Neenamtxi ! auari iuasaaki. ¹⁹ Ninoa itikano. Maerekati nikamaãkamako, kinirepa kona ninoa apoka uai uatxa pite isãpiretinina ïkapani? ²⁰ Ninoa uai mapokakanisaaki, pipimaãna nanera ikenakotakitina, itikakitina nota Xoteo auïteakori apisatoõ nauakasaaki. Kipa atxiïti nimaerekani iuasaaki? Iuasaaki kona nikamari maerekati. ²¹ Atxiïti iuasaaki nanera ! apokaerekatari nisäkire, kotxi nitxana: “Nota auikari ipïkani õkitikiniua, iuaïkana auãki inini ïkapani. Ikara nauïkakiti sãkiretxiti xika hïte maïkano nota.” Atxiïti nanera ! apokaerekatari ikara nisäkire – itxa Paoro sãkire Périsimoni.

²² Périsi iteene imarotapekari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti. Iua misäkiretana ninoa:

–Sotatoakori auïte Arisia inakori apokapanikako uai. Iuasaakiko nisãpiretari kiãtokopa nitxtari Paoro. Uatxa xipope asãkire –itxa Périsi.

²³ Ipaniãtari sotato auïte poiãori inakari Paoro nïkatakari tïkane:

–Pinïkatariko Paoro. Pauiritariko inirekiniãtaã isini. Pauiritariko inirimane apokini iuamoni. Pauiritariko inirekakiti isikinirina –itxa Périsi.

Paoro Sãkirauata Périsi, Tosira Pakinikata

²⁴ Mapaõti napa atoko Périsi ïtanorokata Tosira inakorokata apoka Paoro auiniãtaã. Xoteo oa. Périsi pïkapiretari Paoro. Iua apokasaaki, Paoro sãpiretana ninoa Kristo Xesosi sãkire auikiko, ininiã ninoa kenakotari. ²⁵ Paoro sãpiretari Teoso

sãkire atão inakari kamiko pirena. Isãpiretari Teoso sãkire ïtotxi nireëkiti amakamakani. Isãpiretari kãkiti misiritiko itixi xipokini õti apokasaaki. Ininiãkara Périsi pĩkarauata.

—Iaõpe. Pisipe. Æti õti niparĩka mauakanisaaki, iuaĩkana nipĩkapiretai —itxari.

²⁶ Périsi nirekari Paoro sikiniri txineiro iuamoni, isikakiniri ïkapani. Ininiãkara itokata ipĩkapiretari Paoro iuakata isãkirauatini.

²⁷ Ipikanani napa atoko Pó시오 Pésito inakori auĩtetxi txapekaua, ininiã Périsi sipe. Périsi nirekari Xoteoakori apokaerekatiniri iua, ininiã isini apisa !isikakari Paoro, ininiã Paoro kaikotapanika kateia ãki.

25

Paoro Amanaãri Sesakata Isãkirauatini

¹ Pésito aua Sesaréia sitatxiti ipi ãti pakini õti, eereka isari Xerosareẽmoni. ² Iuaã sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori pakini kamapiretari Paoro Pésitomoni. ³ Ninoa iteene amanaãri Pésito: —Pikamariko ate nireëkiti. Piminariko Paoro uai Xerosareẽmoni —itxana.

Ikara ninoa nireka, kotxi okaenetarina Paoro ipixinipokoriti. ⁴ Txamari Pésito apakapapiretana:

—Kona, Sesaréia sitatxitikarako aua Paoro. Mapaõti napa atoko nota kanapiriã iuamoni. ⁵ Hinirekiniãri, ãtikaka hĩte sari iuamoni notakata. Iuaã hĩsãpiretari Paoro kamakiti maerekati —Pésito txana ninoa.

⁶ Pésito napari ipi semanati Xerosareẽ. Eereka ikanapiriã Sesaréiamoni. Katimatinĩkata ïroã aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuaã ipĩkapiretari

Paoro. ⁷ Paoro apokasaaki, Xoteo Xerosareĕkini ākitari iua. Apoĭtarina iua maerekati kaiāopokori ikamakiti, txamari imaerekani itikakari !auari, kotxi !ikamari maerekati. ⁸ Eereka Paoro:

—Maerekati na nikama. Xoteoakori aātokiriakorini paniātakiti nikamapitika. Teoso misākiretiko aikoti nipaxitapitika. Homano auĭte paniātakiti, Sesa inakori paniātakiti nikamapitika —itxa.

⁹ Pésito nirekari Xoteoakori apokaerekatiniri iuaka, ininiā ipimaāri Paoro:

—Pinirekatari Xerosareĕ pisini? Iuaārako nota kenakotariko nanera sākire, pite sākire apaka — itxa.

¹⁰ Txamari Paoro:

—Konapitini. Homano nitxaua. ! Apakata Xerosareĕ Xoteoakori apisatoō nisākire kenakotiko. Uaikara Homanoakori auĭte Sesa nirekari Homano sākirauatini kākiti misiritiko sāpiretakani apisatoō. Erekari uai pikenakotiniri nisākire. Pite iteene imarotari kona xatiki maerekati nikama Xoteoakorimoni. ¹¹ Ixika auiniā nipinini ĭkapani, maerekati nikaminiā, ininiā apakata nipinini. Txamari nanera na atāo apoĭtano nota, ininiā naneramoni nisikanapakiri !auari. Ninirekari Sesamoni nisini —itxa Paoro sākire.

¹² Ininiā Pésito sākirauata iua ōtākikakanikata Paoro Sesamoni isini ĭkapani. Eereka apakapapiretari Paoro:

—Pite nirekari Sesamoni pisini, ininiārako iua-monirako pisa —itxari Paoro.

Pésito Sākirauata Akiripakata

13 Mapaõti napa atoko auñtetxi Akiripa inakori apoka Sesaréia itaro Perenisi inakorokata. Ninoa ianapokota Pésitomoni. 14 Mapaõti napa atoko Pésito sãpiretari Paoro Akiripamoni:

—Uai aua kiki kateia ãki Périsi takakiti Paoro inakori. 15 Xerosareë napokasaaki, sasetotxi auñteakori, Xoteo auñteakori apaka apoñtari iua. Inirekarina nota paniãtiniri iua okiko. 16 Txamari nisãpiretana: “Homanoakori kona okari kãkiti ãti apoñtakiti, iua apoñtakiti sãkire imakenakotakani apisa. Merepanika erekari iua apokini iua apoñtakanikata kãkiti misiritiko mereëkari apisatoõ, ninoa sãkire kãkiti misiritiko mereëkari kenakotini ñkapani,” nitxana.

17 —Paoro omanatakani uai apokasaaki, katimatinñkata niñroã kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuaã nipñkapiretari Paoro, ininiã iua apoka iua omanatakani apisatoõ. 18 Ninoa sãkirauata. Apoñtarina Paoro. Niuãkatari ninoa sãpiretiniri maerekati Paoro kamakiti. 19 Txamari ninoa auiãkiti sãkiretxiti xika ninoa omanatari Paoro. Kiki ipñkari Xesosi inakori xikara apoñtarina. Paoro auñkari Xesosi iuañkana auãki inini. Ninoa lauñkari Xesosi õkitikiniua.

20 —Iusaaki na nimarotari nikamakiti ñkane. Ininiã nipimaãri Paoro: “Na pinirekatari Xerosareë pisini? Iuaã pite apoñtakani, pite pakini kenakotaãkako,” nitxari Paoro. 21 Txamari iua apakapapiretano: “Kona. Sesamonira ninireka nisini,” itxano nota. Ininiã notara paniãtari iua kateia ãki ikaikotiniritika niokanatariko Sesamoni —itxa Pésito.

22 Ininiã Akiripa:

—Nota nirekari nikenakotiniri iua kiki sãkire — itxa.

Ininiã Pésito:

—Katanarako pikenakotari iua sãkire —itxa.

Akiripa, Perenisi Pakini Apoka Pésitomoni

²³ Katimatinĩkata Akiripa, Perenisi pakini apoka, itomaneri initiriakorikata. Peeremãkapokona. Iĩroãna kãkiti apotiitiniãtaãua. Sotato auĩteakori, sitatxi auakani auĩteakori pakini iĩroã. Eereka Pésito pĩkapiretari Paoro, ininiã Paoro minaãka. ²⁴ Ininiã Pésito:

—Pite, Akiripa, hĩte atekata apotiitakaniua apaka, hãtamataria ia kiki. Ikinimane Xoteoakori uai auakani, Xerosareẽ auakani apaka ! apokaerekataria ia. Isãpiretanona ia maerekati ininiua. Ninoa amanaãno ia okiko. ²⁵ Notamoni maerekati ! ikama ia. Notamoni ixika ! auari ipinini iĩkapani. Eereka ia amanaãno apiari Sesamoni isini, ininiã nota auiritari isini.

²⁶ Txamari ! nimarotari ixika niõkatsopatini Sesamoni. Ininiãkara nimirari Paoro hĩte apisatoõ isãkire hĩkenakotini iĩkapani. Akiripa, apiari pitxaua pite, ininiã ninirekari pite sãpiretinino nota niõkatsopatakiti tĩkane. Ia hĩkenakotaka atoko hĩsãpiretano Sesamoni niõkatsopatini iĩkapani. ²⁷ ! Apakata kateia ãkikiri Sesamoni niokanatini ixika nimasãpiretakaniã, kotxi Sesa nirekari imarotiniri ikamakiti xika.

26

Paoro Sãkirauatini Akiripa Apisatoõ

¹ Eereka Akiripa paniãtari Paoro:

—Nauritai pisãpiretiniua pimaĩkiko xika.

Ininiã Paoro ôkatari iuako isãkire isãpiretini ïkapani. Iposo atoko Paoro sãkirauata, maerekati imakamakani ninoa imarotini ïkapani.

² —Aãuïte Akiripa, notamoni erekari pite apisatoõ nisãpiretiniri Xoteoakori apoïtinino.

³ Kotxi pite iteene imarotari ate atokiriakorini oereëkiti, Xoteoakori paniãtakiti. Ininiã namanaãi pikenakotiniri nisãkire imakinika.

⁴ —Xoteoakori imarotano nota ãtokoripanika ninakasaakiua, nitixine nauakasaaki. Eereka Xerosareë nauakasaaki ninoa imarotano. Imarotarina ikiniõtika nauini. ⁵ Mixakapokoni ninoa imarotano nota. Imarotarina pariseo nininiãua. Ikara isãpiretaina, inirekiniãna. Kãkiti pariseo inakari iteene aukari ate atokiriakorini oereëkiti sãkiretxiti.

⁶ —Xoteoakori uatxa omanatano nota, kotxi nauikari Teoso sikaenetakiti ate atokiriakorimoni apokapeka uatxa. ⁷ Ate nirimane, tosi pakini niri-manetxi, iãtapari ikara Teoso sikaenetakiti apokini õti. Ninoa parïkauata Teoso ïkapani ïkanõka, poka-mara pakini. Niauïte Akiripa, ikara Teoso sikaenetakiti xika Xoteoakori maïkano nota. ⁸ Kinirepa hïte ! aukari Teoso posotiniri ipïkari õkitikini, iuaïkana auãki inini ïkapani?

⁹ —Mitxipeka nota omanatari Xesosi Nasareekiri, hïte omanatiniri atokokana, ininiã nikapokotari isãkire auïãkani. ¹⁰ Xerosareë nauakasaaki, nikapokotari isãkire auïãkani. Sasetotxi auïteakori auiritano kãkiti Teoso nakitiakori kateia ãki nitakini. Kaiãopokori nitaka kateia ãki. Xoteo auïteakori nirekasaakiri okinina, nota apaka nirekari. ¹¹ Nisari Xoteo apotiitiniua aikotimoni ikininape Xesosi sãkire

auiãkani nimisiritini ïkapani. Ninirekari Xesosi sãkire auikiko xipokini. Iteene nomanatana, ininiãkara nisari apanakini sitatxitimoni ninoa nikapokotini ïkapani.

¹² —Ikara xika nisari Tamásiko sitatxitimoni. Sasetotxi auñteakori auiritano nisini. Ipaniãtanona Xesosi sãkire auiãkani nimaĩkini. ¹³ Ipixinipokoriti, apaniãxiti iotximere iaxitikiri apoka notamoni. Atokatxi iotximere poiãoka. Ikara iotximere apiata. Iua iotximere ãki nota nimoianariako-rikata aua. ¹⁴ Ate iriãkata xitipe. Iuasaakipeka nikenakotari nakiritiko: “Saoro, Saoro,” itxano Epiráiko inakori sãkiretxitiã. “Kixikapa pimisiritano nota? Piteka pimisiritaua, nota pimisiritakasaaki. Atxiĩti kema auñteka karotaua ipitikiri aãketeẽ. Iua kema auñte atoko pitxa,” itxano.

¹⁵ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Xesosira nota, pimisiritaktikarano nota. ¹⁶ Pitima. Nota oerekaua pitemoni, pite nimereini ïkapani, ninitiri pininiua ïkapani. Uatxa pitikakiti pisãpiretako apanakinimoni. Pisãpiretapanikariko ikinimane kãkiti apikomoni noerekakiti tĩkane. ¹⁷ Ninĩkataiko pite Xoteo sauaki pauakasaaki, Xoteo minakanuia sauaki pauakasaaki apaka. Xoteo minakonimoni niokanatai pisini. ¹⁸ Kãkiti ipiaã sikani atoko itxana, kotxi !imarotarina Teoso sãkire. Mõsiãreni atoko ninoa, kotxi !atamatarina Teoso kimapore. Ininiãkara pitekara oerekanako Teoso sãkire ikimapore imarotinina ïkapani, ipiã itakanapinina, ikamaramoni isinina ïkapani. Ininiãkara !ikamaikari Satanasi paniãtakiti. Teoso

paniãtakitinoka ikamana eereka. Ininiã ninoa auikariko nisãkire, ininiãkara nota makatxakariko ninoa maerekani. Ininiã Teoso nakitiakori ninoa apaka txauana,” Xesosi txano nota.

¹⁹ —Niauïte Akiripa, ikara atoko ininiãra, nikamapekari imakinika Xesosi paniãtakiti, iaxiti iotximere apokasaaki nikenakotakiti.

²⁰ Nisãpiretari Xesosi sãkire merepitipanika kãkiti Tamásiko sitatxiti auakanimoni, eereka nisãpiretari Xerosareë auakanimoni. Eereka nisãpiretari ikinimane Xotéia tõpa auakanimoni. Eereka nisãpiretari kãkiti Xoteo minakonimoni. Nisinimoni nisãpireãpotana ninoa: “Himaerekani hïtakanapako. Hãuikariko Teoso sãkire. Erekarinoka hïkamako, ininiãkara aimarotapitikari maerekati hïtakanapini,” nitxana. ²¹ Ikara atoko nitxana ikinimane nisãpiretini. Ikara nisãkire xika Xoteoakori maïkano nota Teoso misãkiretiko aikoti ãki nauakasaaki. Kinirão okaka itxanona. ²² Uatxa nauapanika, kotxi Teoso nïkatano nota. Ininiã ia õti Xesosi sãkire nisãpireta hïte apiarinimoni, hïte poiãorinimoni apaka. Moisesini sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Ninoa sãpiretari Teoso mereëkiti apokini. ²³ Ninoa txari: “Teoso Mereëkiti apokako. Iua misiritaãkako. Iuakarako õkitikaua ipinaka atoko. Iuaïkana auãki itxako. Mitxi ipinakari ! õkitikaua. Merepanika iua õkitikaua. Iuara sãpiretariko Xoteoakori maerekani makatxakiko, Xoteo minakaniua maerekani makatxakiko apaka,” itxana Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa sãpiretakiti iaõka nota sãpiretai apaka —itxa Paoro.

²⁴ Paoro ikara atoko inakasaaki, Pésito akiritari:

—Paoro, !kiĩkitei. Pimapitxiriãpota iteene papa-iaõkaruatini xika —itxa.

²⁵ Ininiã Paoro:

—Niauĩte Pésito, kona nimapitxirita nota. Atãopitikara nisãkire nikama. Erekarini nisãkire.

²⁶ Niauĩte Akiripa, pimarotapekari nota sãpiretakiti, ininiã kataparaxinireno nimisãkiretinii. Pimarotari Xesosi pirena, kotxi Xesosi ipĩkasaaki, kona kipatakoriãtaãni ipina.

²⁷ Niauĩte Akiripa, pite auikatari Teoso sãkire sãpiretakani sãkire? Nota imarotari pite auikiniri.

²⁸ Ininiã Akiripa:

—Pite sãkire txĩkitakaaritano nota Xesosi sãkire nauikini —itxari.

²⁹ Ininiã Paoro:

—Teoso imarotari. Ninirekari pite, hĩte hĩkinika uatxa nisãkire kenakotakani pakini iteene hãuikiniri Xesosi sãkire nota auikiniri atokotxikana. Txamari kona nota nirekaĩ hĩte kateia ãki hãuini nota atoko —itxa Paoro sãkire.

³⁰ Paoro sãkirauataka atoko auĩtetxi Akiripa, itaro Perenisi, Pésito, ikinimane ninoakata ãkani pakini, itimana. ³¹ Iporikiti ipokĩkasaakina, imisãkiretakakana:

—!Auari ikira kiki okiko xika. !Auari kateia ãki itakiko xika.

³² Ininiã Akiripa txari Pésito:

—Ikira kiki mamanaãkaniãri Sesamoni isini, isikakaãkapiimako.

27

Paoro Potorika Homamoni Isini

¹ Eereka Pésito sãpiretaua ate iketo apope Itária tixinimoni aĩpiriãtini. Paoro apanakini maĩkakoni apaka sikaãka Xório inakorimoni. Iua Xório seĩ

pakini sotato auñte itxaua. Sesa sotatone itxaua. ² Ate iereētaua maporo āki, Ataramítxio sitatxitikero āki. Ásia tixinimoni sikaro oa maporo. Kiki, Arisitako inakori sari atekata. Iua Tesarónika sitatxitikiri, Masetónia tixinikiri iua Arisitako. Ininiã ate sipe. ³ Katimatinĩkata ate apoka Sitoõ ioporokoti. Xório tiretari Paoro, ininiã auiritari iua aõkimaneremoni isini iuaã, inirekakiti apakapini ĩkapani. ⁴ Eereka ate poterika iuaã. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisamoni, ininiã maporo iopiriãri Xipri pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. ⁵ Ate ĩpiriãtari potxoari uiniti. Sirísia tixini takote anapa. Pãpírĩa tixini takote anapa. Ate apoka Miha sitatxiti, Arísia tixiniã. ⁶ Iuaã sotato auñte apokaro maporo Arexãtria sitatxitikero, Itária tixinimoni sikaro. Iua iereētakaua ate oa maporo āki.

⁷ Iuaĩkana apotorika. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisatoõ, ininiã ianaritika asaãpota mapaõtipeka, ininiã eereka aãpoka Sinito sitatxiti apisatoõ. ĩtima tapara xika ! aposotaika apikomoni asini anirekinimoni, ininiã aiopiriãri Kreta pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. Iuaã anaparĩ Saomona pokomiriĩti. ⁸ Ianaritika asaãpota imiriĩ takote. Aãpoka ioporoko “Ioporoko Erekari” akiritikoãtaã, Araséa sitatxiti takote.

⁹ Iuaã aãuapokota. Pamonõkoniri apikomoni asini. Kiiniri Teoso ĩkapani kãkiti manipokotakani inapapeka, ininiã imarotaãka ĩtima kataparari ka-iamapeka apokini. Ininiã Paoro õtãkikana ninoa:

¹⁰ —Apikomoni asiniã, pamonõkoniri. ĩtima kataparari kasaikamaro maporo atiikata. Kãkiti ipinako —itxa Paoro.

11 Txamari sotatoakori auíte ! auikari Paoro sãkire. Iua auikapiretari kamaporoteri sãkire, maporo nĩkatakari pakini sãkire. 12 Kaiãopokori maporo ãki parĩkauatakani txari:

—Ia ioporoko kona erekari mitaã anapini. Masa apikomoni. Atxiĩti aposota Penisi sitatxitimoni aãpokini. Iuaã manapakakari mitaã —itxana.

Penisi sitatxiti Kreta inakori pokomiriĩti ioporokoti. Atokatxi ereẽkokini manapi aua Penisi sitatxiti.

Ïtima Kataparari Pirena

13 Iuasaaki Ïtima poiãoka apokaãpota ate tikinimoni, ininiã ninoa uãkatari:

—Uatxaika erekapekari Penisi sitatxitimoni asini —itxana.

Ininiã õtanõkarina kai, maporo maĩkiko, ininiã potorika atxa. Kreta miriĩti takote anapaãpota. ! Anirekari potxoari uiniti apanĩkakiã asini, kotxi pamonõkoniri iuaã. 14 Txamari patimari Ïtima iteene inataparata Kreta pokomiriĩtikiri. Ïtima uãka “Atokatxi Pokĩkinimonikiri.” 15 Ininiã Ïtima apoka maporomoni. Pataparari. ! Aposotari Ïtima ininimoni asini, ininiãkara aãuiritari Ïtima anikiniro maporo Ïtima sinimoni. 16 Aiopiriãri Kaota inakori pokomiriĩti. Iua pokomiriĩ xapitiri. Iua pokomiriĩti Ïtima kimaporeẽ aua, ininiã iuasaaki pokomiriĩ anapakasaaki Ïtima poião taparata, ininiãkara aõtanõkaro kanaua maporo kapokiãmonikiri. 17 Akosekaãpotari kanaua maporo ãki aeretakini Ïkapani. Ininiã ninoa iapiripoataro maporo aãpitsaã Ïtima katakakitapetiniri monõkoni. Ninoa pĩkari Ïtima anikiniro maporo ikipatxite apanĩkakiãkirimoni.

Iua ikipatxite Aríþia tixini takote. Ininiã ikaxitikarina mǎkatxi mata maporo aniãkari. Mǎkatxi mata kaikotiniã maporo nopini, patimaua ïtima anikiniua. Ikara atoko ininiã, auiritarina ïtima anikiniua. ¹⁸ ïtima inataparatapanika, ininiã katimatinĩkata ninoa okaãpotari tiitxi maporo ãki auakari potxoari uunitimoni maporo sakikini monõkoni. ¹⁹ Katimatinĩkata okarina maporo tii potxoari uunitimoni.

²⁰ Mapaõti !aãtamataikari atokatxi. !Aãtamataikari iõriki. ïtima inataparatapanika, ininiã auãkatari apinini.

²¹ Mapaõtipeka maporo ãki parĩkauatakani kona inikaikana. Ininiã Paoro misãkiretana:

—Kinirepa hĩte kona kĩpitari nisãkire? Kinirepa hĩte takanapari Kreta pokomiriĩti? Hĩkĩpitaãkamariko nõtãkikinii, tiitxi kona hõkamako.

²² Iuaritika kataparaxinire hĩtxako. Nisãpiretai, kona kãkiti ! ipina. Maporonanira sakika.

²³ Nota Teoso nakiti nitxaua. Iua ïkapani niparĩkauata. Minipani iua nitiri iaxitikiri oerekaua notamoni. ²⁴ Teoso nitiri akiritano:

“Paoro, !pipĩkarauatape. Pite apokapitikako Sesa apisatoõ. Peerekari Teoso. Itiretai pite, ininiãkara ninoa pitekata sikani !ipinapani,” itxano. ²⁵ Ininiã kataparaxinire hĩtxako, kotxi nota auikari Teoso sãkire. Ikamapitikariko nisãpiretinii iaõka. ²⁶ ïtima okaroko maporo ipokomiriĩ —itxa Paoro sãkire ninoamoni.

²⁷ Ipi semanati ïtima inataparata. Anikaro maporo potxoari uuniti Metxiteháneo inakori ïpiriãtini. Eereka apanĩkanõka maporo ãki parĩkauatakani uãkatari imiriĩ takotepeka aãpokini.

28 Ininiã ninoa okari kai iokaritsaã ãpanaã imarotinina ãkapani. Trãta seisi metro ãpanaã. Eereka apikomoni iaõtarina ãpanaã, vãtxi setxi metronoka. 29 Ininiã ipãkarauatana maporo kai mitarimoni oãpokini monõkoni. Ininiã maporo kapokiãmoni ikaxitakarina ipi ipi pakini kai iokaritsaã maporo maãkiko. Eereka imisãkiretarina Teoso paãtiki ikatimatini ãkapani. 30 Maporo ãki parãkauatakani nirekari maporo itakanapinina. Iokaxakarina kanaua potxoari uinitimoni. Ninoa txaua:

—Iuaãkana kai aiokaxaka uai maporo ãkiinaã.

Txamari na atão isãkirena. Inirekarina maporo itakanapinina kanaua ãki. 31 Iuasaaki Paoro txana sotato auãte, sotatoakori pakini:

—Nakira kikiakori maporo ãki makaikotakaniã, hãte ipinako —itxa.

32 Ininiã sotatoakori tsotakari aãpitsa kanaua maãkakari, ininiã ãtima anikari iua kanaua.

33 Iuasaaki imaropirãkata. Paoro õtãkikana ikini-mane inipokotini ãkapani:

—Ipi semanati hiãtapanãtari ãtima napini. Ipi semanati hãteni kona xatiki hinipokota. 34 Ininiã hinipokotako uatxa, hãtapara apokini ãkapani himapinakani ãkapani. Hãkarotiko !auapani. Hãko ãtika kona katxakapani —itxa.

35 Eereka Paoro kosekari komiri. Ikinimane apisatoõ isãkirauata Teosokata. Iposo atoko imapixinikari komiri porã, nika itxari. 36 Ininiã ikinimane kataparaxinirepe itxana, ininiã inipokotana. 37 Tosõtosi setãta seisi pakini kãkiti maporo ãki auakani iuasaaki. 38 Iteene

inipokotakana atoko, okarina triko potxoari uinitimoni maporo poana onini ìkapani.

Maporo Sakikini Pirena

³⁹ Katimatinìkata maporo ãki parìkauatakani atamatarì imiriì, txamari !imarotarìna itixi uãka. Atamatarìna ikipatxite, ininiã ninoã:

–Iuaã kipatxi nopini maanikaro maporo, aposotiniã –ìtxana.

⁴⁰ Ininiã itsotakarìna aãpitsa maporo tsapì. Kai kaikota ipatapiã. Ikoxirikarona aãpitsa mekotxi maìkiko, maporo oerekaãtiko. Iposo atoko òkitìkarìna mãkatxi mata maporo ìkiiãtinimoni auakari, ikipatxitemoni maporo ìtima anikini ìkapani. Ininiã ikipatxitemoni asaãpota.

⁴¹ Txamari ipixinipokoriti maporo atxapaã ikipatxite nopini. Maporo ìkiiãtinimoni atxapaã. !Osaika. Tsakati kataparari xika maporo kapokiãtinimoni txirakiãpota.

⁴² Sotatoakori kiniràõ okaka txana ìkinimane maìkakoni. !Inirekarìna ninoã mitekini imiriìmoni anòkinìna. ⁴³ Sotatoakori auìte !inirekari Paoro okiko, ininiã !auritana. Ipaniãtana ìkinimane:

–Himarotiniãri hanokini, ininiã hìte merepanika hìkomokako. Hanoka ikipatxitemoni.

⁴⁴ Eereka, hìte mimataanoreni hìkomokako. Himaìkariko maporo txirata, ininiã hanoka ikipatxitemoni –ìtxana.

Ikara atoko aniniã, amakinika aãpoka ikipatxitemoni.

¹ Imiriĩpekaua amakinika, eereka aimarotari Máota inakori pokomiriĩti aãpokini. ² Iuaã auakani apakapaua ipoxokoniritikana. Iuasaaki ãparaã potorika ikipini. Æparaã kipini xika patxĩkareri, ininiã iuaã auakani kamari xamina, ate irokini ĩkapani. ³ Iuasaaki Paoro apaka apotiitari xamina. Xamina pokiã itakasaakiri, xamina pataka õpõkikari imini xamina iriko ãki auakari. Akatsatari Paoro uako. ⁴ Ninoa ipokomiriĩ auakani atamatari imini Paoro uakoã iarõkini. Ininiã imisãkiretakakana:

—Ikira kiki kokaniri atxiĩti. !Ipina potxoari uiniti, iuaritika inapakakiniri !auari. Uatxaika ipinapitikako —itxakakana.

⁵ Paoro ĩkokari imini xamina pokimoni arikini ĩkapani. !Katsiiri iuamoni. ⁶ Ninoa iãtapanãtari iuako ananapoatini. Iãtaparina iua mokatanitika ipinini. Mapa oara napa atoko !ipina, ininiã ninoa:

—Kona kokaniri ikira. Teoso itxaua —itxanãtana.

⁷ Iuaãtaã takote aua kikio Pópirio inakori nakiti. Máota pokomiriĩti auakani auĩte itxaua. Iua apakapaua ate ipoxokoniritika. Akaikota iua aapoko ipi ãti pakini õti. ⁸ Iuasaaki iri sirĩkanãta. Apoomata. Itikanãta. Ininiã Paoro sari iuamoni. Akiritari Teoso iua ereka inini ĩkapani. Itakari iuako inopini. Iuasaakipeka erekapeka itxa iua. ⁹ Eereka amianatakani iua pokomiriĩti auakani sari Paoromoni, ininiã iua makananitana ninoa. ¹⁰ Ninoa sikaua tiitxipokoni. Apotorikasaaki ãto maporo ãki, isikauana imakinika anireẽkiti.

Paoro Homa Sitatxiti Isini

¹¹ Ate napari ipi āti pakini kasiriti iuaã. Eereka aiereẽtaua maporo āki, Arexãtria sitatxitikero āki. “Itarixi Ipi” akiritaãka maporo uãka. Mitaãsaaki oa maporo kaikota Máota pokomiriĩti. ¹² Apotorika iuaã. Eereka aãpoka Sirakosa inakori sitatxiti. Iuaã akaikota ipi āti pakini õti.

¹³ Eereka iuaĩkana maporo potorika. Aãpoka Héxio sitatxiti. Katimatinĩkata ĩtima atikinimonikari ina, ininiã patimari asini. Katimatinĩkata aãpoka Posoori sitatxiti. ¹⁴ Iuaã aõkitana kãkiti, Xesosi sãkire auĩãkani. Ninoa amanaãua āti semanati anapini ninoakata. Eereka iuaĩkana aiereẽtaua maporo āki. Iuaĩkana apotorika. Homa sitatxiti aãpoka.

¹⁵ Xesosi sãkire auĩãkani, Homa auakani, kenakoenetari aãpokaenetini, ininiã inana ate aõkitinina ĩkapani. Apanakini aõkitaua ate kienatxi amotikoãtaã takote, Ápio inakoriãtaã takote. Apanakini aõkitaua ate kãkiti imakiniãtaã, “Ipi Āti Aapokotxiti” inakoriãtaã. Paoro aõkitakasaakina ninoa, ipoxokoniuata.

—Peerekari Teoso, kotxi naia inari notamoni — itxa Paoro.

Homa Sitatxiti Paoro Apokini

¹⁶ Homa sitatxiti aãpoka atoko, Paoro auiri-taãka inirekiniãtaã auini. Ātika sotato kaikotapika iuakata isinimoni imarotini ĩkapani.

¹⁷ Ipi āti pakini õti napaka atoko, Paoro pĩkapiretana Xoteoakori auĩteakori. Ninoa apotiitakasaakiua, Paoro misãkiretana ninoa.

—Nitariakori, !nikamari maerekati Xoteoakorimoni. Nauikapitikari akiomaneakorini

oerekakiti sãkiretxiti. Iuaritika nimaïkaãka Xerosareë. Nisikanapaãka Homanoakorimoni.
¹⁸ Homanoakori pimaãno nimaïkiko xika. Eereka inirekarina isikakinino, kotxi ninoa imarotari ixika ! auari nipinini ïkapani. ¹⁹ Txamari Xoteoakori ! inirekari Homano sikakinino, ininiãkara nakiritari Sesa nisãkire ikenakotini ïkapani. !Ninirekari nimisãkirepiretiniri ninirimane Xoteoakori. ²⁰ Ikara atoko ininiã, nipïkapiretai hïte nimisãkiretini ïkapani. Teoso mereëkiti sãkire, Xoteoakori iãtapakiti sãkire nauikini xika, nota maïkaãka.

²¹ Ininiã ninoa:

—Ate ! apakapari iõkatsopari Xotéia tõpakiri pite maerekani pirena. Aïtariakori iuaã ïkani ! iminapiretari maerekati pikamakiti pirena. ²² Ate nirekari akenakotiniri pite auiaãkiti sãkiretxiti, kotxi akenakoenetapekari apanakini sãkire: “Xesosi sãkire na atão” —itxana ninoa.

²³ Ininiã ninoa ketotari ãti õti Paorokata aõkitakakiniuana. Iketotiniri manapi itomaneri kãkiti sari Paoro auinimoni. Paoro ïkanõkapanika sãkirauatapitipo. ïkanõkapeka auakapanika isãpirenauatini. Isãpiretana Teoso auïtetxi ininiãua.

—Atão Teoso ãkiripitikara Xesosi —itxa Paoro sãkire.

Isãpiretana ninoa Moisesi iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti apaka, atão Teoso ãkiripitikara Xesosi ininiua ninoa imarotini ïkapani.

²⁴ Apanakini auikari Paoro sãkire. Apanakini ! inirekari auikinirina Paoro sãkire. ²⁵ Ininiã ninoa taparakienatakakaua Xesosi sãkire auikakani mauikarenikata. Ipotorikinina apisa, iuaïkana Paoro misãkiretana ninoa:

—Erekari Matamatakoti sâkirauata atão hiniri-manekata kitxakapirîka. Ipaniâtari Teoso sâkire sâpiretakari Isaía inakori isâpiretiniri Teoso sâkire hinirimanemoni. ²⁶ Itxari:

Hîsa kâkitimoni. Hîsâpiretanako ninoa: “Hîkenakotari nisâkire âtipirika, txamari ! hinirekari himarotiniri nisâkire. Âtipirika hîtikari nikamakiti, txamari ! hinirekari hâuikiniri nota kaminiri ia atoko inakari.”

²⁷ Kotxi kâkiti âkixinireê ! inirekarina imarotirinina nisâkire. !Inirekarina ikenakotirinina nisâkire. !Inirekarina itikinirina nikamakiti. Inirekiniârina, itikapitkarina nota kamakiti. Inirekiniârina, atão ikenakotarina nisâkire. Âkixinireêna imarotaâkamariko nota sâkire, inamanako notamoni, ininiâ nota txîkitakamanako ninoa ereka ininina,

itxa Teoso sâkire.

²⁸ Paoro sâkirauata iuaîkana ninoakata:

—Ninirekari himarotiniri Teoso iokanapirena erekari kâkiti maerekani makatxakiko pirena iokanapiretaâkapeka Xoteo minakonimoni. Ninoakara auikapitkariko Teoso sâkire.

²⁹ Ikara Paoro sâpiretaâka atoko, ninoa Xoteoakori sipeka. Isikasaakina, iteene itaparakiendatakauana Paoro sâkire ikenakotinina xika.

³⁰ Paoro kaikota iuaâ ipi anokanani. Îikitxitari kaapokori iua aapoko Paoronoka auini îkapani. Paoro ipoxokoniritika apakapana ikinimane iuamoni sikani. ³¹ Isâpiretana ninoa Teoso auîtetxi ininiâua. Oerekana ninoa Xesosi, Teoso mereêkiti ininiâua, Apiananiri ininiâua. Isâkirauata itaparaxiniriritika kâkitimoni. Auiritaâka ikinipoko imarotakiti isâpiretini.

Teoso sãkire amaneri
New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed